

Oktatási koncepció Talent School

Verziószám: 1.2.

Állapot: 2024.12.13.

„Talent School” oktatási koncepció

Tartalom

1. Bevezetés.....	4
1.1. A pedagógiai koncepció kidolgozása	4
1.2. A „Talent School” előfeltételei	5
1.3. A „Talent School” központi elemei.....	10
1.4. „Talent School” keretfeltételek	12
1.4.1. A „Talent School”-projekt felépítése	13
1.5. A „Talent School” értékelése	14
1.6. A „Talent School” minősítés.....	15
1.7. A „Talent School” céljai	15
1.7.1 Tanulók.....	15
1.7.2 Az iskola mint szervezet.....	15
1.7.3. Az iskola környezete	16
1.8. Elméleti keretek és minőségbiztosítás	17
2. „Talent School” oktatási koncepció a QMS-képzési keretrendszer vonatkozásában	23
2.1. Irányítani és vezetni	23
2.1.1. Iskolaszervezet (irányító csoportok, szerepek meghatározása)	23
2.1.2. Mérföldkövek a „Talent School” létrehozásához	26
2.1.3. A „Talent School” kialakításának lehetőségei	27
2.1.4. Jogi keretfeltételek.....	28
2.1.5. Kommunikációs menetrend	32
2.1.6. Emberi erőforrás menedzsment/Továbbképzések	32
2.2. Tanulás és tanítás.....	36
2.2.1. Lehetséges kezdet: Kezdetként az érdeklődést felmérő teszt - nem kötelező	36
2.2.2. Iskolaévenkénti célok (példák).....	46
2.2.3. Pályaorientáció a szakmai tantárgyak oktatása körében (példák).....	54
Pályaorientáció an résztvevő iskolákban - aktuális állapot.....	55
2.2.4. A kompetenciák megítélése (olyan példákkal, mint a kompetencia-útleveél, A és B tervekbe való beleegyezés, ...).....	76
2.2.5. Tantárgyközi oktatás (példák).....	77
2.2.6. A projektzárások láthatóságára vonatkozó lehetőségek (példák)	78

2.2.7. A pályorientáció kísérésének személyes dokumentációja (tehetség-mappa)	79
2.2.8. Az óraterv keretében történő rögzítés lehetőségei	80
2.3. Iskolai partnerségek	87
2.3.1. A partnerségek formái	87
2.3.2. Céglátogatások előkészítése	93
2.3.3. Vállalkozások előkészítése a tanulókkal való találkozásra	99
2.3.4. Szülők mint erőforrások alkalmazása és használata	101

1. Bevezetés

1.1. A pedagógiai koncepció kidolgozása

A „Talent School” projekt pedagógiai koncepciója egy folyamatosan alakuló dokumentumként értelmezendő, amelynek célja, hogy megkönnyítse a pilot iskolák számára, hogy már a kezdet kezdetén bekapcsolódjanak a projektbe, és így a tapasztalataiknak köszönhetően jelentősen hozzájáruljanak a dokumentum fejlesztéséhez. Végül a pilot iskolák megvalósítási gyakorlatából származó visszacsatolási hurkok alapján és konkrét megvalósítási példák beillesztésével egy kézikönyv jön létre, amely a „Talent School” létrehozásához nyújt útmutatást az újonnan belépő iskolák számára.

A dokumentum célja, hogy a lehető leginkább gyakorlatorientált legyen, konkrét útmutatásokkal és a pilot iskolákból származó példák gyűjteményével kombinálva.

A koncepciót a pilot szakasz végéig folyamatosan finomítjuk és továbbfejlesztjük, ezért visszajelzések küldése nemcsak megengedett, hanem bármikor kívánatos is. Ez alábbi e-mail címen tehető meg: office@schul-coaching.at

A koncepció kialakítása szoros határon átnyúló együttműködés keretében történt, ahol mindkét tagállam sajátosságainak, szempontjainak beemelése kiemelt hangsúlyt képezett, mely munkában magyar oldalon a HROD Kft. szakértői teamje működött közre. Az így előálló dokumentum szándékaink szerint egyszerre alkalmazható Ausztriában és Magyarországon, mivel figyelemmel van a két tagállam eltérő sajátosságaira és jellemzőire.

A Schul-Coaching csapata szívesen válaszol az esetlegesen felmerülő kérdésekre. Minden projektpartnernek és pilot-résztvevőnek sok sikert kívánunk a „Talent School” projekt megvalósításához és megalapozásához! Minden gyermek tehetséges valamiben, ennek megtalálása és fejlesztése jelenti a projekt legfontosabb feladatát.

Leonhard Kern
Tel: +43 699 11405565

Alfred Schierer
Tel: +43 660 22 55 680

1.2. A „Talent School” előfeltételei

A fiataloknak már 14 éves korukban olyan döntést kell meghozniuk, mely az egész életüket meghatározza. El kell döntenüik, hogy szakképzés keretében tanulnak-e tovább, vagy pedig más oktatási irányt választanak. El kell döntenüik, hogy melyik szakmát szeretnék megtanulni, vagy pedig melyikre szeretnének összpontosítani. A fiatalokat egyre inkább megviseli ez a döntés, hiszen az új szakmák száma folyamatosan nő. A szülők generációja gyakran még nem is ismerte ezeket az új szakmákat, vagy ha mégis, a tevékenységek azóta gyakran jelentősen megváltoztak. A sokrétű tájékozási lehetőség ellenére a fiataloknak gyakran nincs egyértelmű képük arról, hogy mely szakmákhoz van tehetségük és mely szakmák iránt érdeklődnek.

Ugyanakkor a térségi vállalkozások számos területen hiányt szenvednek szakképzett munkaerőből. A problémát többnyire nem az jelenti, hogy nincsenek megfelelő szakmák a fiatalok számára és nincsenek érdeklődő fiatalok a vállalkozások számára, hanem a nehézség abban rejlik, hogy a kettő gyakran nem találkozik. Ezen szeretne változtatni a „Talent School” program. A projekt első tevékenysége az oktatási rendszer, a gazdaság, a munkaerőpiac és a régiók szervezetei között határon átnyúló partnerségének létrehozása. A „Talent School” pedagógiai alapkoncepciója a nemzeti és nemzetközi tapasztalatok alapján, valamint az oktatási ágazat szakértőinek támogatásával készül, illetőleg készült el. A pedagógiai koncepció célja, hogy segítse a különböző érdekelt feleket abban, hogy támogatást tudjanak az iskolák számára abban, hogy „Talent School”-lá váljanak. Ennek a sikeréhez arra van szükség, hogy az érintett szereplők együtt tudjanak működni, és a folyamatot közös tanulási folyamatnak tekintsék.

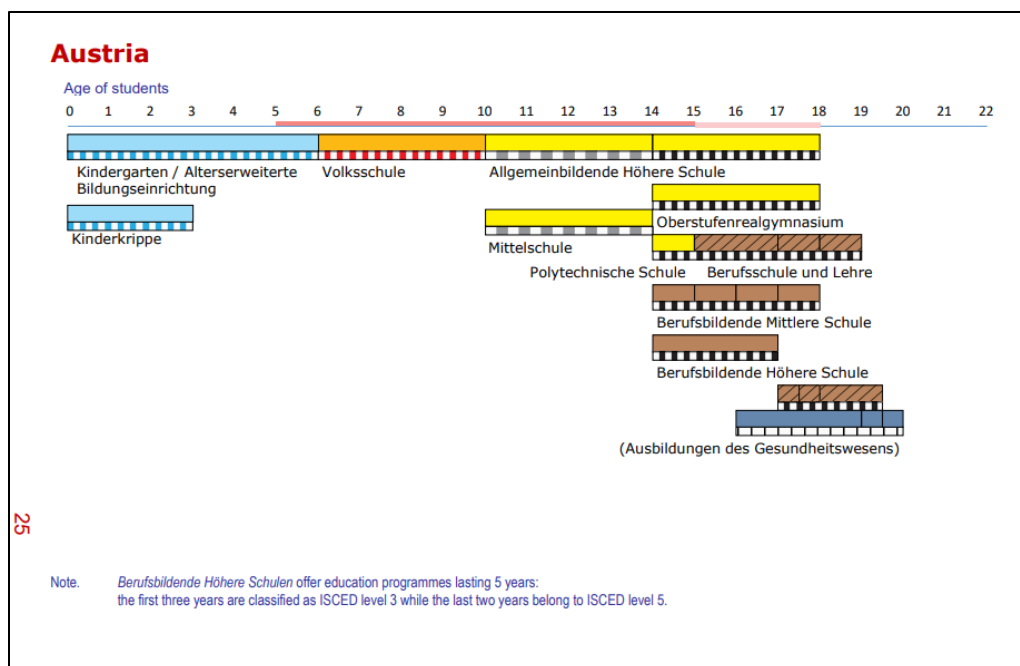
A „Talent School”-ok központi elemét jelentik a tanulók és a vállalkozások közötti valós találkozások és a konkrét szakmák megismertetése. Ehhez az iskoláknak a régiók, a politika és az oktatási intézmények támogatására van szükségük.

A pedagógiai koncepció alapja a QMS (iskolai minőségbiztosítási rendszer), ebből fakadóan pedig a QR (iskolai minőségi keretrendszer), amely az iskolafejlesztés hivatalos alapját jelenti. A cél a folyamatok párhuzamosítása (minőségbiztosítási rendszer [QMS] és „Talent School”-megvalósítás), valamint a QMS-en belül meglévő eszközökhöz (pl. Q-kézikönyv) való hozzáférés.

A Talent School program helye az oktatási rendszerben

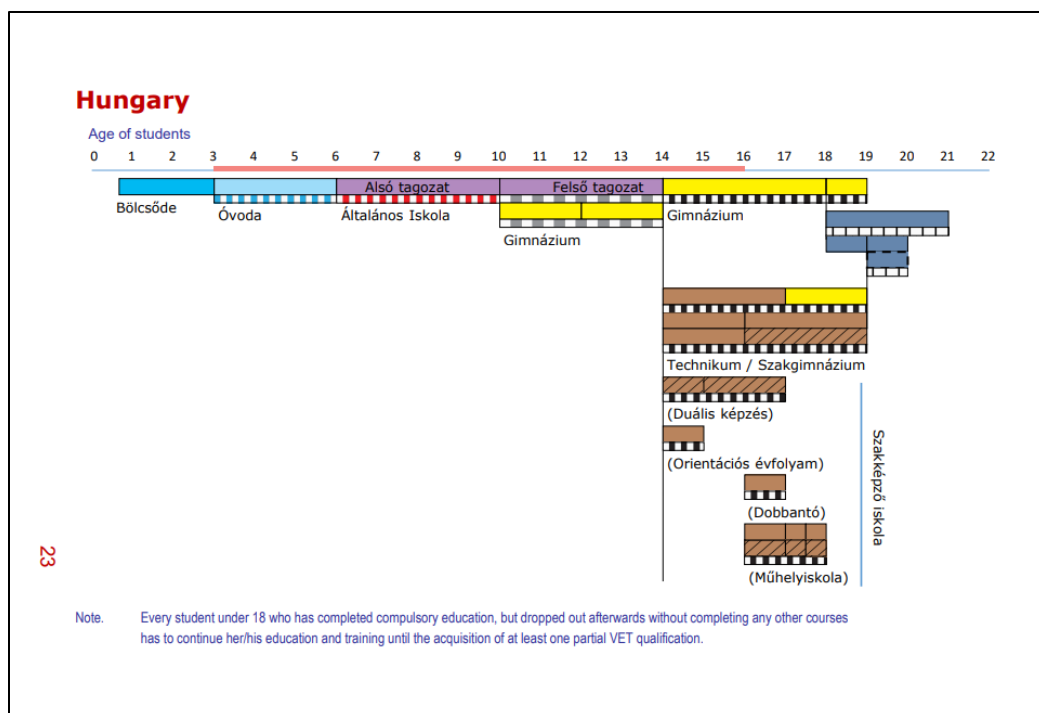
A Talent School program célcsoportját a 10-14 éves korosztály képezi, akik alsó középfokú (ISCED 2) oktatásban vesznek részt. Ezen a szinten Ausztriában és Magyarországon eltérő iskolatípusokkal találkozunk.

Ausztriában az alapfokú és az alsó középfokú oktatás külön iskolatípusban zajlik: a Volksschule a 6-10 éves korosztály számára nyújt alapfokú oktatást, a Mittelschule pedig a 10-14 éves korosztály számára. Ausztriában a Mittelschule mellett az általános képzést nyújtó nyolcosztályos gimnázium első négy évfolyama tartozik ehhez a szinthez.

1. ábra: Ausztria oktatási rendszere (Forrás: European Commission: European Education and Culture Executive Agency, *The structure of the European education systems 2023/2024 – Schematic diagrams*, Publications Office of the European Union, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2797/212303>)

Magyarországon a tanulók többsége a nyolcosztályos általános iskolába jár, amely két tagozatra, alsó és felső tagozatra tagolódik. Az alsó tagozat 4 évfolyamos és 6-10 éves kor közötti tanulók számára nyújt oktatást, míg a szintén 4 évfolyamos felső tagozat a 10-14 éves korú gyermekek számára. Magyarországon is - Ausztriához hasonlóan - az általános iskola felső tagozata mellett az alsó középfokú oktatás szintjén más iskolatípus is választható. Szintén létezik a nyolcosztályos gimnázium, valamint kis számban ugyan, de vannak hatosztályos gimnáziumok is, amelyek esetében a képzés első két évfolyama tartozik az alsó középfokú oktatás szintjéhez.

2. ábra: Magyarország oktatási rendszere (Forrás: European Commission: European Education and Culture Executive Agency, *The structure of the European education systems 2023/2024 – Schematic diagrams*, Publications Office of the European Union, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2797/212303>)

A projekt célcsoportja életkor szerint az alsó középfokú oktatásban résztvevő 10-14 éves korosztály. Ennek megfelelően iskolatípust tekintve Ausztriában a Mittelschule-k és a nyolcosztályos gimnáziumok, Magyarországon pedig az általános iskolák, a nyolc- és a hatosztályos gimnáziumok vehetnek részt a projektben.

A projektben a következő régiók vesznek részt:

Projektpartner Kürzel	Firma	Adresse-PLZ- Ort	Vertretungsbefugt/ Zeichnungsberechtigt
Leadpartner, QUA	Qualifizierungsagentur Oststeiermark GMBH	Pertlstein 244, 8350 Fehring	Mag.(FH) Fuchs Dietmar
Projektpartner 2, Westpanon (HU)	West Pannon Regional and Economic Development Public	Horváth Boldizsár krt. 9., 9700 Szombathely	Péter Halinka
Projektpartner 3, WAB	Wirtschaftsagentur Burgenland GmbH	Marktstrasse 3, 7000 Eisenstadt	Mag. Michael Gerbavsits
Projektpartner 4, BWW	Verein LAG Bucklige Welt - Wechselland	Hauptstrasse 22, 2813 Lichtenegg	Bgm. Michaela Walla
Projektpartner 5, JOG	IG Kraftspendedörfer Joglland	Strallegg 100, 8192 Strallegg	Bgm. Stefan Hold

A pilot iskolák támogatása

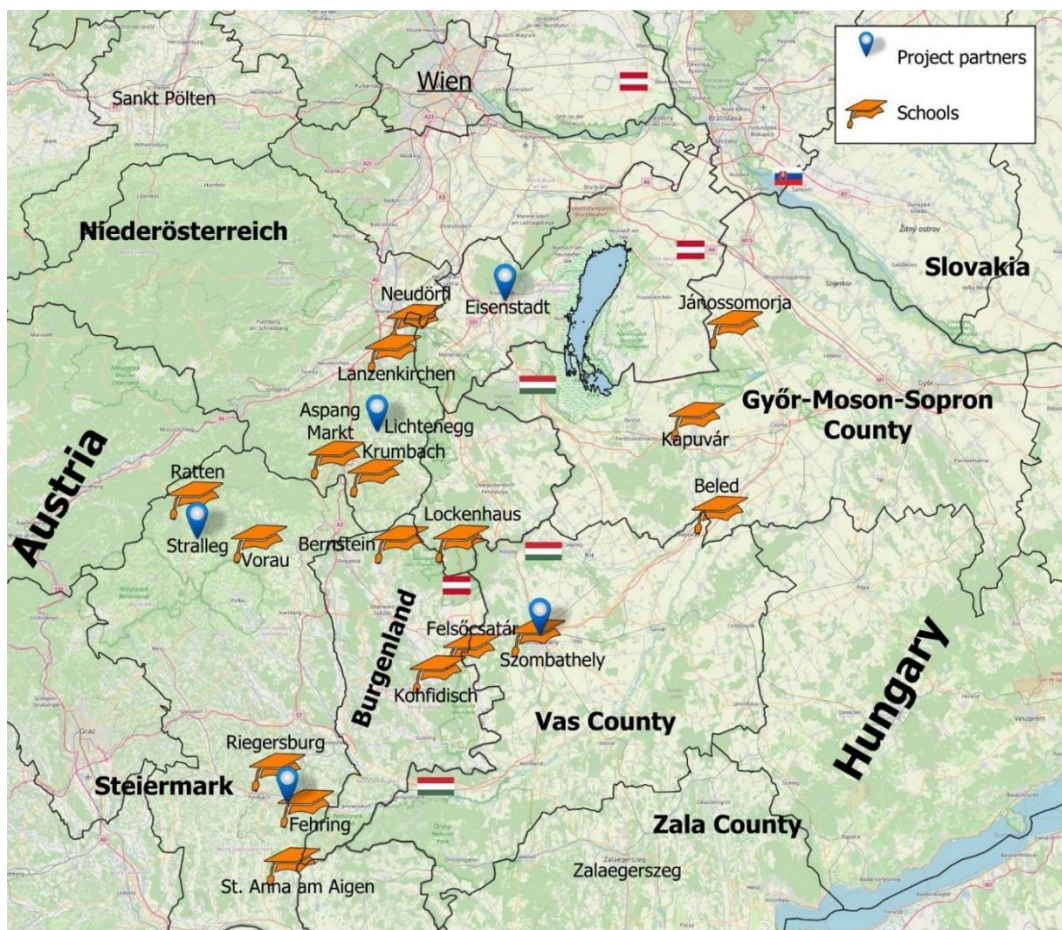
Minden kulcsfontosságú érdekelt fél részt vesz a pilot iskolák támogatásában. Az összes oktatási igazgatóság, az érintett tanárképző főiskolák, a regionális projektpartnerek és az önkormányzati képviselők tájékoztatást kaptak a projektről, és teljesíteni fogják a támogatásban betöltött szerepüket.

A folyamat egészét a Schul-Coaching kíséri, az iskolákat pedig már a projekt kezdetén is támogatja.

A projekt lényeges része az is, hogy a pilot iskolák megfelelő keretek között tanuljanak egymástól. Az előírások és a támogatási lehetőségek szintje úgy van meghatározva, hogy az iskolák ezt optimálisan kombinálhassák más folyamatokkal, így a „Talent School” létrehozása a lehető erőforrás-hatékonyabb módon történhessen.

A projekt a terveknek megfelelően a 2025/2026-os tanév végéig tart. A végén a pilot iskoláknak az iskolafejlesztés keretében hosszú távú stratégiát kell kidolgozniuk arra, hogy „Talent School”-ként széleskörűen együttműködjenek a társági vállalkozásokkal, és a létrehozandó egységes szempontrendszer alapján „Talent School”-lá minősíthetők legyenek.

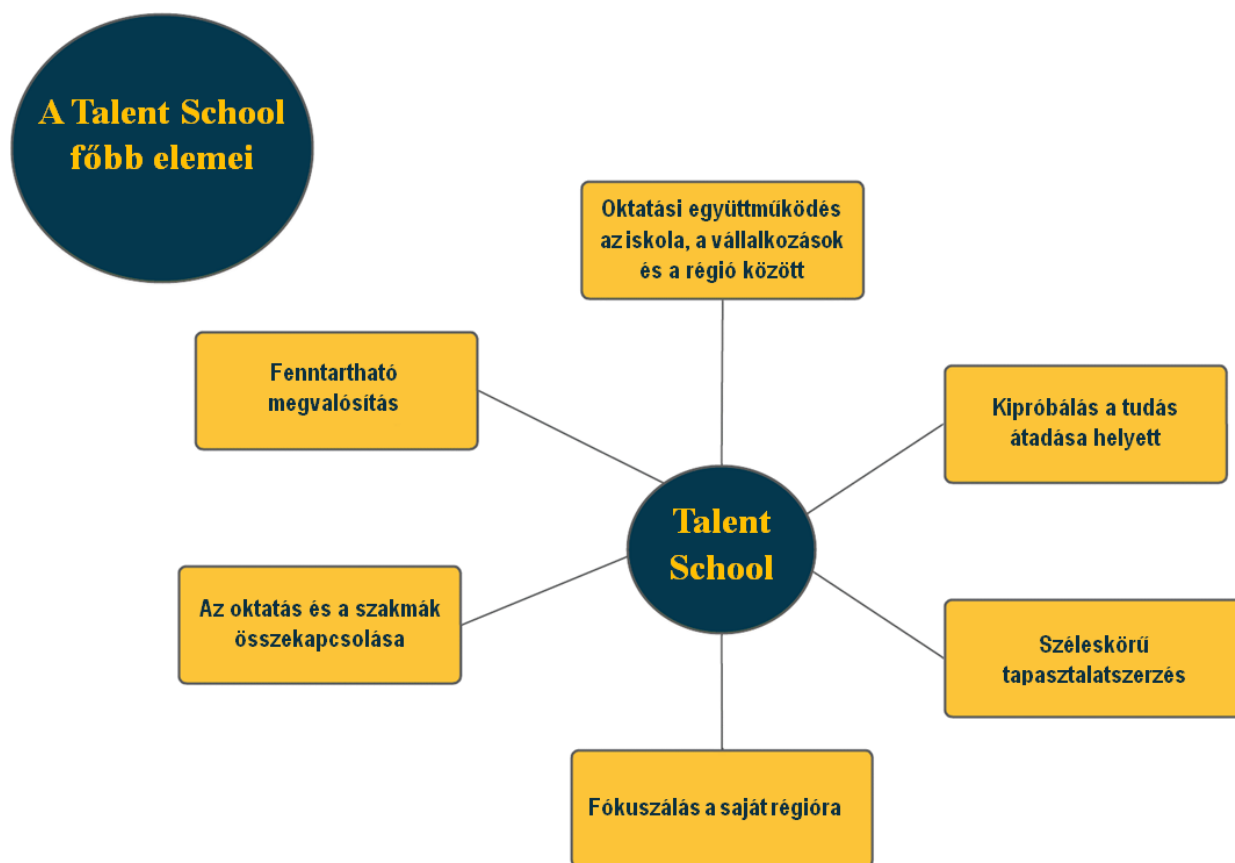
Az egyre bővülő és a projekt során továbbfejlődő pedagógiai koncepció olyan kézikönyvet eredményez, amely Ausztria és Magyarország egész területén megkönnyíti más iskolák számára is, hogy elindulhassanak a „Talent School”-lá válás útján.

A fenti térképen ábrázolt projektben részt vevő pilot iskolák a következők:

Pilot iskola neve	Régió
Mittelschule Fehring	Stájerország
Pflichtschulcluster Riegersburg	
Mittelschule St. Anna am Aigen	
Pflichtschulcluster Lockenhaus/Bernstein	
Mittelschule Kohfidisch	Burgenland
Mittelschule Neudorf	
Szombathelyi Bercsényi Miklós Általános Iskola	
Felsőcsatári Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola	
Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola és AMI	Nyugat-Dunántúl
Kapuvári Térségi Általános Iskola	
Beledi Általános Iskola	
Mittelschule und Polytechnische Schule Asperg	
Mittelschule und Polytechnische Schule Krumbach	Alsó-Ausztria
Mittelschule Lanzenkirchen	
Mittelschule Ratten	
Mittelschule Vorau	

1.3. A „Talent School” központi elemei

A „Talent School” projekt hat központi elem meghatározásával került benyújtásra:

1) *Oktatási együttműködés az iskolák, a vállalkozások és a régió között*

Nemcsak az iskola, hanem az egész régió felelős az oktatási és pályaorientációért:

-) Helyi szintű irányító csoport: iskola, önkormányzati képviselők, vállalkozások képviselői,
-) Regionális szintű támogató csoportok: oktatási igazgatóságok, tanárképzésben részt vevő felsőoktatási intézmények, gazdasági kamarák, projektpartnerek, önkormányzati képviselők ... között létrejött támogatási egyezmény

2) *Kipróbálás lehetősége egyszerű tudásátadás helyett*

A „Talent School”-okban a szakmákat és tevékenységeket nemcsak bemutatják, hanem a tanulók közvetlenül megtapasztalják és ki is próbálják azokat.

-) A szakmák megismertetésének közös kifejtése és valós találkozások megvalósítása

3) *Széleskörű tapasztalatok megszerzése*

A lányok és a fiúk esetében is fel kell mérni, hogy miben tehetségesek, és az 5. és 8. iskolai szint közötti korban számos szakmát és szakmaterületet ki kellene próbálniuk. Ez nemcsak a szakmákra vonatkozik, hanem olyan szakmai tevékenységekre is, melyekhez további képzésre van szükség.

-) Minden fiatalnak legalább 10 szakmát ki kell próbálnia a „Talent School”-okban az iskolaév végéig.

4) *A régió adottságaihoz igazodás*

A szakmaválasztás során egyértelműen előtérbe kell helyezni a regionális lehetőségeket.

-) A szakmák kipróbálására mindenekelőtt a régióban található vállalkozásoknál és szervezeteknél kerül sor.

5) *Tanulás és hivatás összehangolása*

A pályorientáció tantárgy nem kínál elég időt és szervezési lehetőséget ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek megtalálni azt, miben is tehetségesek, ezért a „Talent School” tanulóinak erre több lehetőséget kapnak, mint a hagyományos pályorientáció órákon.

-) A pályorientáció a „Talent School”-okban egyrészt tantárgyközi módon valósul meg, ugyanakkor a szaktárgyakba-is beépül.

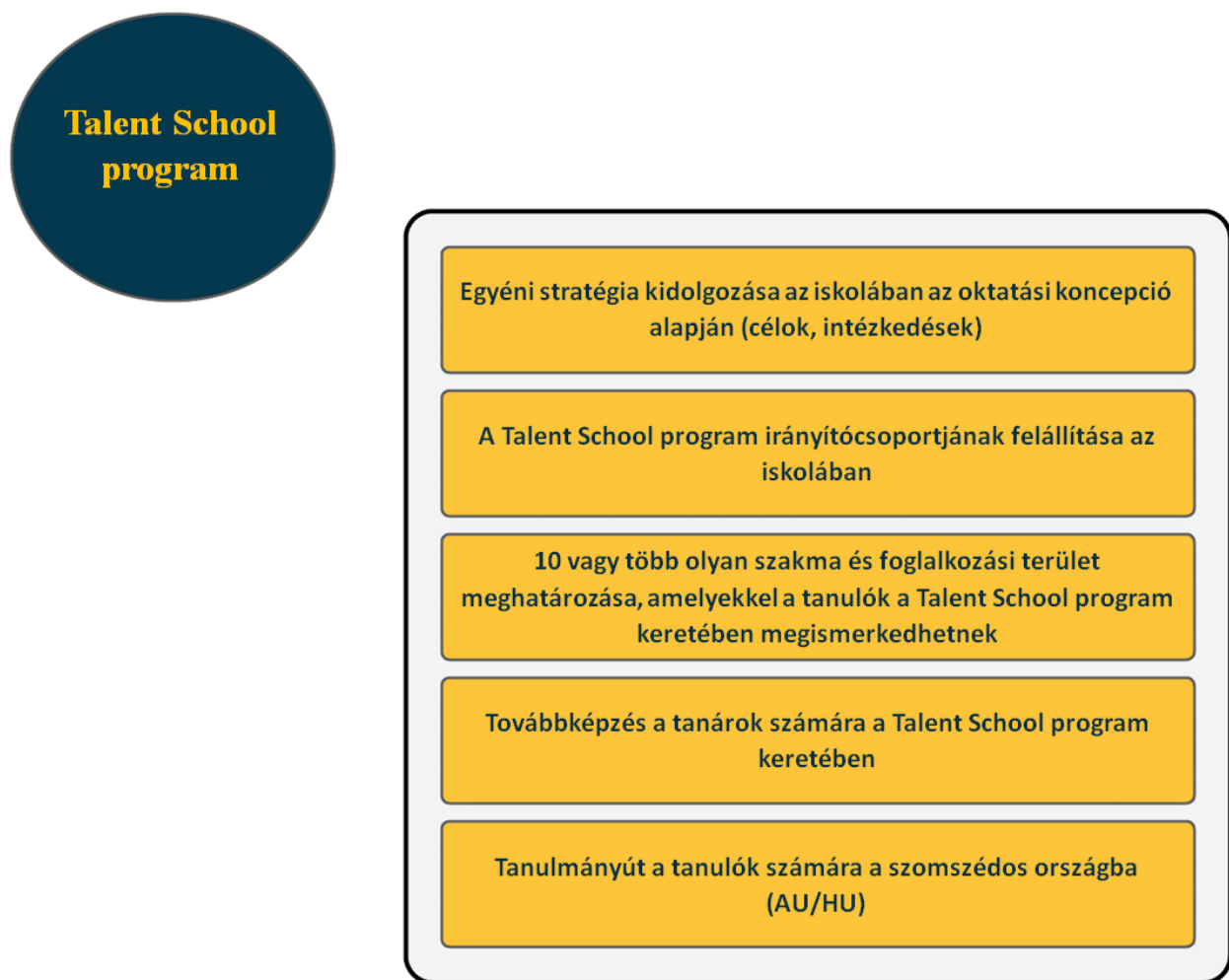
Magyarországon nincs pályorientáció tantárgy, 5-8. évfolyamon főként a közösségi nevelés óra (korábban osztályfőnöki óra) keretében van mód a pályorientációval, a pályaválasztással foglalkozni, illetve 1-8. évfolyamon a tanévenkénti egy pályorientációs napon.

6) *Fenntartható megvalósítás*

A pilot iskolákban a projekt nem egyszeri akció lesz, hanem az iskoláknak „Talent School”-ként hosszú távú stratégiákat kell kidolgozniuk, és azokat fenntartható módon meg kell valósítaniuk.

-) A „Talent School” egységes minősítési szempontrendszer kidolgozása és egy kézikönyv létrehozása a „Talent School”-lá válás folyamatának támogatására.

1.4. „Talent School” keretfeltételek

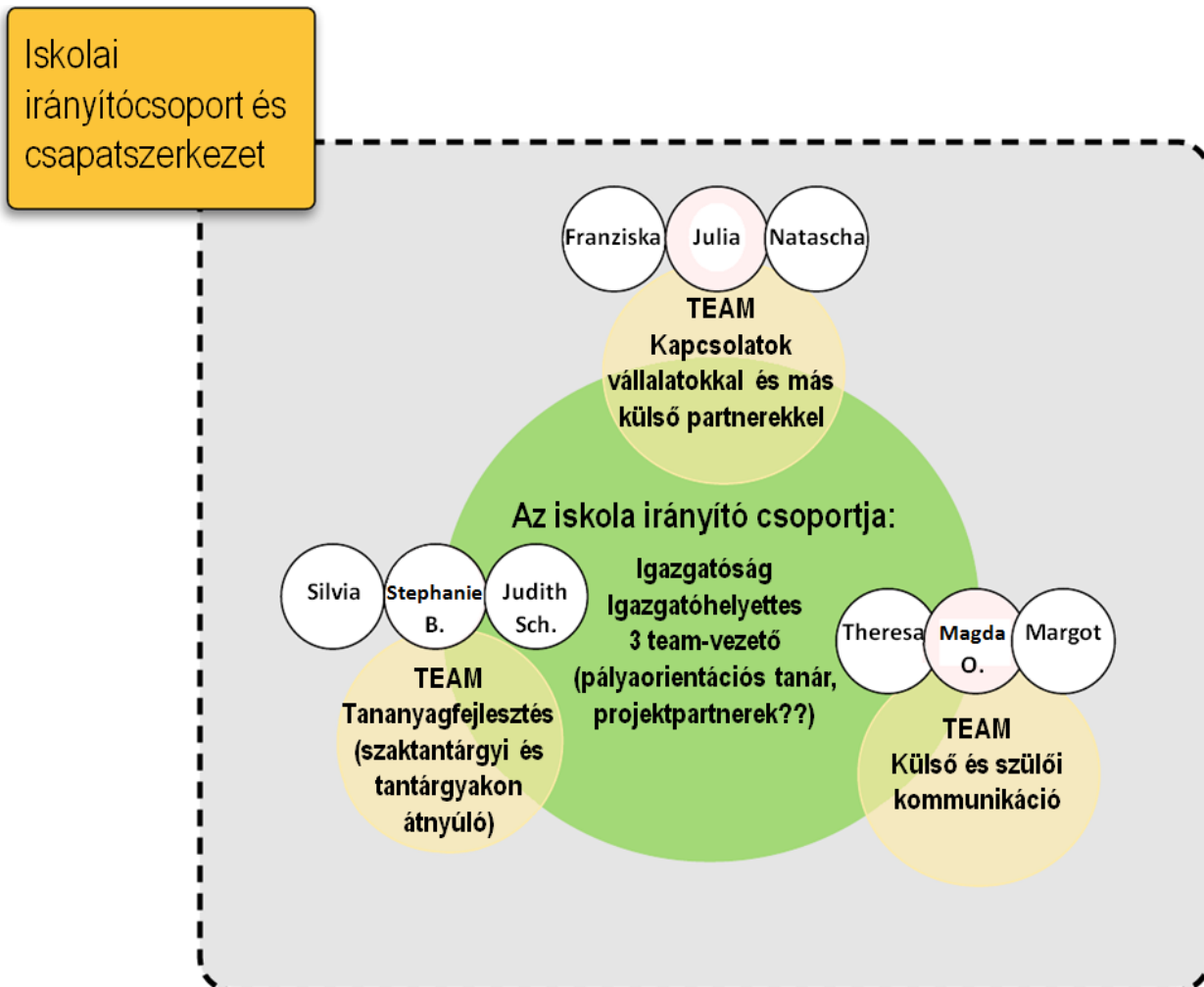
Pilot iskolaként való részvétel a következő kötelező támogatási intézkedéseket és követelményeket foglalja magában:

- 1) *Egyéni stratégia kidolgozása az iskolában az oktatási koncepció alapján és az iskolafejlesztés (QMS) keretein belül*
 -) Az iskolának a kialakítandó pedagógiai koncepció, a regionális stakeholderek számára szervezett workshopok, az iskolai workshopok és a régiókon átívelő jelleg nyújt támogatást a Schul-Coaching irányításával és részvételével;
 -) A regionális projektrésztvevők támogatják az iskolát, és vannak megfelelő regionális irányító csoportok a „Talent School” közös fejlesztése és a tanulók valós találkozásainak lehetővé tétele érdekében.
- 2) *Iskolai irányító csoport kialakítása az iskolai „Talent School” létrehozása érdekében*
 -) Közös fejlesztési tevékenység a Schul Coaching-gal a kick-off-workshopon. Az irányító csoport az iskola egyéni feltételeinek megfelelően kerül kialakításra és meg is egyezhet a már meglévő iskolafejlesztési csapattal.
- 3) *10 vagy annál több olyan szakma és szakmaterület meghatározása, amelyeket a tanulónak négy év alatt meg kellene ismerniük*

-) A helyi szintű irányítócsoporthoz támogatása az iskola számára annak érdekében, hogy a vállalkozásokat összekapcsolja az iskolákkal, és valódi találkozásokat tegyen lehetővé
- 4) *Továbbképzési ajánlat pedagógusok számára a „Talent School” keretében végzett támogatáshoz*
 -) A „Talent School” keretében a résztvevő iskolákból érkező egyes pedagógusok képzési programot kapnak
- 5) *Tanulmányi kirándulás tanulók számára a szomszédos országba (AUT - HU)*
 -) A tanulók cserélik ki tapasztalataikat határon átnyúló módon és ismerjék meg a szomszédos országot.

1.4.1. A „Talent School”-projekt felépítése

Annak érdekében, hogy a projekt szervezeti szempontból megfelelő struktúrával rendelkezzen, a következő 3 szintet kell figyelembe venni:

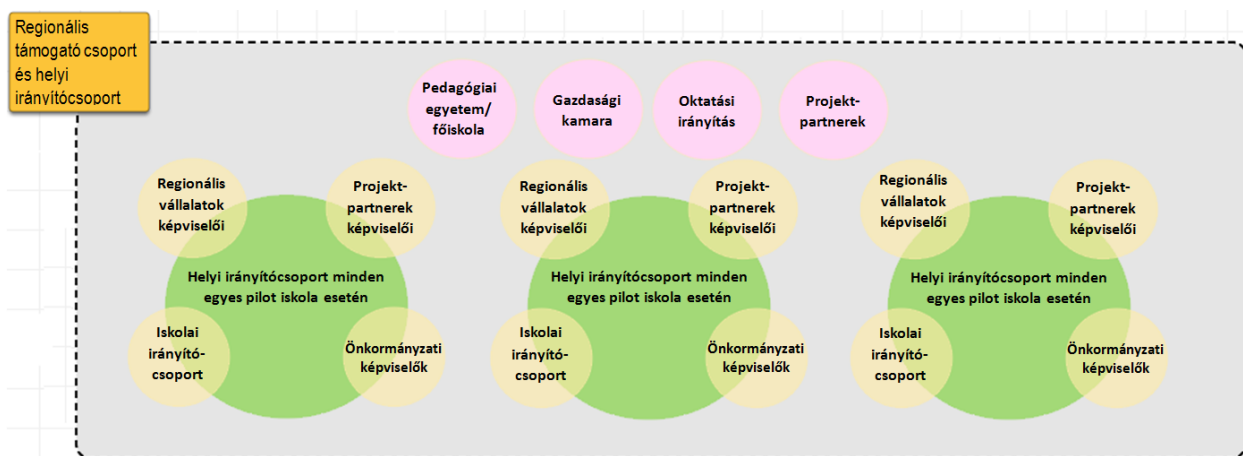
-) **Iskolai irányító csoport:** Indokolt, ha az iskolában egyes személyekhez meghatározott felelősségi köröket rendelnek hozzá. Hosszabb folyamatok esetében hasznosnak bizonyult, ha ezeket a személyeket csapatokba és egy irányítócsoporthoz osztják be őket. Azt pedig egyedileg

kell kidolgozni, hogy melyik csapatnak milyen felállásban van értelme, akár egy esetleges irányítási vagy iskolafejlesztési csapattal együtt. Iskolában szerzett gyakorlati tapasztalat alapján:

Az iskolát a „Talent School” projekt nem hagyja magára, még van két további támogatási szint számos résztvevővel.

-) **Helyi szintű irányítócsoporthoz:** Ezt a csoportot az iskola képviselői, a közösség képviselői, a vállalkozások képviselői és - moderátori szerepben - a projektpartnerek alkotják.

-) **Regionális szintű támogató csoport:** Annak érdekében, hogy a lehető legtöbb akadály elháruljon a projekt és a pilot iskolák elől és jó esély nyíljon a sikeres megvalósításra, a legfontosabb stakeholderok megállapodtak abban, hogy széles körű támogatást nyújtanak: oktatási igazgatóságok, tanárképzésben részt vevő felsőoktatási intézmények, gazdasági kamarák, települési önkormányzatok, projektpartnerek, ...

1.5. A „Talent School” értékelése

A „Talent School” pilot projektben az értékelés jelentős tényezőnek számít, pedig az értékelés nem jelent osztályozást vagy külsős elbírálást, hanem egy olyan folyamatot, amely lehetővé teszi, a résztvevők tanuljanak a sikerekből, tanulási tapasztalatokból és kudarcból, különösen pedig más iskoláktól.

Ezért az összes résztvevő iskolával és az érintett érdekelt felekkel rendszeres, moderált találkozókra kerül sor, amelyeken a projekt előrehaladását a különböző prioritások szerint elemzik. Erre a projekt teljes időtartamára elosztott, évente egyszer megrendezésre kerülő értékelő workshopok keretében kerül sor. Az eredményeket megkapják a mostani pilot iskolák, és beépítik a „Talent School” pedagógiai koncepciójába/ kézikönyvébe, valamint a minősítési kritériumokba.

1.6. A „Talent School” minősítés

A program utolsó részében a pilot iskolákkal, valamint az oktatási igazgatóságok és a tanárképzésben részt vevő felsőoktatási intézmények illetékeseivel közösen dolgozzák ki azokat a kritériumokat, amelyek a jövőben a „Talent School”-ok alapjául szolgálnak, és amelyek iránymutató és kötelező jelleggel bírnak a jövőbeni „Talent School”-ok számára. Magától értetődő, hogy a projektben résztvevő 16 kísérleti iskolának is el kell nyernie a „Talent School” minősítést.

1.7. A „Talent School” céljai

A „Talent School” céljai a továbbiakban három szempontból kerülnek bemutatásra. Az ehhez szükséges eredmények a 2024 március 26-án megrendezett, első workshopról származnak.

1.7.1 Tanulók

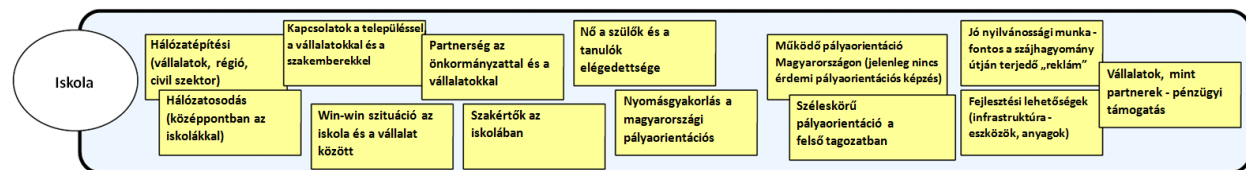
A tanulók a „Talent School”-ból mindenekelőtt azáltal profitálhatnak, hogy új oldalukról ismerhetik meg magukat, és megszilárdíthatják saját erősségeikről és tehetségükről alkotott képüket.

A „Talent School”-nak köszönhetően a lehetséges jövőbeli szakmák széles skáláját ismerhetik meg. Saját kezükkel próbálhatnak ki szakmákat, azonban más szakmaterületeket is megismerhetnek. Nagyobb betekintést nyerhetnek a saját régiójukban elérhető szakmai tevékenységek teljes környezetébe. Ez is elősegíti azt, hogy jobban megismerjék régiót és mindazokat a lehetőségeket, melyeknek köszönhetően később is a térségben maradnak.

A projektoktatással és a valós élethelyzeteknek a szakmai tantárgyakba való fokozott bevonásával a fiatalok olyan ismereteket szereznek, amelyre a jövőbeli életükhöz a munka világában szükségük van. A tanórák egyre inkább a négy jövőbeli készségre (együttműködés, kommunikáció, kritikus gondolkodás és kreativitás) összpontosítanak.

A régió vállalkozásaihoz fűződő átfogó kapcsolatok célja az is, hogy középtávon konkrét, érdekes, a fiatalok tehetségének megfelelő karrierlehetőségek kerüljenek a figyelem középpontjába.

1.7.2 Az iskola mint szervezet

Az iskolákra egyre nagyobb versenykényszer nehezedik. Azáltal, hogy „Talent School”-ok jönnek létre, az iskolák nagyobb vonzerőt jelenthetnek mind a szülők, mind pedig a tanulók számára.

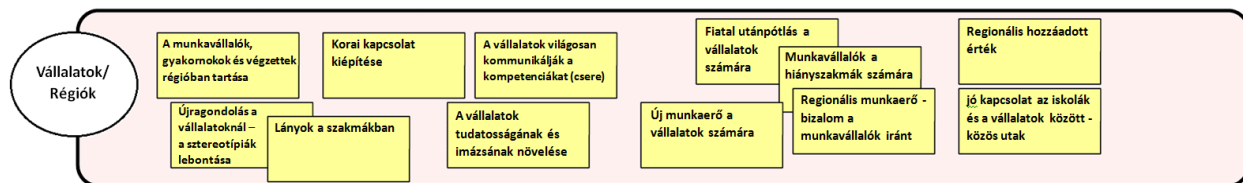
A vállalkozásokkal való együttműködésnek köszönhetően egyrészt hosszú távú partnerségek jöhetnek létre, másrészt pedig - ideális esetben - további finanszírozási lehetőségeket is jelenthetnek az iskolák ésszerű beszerzéseire.

A „Talent School” program segítségével a belső iskolafejlesztés a minőségbiztosítási folyamat keretében külsőként is kísérhető, és így a projekt könnyebben sikerre vihető és megvalósítható.

A tantárgyközi oktatás módszerei és anyagai, valamint a szakmai tantárgyi órák fokozott pályaorientációs jellege megkönnyítik az iskolafejlesztési tervek céljainak elérését, és a jövőben más projektekre is pozitív hatást gyakorolnak, és egyszerűsítik az iskolafejlesztés egészét.

Ez a folyamat kihívások elé állítja a tanárokat, de mindenelekelt azt kell szem előtt tartani, hogy a program nagyon széles teret képes adni annak a jelentős belső motivációnak, hogy a „saját” gyermekeiket, ill. fiataljaikat a lehető legjobban fel akarják készíteni a jövőbeli életre. A cél az, hogy a tanulók olyan élményeket szerezzenek, amelyeket életük során soha nem felejtene el, és amelyekből tartósan és hosszú távon profitálhatnak.

1.7.3. Az iskola környezete

Egyes régiókban problémát jelent a fiatalabb generációk elvándorlása, többek között azért is, mert nincsenek tisztában a régióban rejlő karrierlehetőségekkel. A szakemberhiány a következő években sem lesz alacsonyabb. Nyugat-Magyarországon a munkaerő elvándorlás abban nyilvánul meg elsősorban, hogy a magyar szakemberek nem Magyarországon, hanem Ausztriában vállalnak munkát. Az Österreichische Sozialversicherung adatai szerint 125 317 magyar dolgozik/dolgozott a 2024-es évben Ausztriában, ebből 22 298 Burgenlandban. Közülük a legtöbb munkavállaló a képesített szakmunkát igénylő ágazatokban dolgozik: kereskedelem, tehergépkocsi karbantartás és javítás 6 943 fő; vendéglátás/szállodaipar és gasztronómia 4 891 fő; feldolgozóipar /árugyártás 5 269 fő; építőipar 4 370 fő; közlekedés és raktározás 2 431 fő; egészségügy és szociális ellátás 2 325 fő; mezőgazdaság, erdőgazdaság és halászat 1 972 fő; egyéb szolgáltatás 1 596 fő.

(Forrás: <https://www.sozialversicherung.at/cdscontent/?contentid=10007.894921&portal=svportal>)

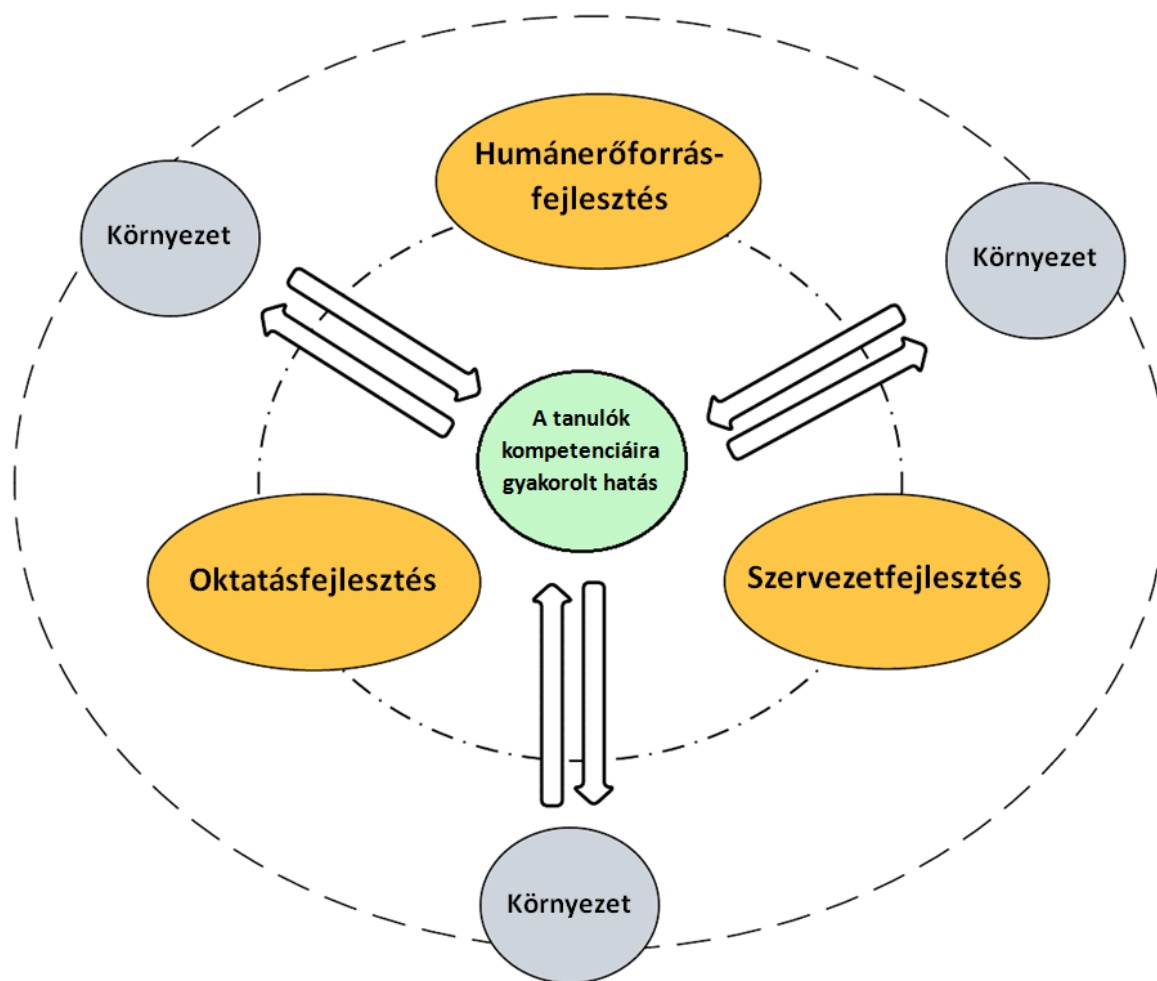
Ennek megfelelően a határmenti régióban ezeken a területeken mutatkozik szakemberhiány.

A „Talent School” program lehetőséget biztosít a térség vállalkozásainak és szervezeteinek arra, hogy felhívják magukra a fiatalok figyelmét, és vonzó munkaadóként pozícionálják magukat. A vállalkozások számára megadatik a lehetőség, hogy felfedezzék a jövő tehetségeit, és ösztönözhetik őket arra, hogy az adott vállalkozásnál dolgozzanak. A tanulókkal együttműködve új projekteket és ötleteket lehet kidolgozni, és a jövő nemzedékének gondolkodásmódját erőteljesebben meg lehet jeleníteni a vállalkozásokban. A projekt emellett a pályaválasztással kapcsolatos sztereotípiákkal való szakításra is összpontosít, mind tanulók, mind a szülők, mind pedig a vállalatok esetében.

1.8. Elméleti keretek és minőségbiztosítás

A sikeres és hatékony „Talent School”-lá váláshoz fenntartható iskolafejlesztési folyamatra van szükség. Egy ilyen folyamat több szinten is összetett, de rendkívül kifizetődő vállalkozás, amelyet az iskola és környezete sajátosságaihoz kell igazítani.

Hans Günter Rolff iskolafejlesztési modellje

Az iskolafejlesztés középpontjában a tanulók kompetenciáira gyakorolt hatás áll. Ebben az esetben a cél a tehetségek és erősségek egyéni felmérésének fejlesztése és előmozdítása.

Az iskolafejlesztési folyamatot három szinten kell tervezni:

Szervezetfejlesztés: Hogyan tudunk szervezetként a lehető legjobban felkészülni arra, hogy hosszú távon elérjük a kitűzött célokat? Hogyan tudjuk egymást kölcsönösen támogatni? Hogyan tudjuk a külső támogatást becsatornázni és megfelelően beépíteni a tanulási és fejlesztési folyamatba?

Oktatásfejlesztés: Hogyan támogatjuk a célok elérését a megfelelő tanítással? Mit az, amit mindenképpen meg kellene tartanunk? Hol vannak a meglévő erősségeink? Hol szükséges még javulnunk? Mit tudnánk még erősíteni vagy újonnan kipróbálni? Milyen módszerek segíthetnek abban, hogy a pályaorientáció a lehető legátfogóbb módon beépüljön az oktatásba és segítse azt?

Humán kapacitásépítés: Hogyan profitálhatunk az iskolában vagy más pilot iskolákban alkalmazott pedagógusok kompetenciáiból? Hogyan hozhatunk létre közös projekteket a vállalkozásokkal, vagy hogyan indíthatjuk el a projekt azon szakaszát, amelynek során a fiatalok kipróbálhatják az egyes szakmákat? Mire van szükség az ilyen projektek előkészítéséhez? Tanárként én személy szerint, vagy pedig mi, mint tanári kar, hol szeretnénk további kompetenciákat szerezni?

Minden iskolai folyamat az **aktuális állapotból** indul ki, amelyet a lehető legvilágosabban kell meghatározni és rögzíteni az elején. Egy iskola aktuális állapota nagyon eltérő és egyedi lehet az iskola kialakulása, környezete és keretfeltételei (elhelyezkedés, méret, tanulók száma, tanárok száma, iskolatípus, társadalmi környezet stb.) miatt, ezért nincs egyetlen, minden iskolára érvényes folyamat, hanem minden iskolának ki kell dolgoznia és meg kell határoznia a fejlődés és a fenntartható megvalósítás számára megfelelő útját.

A **regionális környezet** különösen fontos szerepet játszik a „Talent School”-ok esetében. Milyen vállalkozások működnek a környezetemben és milyen szakmaterületeken? Milyen tanulók járnak az iskolámba? Milyen mértékben lehet számítani a szülők támogatására? Milyen támogatást tud nyújtani a regionális politikai környezet?

Ezek a regionális tényezők jelentős hatással vannak az iskolafejlesztés három szintjére.

Az iskolafejlesztési folyamatot a Rolf-modell elméleti háttérével vizsgáljuk, és az iskolák minőségügyi keretrendszerének (QMS) folyamatán belül térképezzük fel és hajtjuk végre.

Az iskolák minőségi kerete az osztrák iskolák számára szóló iránymutatás, amelynek keretében az iskoláknak be kell mutatniuk és dokumentálniuk kell iskolafejlesztési folyamataikat. A képzési koncepció ezért a QMS-folyamat megfelelő dimenzióira épül, hogy e két folyamat párhuzamosan működhessen, és a szinergiák ésszerű módon kihasználhatók legyenek.

A „Talent School” program megvalósítása szempontjából az alábbi pontok bírnak alapvető jelentőséggel: *Vezeti és irányítani, tanulni és tanítani, valamint iskolai partnerségek és külső kapcsolatok.*

A Rolf-moddal átfedésben a környezet az iskolai partnerség és a külső kapcsolatok területén helyezkedik el. Az iskolaszervezetet mindenekelőtt a vezetés és irányítás területe fedi le. A humán kapacitásépítés és az oktatásfejlesztés a tanulás és tanítás mezőben található.

Minősegbiztosítási rendszer Magyarországon

Magyarországon jelenleg az iskolák számára nincs egy meghatározott és alkalmazott minősegbiztosítási rendszer, hanem több tényezőből, külső és belső elemekből tevődik össze. A belső elemhez tartozik az iskola belső értékelése és önértékelése, a külső elemeket pedig az iskolákban folyó munka külső pedagógiai-szakmai ellenőrzése és a tanulók standardizált kimeneti mérései alkotják.

Az iskolák minősegbiztosításáért felelős külső szereplő egyfelől az Oktatási Hivatal, amely az országos értékelési rendszert működteti, szervezi a pedagógusokra, az intézményvezetőkre és az intézményekre kiterjedő pedagógiai-szakmai ellenőrzéseket, és felügyeli az ellenőrzési rendszer működését. Másfelől a fenntartó, amely értékeli a pedagógiai programban megjelölt feladatok végrehajtását és ezen keresztül a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai-szakmai tevékenységének eredményességét.

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzést a tanfelügyelet látja el, amely az intézmények szakmai tevékenységét értékeli. Ennek része a pedagógusok munkájának általános pedagógiai szempontok alapján való értékelése, az intézményvezetők általános pedagógiai és vezetéselméleti szempontok szerinti értékelése és az intézmények saját céljainak megvalósulásának értékelése.

A külső értékelés mellett fontos szerepe van az intézményi önértékelésnek, amely vonatkozik a pedagógus és az intézményvezető munkájára, valamint az egész intézményre átfogóan, és azt vizsgálja, hogy az intézmény hogyan tudott megfelelni saját céljainak, és hol tart a megvalósításukban. (Minősegbiztosítás a kisgyermekkorai nevelésben és a közoktatásban, 2024, <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/hu/national-education-systems/hungary/minosegbiztositas-kisgyermekkorai-nevelesben-es-kozoktatásban>)

Az intézményi önértékelés önmagában is a belső minőségértékelés és minőségfejlesztés megfelelő eszközének tekinthető, és a Talent School program szempontjából a magyar iskolák minősegbiztosítási rendszerének elemei közül az intézményi önértékelésnek van jelentősége. **Ennek keretében nyílik lehetőség a Talent School program megvalósításának értékelésére.**

A Talent School program értékelésének illeszkedése az intézményi önértékeléshez

Az intézményi önértékelés célja többek között a fejleszthető, illetve fejlesztendő tevékenységterületek meghatározása, és ez alapján önfejlesztő programok indítása, valamint egy újabb önértékelés keretében a megvalósított fejlesztő program eredményességének vizsgálata. A Talent School program egyfelől teljes mértékben megfelel ennek a célkitűzésnek, hiszen a program egy a magyar köznevelési intézményekben egy fejlesztendő tevékenységterületet, a pályaorientációt és tanácsadást célozza meg, másfelől az intézményi önértékelés során lehetőség nyílik annak vizsgálatára, értékelésére, hogy a program megvalósítása hogyan felel meg a programban meghatározott céloknak, azok megvalósításában hol tart.

A Talent School program intézményi önértékelés elvei alapján történő megvalósítása során szükséges a program értékelési folyamatának megtervezése, melynek lépései az előkészítés, a tájékoztatás, az elvárások meghatározása, a tervezés és a megvalósítás.

1. Előkészítés

Az előkészítés fázisában szükséges a Talent School program megvalósítását értékelő munkacsoport létrehozása, amelynek tagjait a vezető jelöli ki. A munkacsoport tagjai a program megvalósításában résztvevők, akik között megoszlik az értékeléssel kapcsolatos elvégzése.

2. Tájékoztatás

Az értékelés megkezdése előtt szükséges az érintettek (pedagógusok, tanulók, szülők, egyéb érintettek) tájékoztatása az értékelés munka részleteiről: a céljáról és folyamatáról, valamint a várható eredményekről.

3. Elvárásrendszer kidolgozása

A Talent School program képezi a program megvalósításával kapcsolatos intézményi cél- és elvárásrendszer kidolgozását. Az általános célok és a kapcsolódó elvárások azonosítása után meg kell határozni az egyes megvalósítási célokhoz kapcsolódó tartalmakat, és azok alapján megfogalmazni az intézményi értelmezés szerinti célokat, elvárásokat.

4. Tervezés

A Talent School program értékelésének tervezése során a vezető meghatározza annak célját, elvárt eredményeit, a megvalósításhoz szükséges feladatokat, azok ütemezését és az emberi és egyéb erőforrásokat. Emellett kijelöli az értékelési munkacsoport tagjait, feladatait és ütemezését.

5. Megvalósítás

Az értékelés megvalósítása során a meghatározott cél- és elvárásrendszer alapján, a meghatározott ütemezés szerint értékeli a Talent School program megvalósításának eredményességét, valamint az egyes elvárások értékelését követően az adott területet lefedő tevékenységek is értékelésre kerülnek. Ennek módszerei a dokumentumelemzés, az interjú, a megfigyelés és a kérdőíves felmérés.

A Talent School program az intézményi önértékelés vonatkozásában

Az intézményi önértékelés a következőterületeket érinti:

1. pedagógiai folyamatok
2. személyiség és közösségfejlesztés
3. az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények
4. belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció
5. a pedagógiai működés feltételei
6. a nevelési, oktatási irányelvekben meghatározottak

A fentiek vonatkozásában a Talent School program értékelése a következőképpen értelmezhető:

A Talent School program értékelése pedagógiai folyamatként

A Talent School program egyfajta pedagógiai programként értelmezhető, amely az intézmények pedagógiai programjához hasonlóan meghatározza a célokat, amely befolyásolja a program megvalósításának folyamatát. Az értékelés során ebből kifolyólag a célok elérését biztosító pedagógiai folyamatok tervezési, megvalósítási, ellenőrzési és értékelés rendjének tudatosságát, az eredmények alapján szükségesnek mutató korrekciók hatásosságát kell vizsgálni.

A Talent School program szerepe a személyiség- és közösségfejlesztésben

Az iskolai nevelés során az egyik legfontosabb feladat a személyiség- és közösségfejlesztés megvalósítása, amelyhez jól illeszkedik a Talent School program, kiemelten a személyiségfejlesztés vonatkozásában. Ennek során értékelendő területként értelmezhető a Talent school program alkalmazása során többek között a megvalósuló személyiségfejlesztés, a tanulók személyes kompetenciáinak fejlesztésének és nyomonkövethetőségének megvalósulása, a szociális hátrányok enyhítésének lehetősége.

A Talent School program megvalósítása során zajló pedagógiai munkával összefüggő eredmények

Az értékelés során szükséges a Talent School programban megfogalmazott célok és a megvalósítás során elért eredmények összevetése, elemzése és visszacsatolása az eredményességi mutatók, szervezeti eredmények, mérési eredmények hasznosíthatósága, a tanulók további tanulási útjának figyelemmel kísérése vonatkozásában.

A Talent School program megvalósítása során létrejövő külső intézményi kapcsolatok

A Talent School program megvalósításában kiemelt jelentőségű az iskola külső intézményi kapcsolatainak működtetése és bővítése. Ennek keretében az iskola értékeli, hogy a program megvalósítása során mely külső partnerek kerültek azonosításra és bevonásra, mi jellemzi a bevont külső partnerekkel kialakult kapcsolat tartalmát, hogyan működik a tájékoztatás a külső partner felé az eredményekről, és hogyan tud részt venni a külső partner az intézmény életében.

A Talent School program alkalmazásának működési, infrastrukturális feltételei

A Talent School program megvalósítása szempontjából is fontos a rendelkezésre álló tárgyi és humán infrastrukturális feltételek megléte, ezért szükséges ennek vizsgálata a program megvalósulásának vonatkozásában. Ennek szempontjai közé tartozik a meglévő iskolai humán erőforrás és infrastruktúra a program megvalósításához való megfelelőségének vizsgálata, az iskola szervezeti kultúrájának vizsgálata a szervezetfejlesztési eljárások és módszerek, a feladat-, felelősség- és hatáskörmegosztás szempontjából. Emellett fontos szempont még, hogy a munkatársak milyen mértékben kerülnek bevonásra az döntéshozatalba és a fejlesztésekbe, illetve, hogy milyen az iskola innovációs gyakorlata.

A Talent School program illeszkedése a nevelési és oktatási irányelvekben meghatározottakhoz

Ennek az értékelés szempontnak a keretében az iskola vizsgálja, hogy a Talent School program céljai mely pontokon és milyen mértékben illeszkednek a Kormány és a köznevelésért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumokban meghatározott nevelési és oktatási célokhoz.

2. „Talent School” oktatási koncepció a QMS-képzési keretrendszer vonatkozásában

2.1. Irányítani és vezetni

A képzési minőségbiztosítási rendszer (QMS) az osztrák iskolák minőségirányítását szolgáló, többdimenziós minőségi keretrendszerből és a megfelelő eszközökből áll. A QMS-folyamat célja az, hogy az egyedi iskolafejlesztés során támogassa, ösztönözze és kihívások elé állítsa az iskolákat.

A QMS képzési keretrendszer négydimenziós:

1. *Minőségbiztosítás:* Ez az a dimenzió, amely különösen az értékelési program és a „Talent School”-ok minősítése révén újra és újra előtérbe kerül.
2. *Irányítani és vezetni* Ez a dimenzió az *iskolavezetés által végrehajtott vezetési tevékenység* mellett az *iskolák és a tanórák szervezésére és fejlesztésére*, valamint a *személyzet kiválasztására és fejlesztésére* is kiterjed.
3. *Tanulni és tanítani:* Az iskolafejlesztés különösen a tanítás több szintű továbbfejlesztését is megköveteli, ennek megfelelően a következő témakörök tartoznak ide: *Tanítási és tanulási folyamatok kialakítása, teljesítmény megállapítása és megítélése, tanítás folyamatos továbbfejlesztése, együttműködés professzionális módon, tanácsadás és támogatás felajánlása, egésznapos iskola kialakítása*
4. *Iskolai partnerségek és külső kapcsolatok:* *Iskolai partnerség kialakítása, külső kapcsolatok és együttműködés ápolása*
5. *Eredmények és hatások:* *Megszerzett kompetenciák, iskolai pályafutások, vizsgák és átmenetek, az iskola belső és külső elfogadása*

2.1.1. Iskolaszervezet (irányító csoportok, szerepek meghatározása)

Ahhoz, hogy egy projektet a lehető legjobban létre lehessen hozni és végre lehessen hajtani az iskolában, szükség van a vezetőség egyértelmű elkötelezettségére a projekt iránt, valamint a tantestület hajtóerejére, világos és jó keretfeltételekre és egy jó belső és külső projektstruktúrára.

A QMS-folyamat részeként sok iskolában már létrehoztak egy iskolafejlesztési csoportot, és a tanári kart és más érdekelt feleket általában már bevonták az iskolafejlesztési folyamatba.

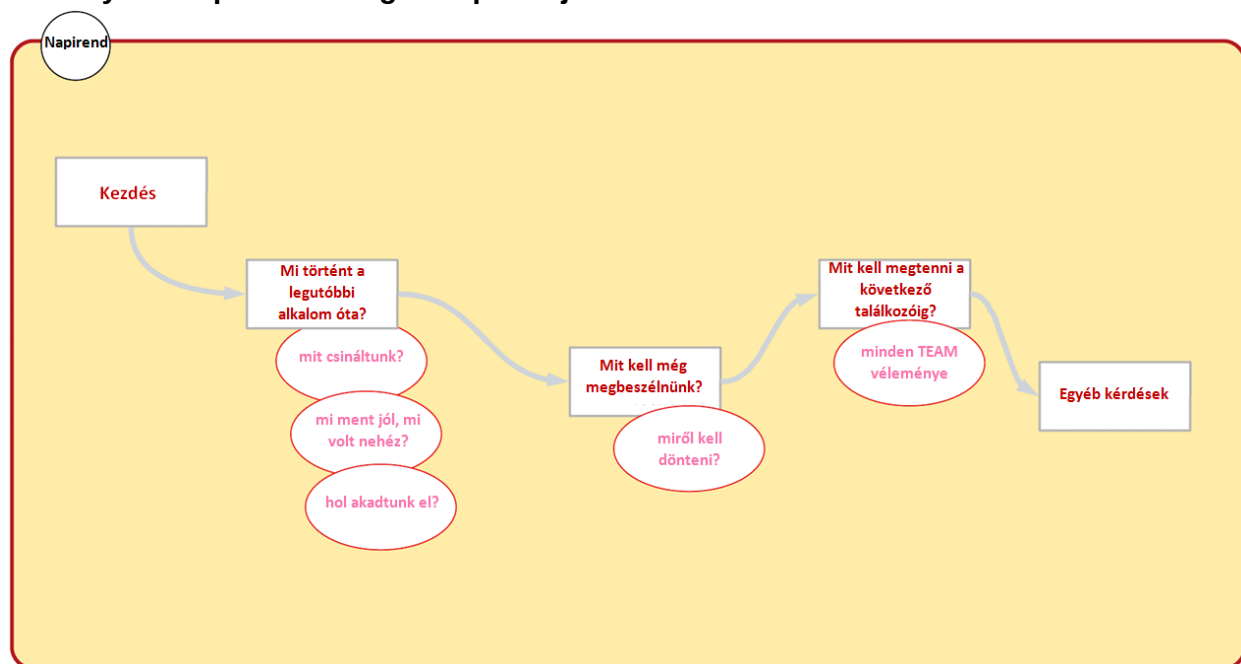
Ahhoz, hogy az iskolafejlesztés úgy valósuljon meg, hogy annak hosszú távú és fenntartható hatása legyen, szükséges egyrészt a teljes tantestület ismétlődő bevonása, másrészt a folyamatnak megfelelő felelősségi körök és munkacsoportok meghatározása (iskolai irányító csoport).

A folyamat kezdetén azt is érdemes megvizsgálni, hogy a fejlesztendő területen mi az, ami már végrehajtásra kerül. A pályorientáció már szinte minden iskolában kiemelt prioritás, és számos olyan projekt, kampány és erőfeszítés létezik, amelyekre lehet építeni. Az aktuális állapot mellett nagyon fontos lépés az iskolaszpecifikus célok átgondolása és a „Talent School” projekt céljainak és követelményeinek lebontása a saját megvalósítási helyszín sajátosságaira vonatkozóan. Mit kell a gyermekeimnek/gyermekeinknek feltétlenül megtanulniuk a „Talent School” keretében, és konkrétan milyen előnyökkel jár ez számukra? Én személy szerint miért tartom jónak, hogy részt veszünk a „Talent School” programban, mi az én belső motivációm erre?

A célok kitűzése megkönnyíti a cselekvések összehangolását a mindennapi tevékenységek során. Az aktuális állapot és a célok segítségével lehet azt a következő lépést meghatározni, hogy milyen intézkedéseket kell meghozni a kitűzött célok elérése érdekében. Ennek során hasznos lehet tematikus munkacsoportok/akciócsoportok felállítása. Az akciócsoportok vezetői a vezetőséggel, az igazgatóhelyetttel és más tanárokkal együtt alkotják az iskolai irányítócsoporthat. A munkacsoport méretét és tartalmát az adott iskola körülményeihez kell igazítani. Figyelembe kell venni az iskola egyéb projektjeit és fejlesztési irányait is, hogy ne forduljon elő párhuzamosság, és feleslegesen ne kerüljön sor erőforrások felhasználására. A találkozók pontos jellegét, méretét és gyakoriságát az adott iskolai helyszínhez kell igazítani, és az iskolai helyszínre jellemző számos tényezőtől függ (lásd a fenti példát: 1.4.1. A „Talent School”-projekt felépítése).

Az **iskolai irányító csoport** rendszeresen tartson találkozókat (**legalább havonta egyszer**). Az irányító csoport elsődleges feladata a munkacsoportok keretfeltételeinek minél hatékonyabb megszervezése.

Az irányító csoport lehetséges napirendje

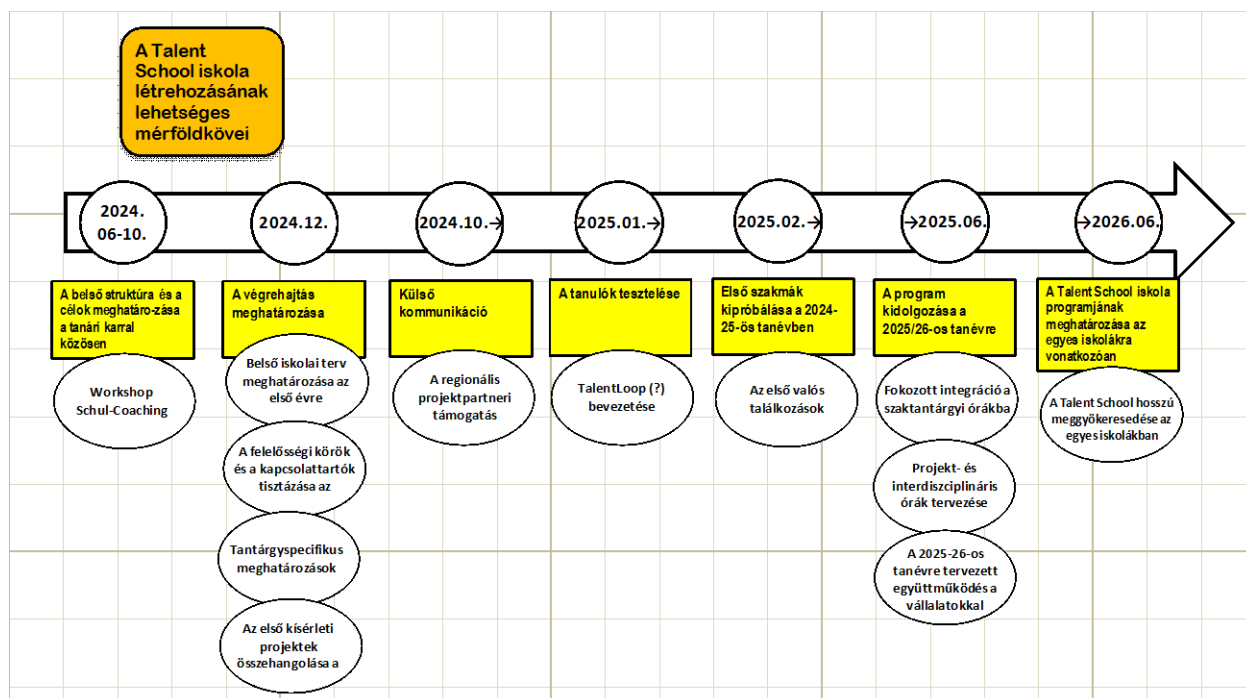

Az irányító csoport találkozóin a szervezeti kérdések számítanak az elsődleges témának. Ugyanakkor fontos a munkacsoportok tevékenységének összehangolása oly módon, hogy a folyamat jól illeszkedjen a célkitűzésekhez. A találkozókat online módon is meg lehet tartani. Az ilyen találkozók egyik legfontosabb sikertényezője a kötelezettségvállalások dokumentálása és kialakítása. Olyan formátumban és iktatási rendszerben kell megállapodni, amelyhez mindenki hozzáférhet. A döntéseket egyértelműen ki kell emelni és könnyen felismerhetővé kell tenni.

Kapcsolat a helyi szintű irányító csoporthoz

A helyi szintű irányító csoportnak az a célja, hogy megfelelő módon támogassa és felügyelje a projektpartnerek, az önkormányzat, a vállalkozások és iskolák közötti együttműködést. Az iskola részéről célszerű lenne, ha az igazgató és/vagy helyettese, valamint egy-két olyan pedagógus részvétele, akik szorosabb kapcsolatban állnak a pályaorientációval. A pedagógusok esetében jó lenne, ha személyi átfedés lenne az iskolai irányítócsoporthal. A **helyi szintű irányító csoport** minden fél évben **egyszer vagy kétszer** álljon rendelkezésre.

2.1.2. Mérföldkövek a „Talent School” létrehozásához

A „Talent School” projekt a céljának megfelelően folyamatos tanulási folyamat, ezért a mérföldköveket az első viszonyítási pontoknak kell tekinteni.

Az első valós találkozásokat már az első tanévben meg kell tervezni és meg kell valósítani. A 2025/26-os tanév végére a „Talent School” koncepciójának az iskolában az iskolafejlesztés részeként szilárdan meg kell honosodnia, hogy hosszú távú és fenntartható hatást gyakorolhasson a minőségi keretrendszer különböző szintjein.

2.1.3. A „Talent School” kialakításának lehetőségei

Eddig a pályorientációt elsősorban a 7. és 8. osztályok számára tervezték és ott is valósult meg. Jelenleg a számos valós találkozás különleges adottsága is gyakran csak szűk keretek között tapasztalható meg.

Számos módja és lehetősége van annak, hogy egy iskola tanúsított „Talent School”-lá váljon. Ehhez minden iskolának meg kell találnia és a saját útját.

Az iskolai helyszíneken az alábbiaknak kell rögzülnie, melyeket alább részletesen kifejtünk jógyakorlat-példák segítségével:

-) Pályorientáció bevezetése az 5. iskolai szinttől a szaktárgyak oktatásában
-) A pályorientáció mint horizontális tematika meghatározása az 5. iskolai szinttől kezdve, és annak meghonosítása a tantárgyközi és projektorientált oktatásban
-) Vállalkozásokkal iskolai partnerségek meghatározása, és az 5. iskolai szinttől azok megvalósítása, hogy különböző módozatokban valós találkozások váljanak lehetővé
-) A „Talent School” létrehozása az 5. iskolai szinttől kezdődően az óraterv módosításával (példák és lehetőségek az alábbiakban kerülnek bemutatásra) és/vagy megfelelő, nem kötelező erejű gyakorlatok felajánlásával.

Minden egyes iskola saját maga határozza meg és találja meg a „Talent School” megvalósításához vezető helyes utat. A szaktárgyak oktatásába való integráció a „Talent School” egyik nagyon fontos pillére. Az óratervbe való beépülés hosszú távú lehetőség, de nem előfeltétel.

2.1.4. Jogi keretfeltételek

A „Talent School” központi elemét a szakmákkal és szakmaterületekkel történő valós találkozások adják.

Milyen hivatalos definíció adható a valós találkozásokra? Mit is kell érteni ez alatt?

A valós találkozások:

- ◆ a tanulók közvetlen találkozása személyekkel és intézményekkel a munka világából vagy a szakképzés területéről
 - ➔ cégekben, tanműhelyekben és szakmai képzést nyújtó intézményekben
 - ➔ szakmai gyakorlati napokon
 - ➔ szakmai vonatkozású képzésen szakképző iskolában vagy pedig más, szakképzést nyújtó iskolákban
 - ➔ szakmai vonatkozású tevékenységekről, követelményekről és feltételekről szóló beszélgetések során
 - ➔ iskolán kívüli intézményekben
 - ➔ szakmájukat gyakorló vagy képzésben résztvevő személyekkel folytatott beszélgetések során
- ◆ **olyan célokkal, amelyek a tanulóknak**
 - ➔ közvetlen bepillantást nyújtanak a szakma és a munka világába
 - ➔ hozzáférést adnak az élet és a szakma szempontjából fontos információkhoz a cégekben zajló folyamatokról és a szakmai képzési intézményekről
 - ➔ lehetőséget adnak arra, hogy összehasonlítsák személyes alkalmasságukat és érdeklődési körüket a munka valóságával
 - ➔ segítséget nyújtanak a pályaválasztási döntésükhöz

A „Talent School” keretén belül az a cél, hogy a gyerekek és fiatalok újra és újra aktivizálják magukat annak érdekében, hogy a lehető legközvetlenebb módon kipróbálhassák magukat szakmai tevékenységek végzésében.

Milyen jogi keretfeltételek adóttak ehhez? A 8. iskolai szinttől kezdve a munkatapasztalat egyéni megszerzésének jogi alapját az osztrák iskolai oktatásról szóló törvény [13b. szakasza](#) egyértelműen tisztázza és teremti meg. Ez lehetőséget ad a tanulóknak arra, hogy 5 nap alatt konkrét munkatapasztalatot szerezzenek.

Az osztrák Oktatási és Nőügyi Minisztérium [17/12. sz. körlevele](#) az ausztriai képzésre és hivatásra vonatkozó tájékoztatás, tanácsadás és orientáció [*ibobb*] területén, a 7. és 8. iskolai szintre vonatkozóan egy intézkedési katalógust tartalmaz, beleértve azt a kötelezettséget, hogy egy az adott telephelyre vonatkozóan megvalósítási koncepciót kell kidolgozni. Ez utal a 7. és 8. iskolai szint számára kötelező erejű valós találkozásokra is.

Mi engedélyezett az egyes iskolai szinteken a valós találkozásokra vonatkozóan?

5. iskolai szint: Kirándulások vállalkozásokhoz, tanulmányi kirándulások vállalkozásokhoz, iskolalátogatások vállalkozások részéről

6. iskolai szint: lásd az 5. iskolai szintet

7. iskolai szint: lásd az 5. iskolai szintet, kiegészítésként azzal, hogy a tanulók a szükséges védőfelszerelések (védőruházat, sisak stb.) nélkül „belekóstolhatnak” az egyes szakmai tevékenységekbe

8. iskolai szint: lásd a 7. iskolai szintet, kiegészítésként azzal, hogy 5 napos egyéni valós találkozásokra kerül sor (kivéve olyan tevékenységeket, melyeknél óvintézkedésekre lenne szükség)

A tanórai oktatás keretében az 5. iskolai szinttől kezdve lehetőség van vállalkozásokkal együttműködő projektekre is, amelyekben kézműves tevékenységeket és más szakmai helyzeteket modelleznek és szimulálnak.

Az alábbi példák és ötletek, amelyek az oktatási koncepcióval foglalkozó workshop keretében születtek, alternatívát jelenthetnek az alsóbb osztályok egyes valós találkozásaihoz.

-) Vállalkozások meglátogatása
-) Tehetség egyénre szabott meghatározása és megfelelő támogatása
-) Projektnapok (vállalkozások részvételével vagy anélkül)
-) Folyamatos projektoktatás (vállalkozások részvételével vagy anélkül)
-) Szakmai és oktatási vásárok az iskolában (Frohnleiteni Középiskola)
-) Vállalkozásokból érkező példaképek elvállalják egyes tanítási egységek megtartását
-) Figyelj a szakértődre! Látogatás a szülők munkahelyén vagy a szülők a tanóra keretében bemutatják a szakmájukat és közösen dolgoznak a tanulókkal
-) Szakmai gyakorlati napok előkészítése és utómunkálatai az oktatás során
-) Mezőgazdasági üzemek meglátogatása (pl. az 1. osztályban) tanulmányi kirándulásként
-) Látogatás bankoknál (földrajzzal kapcsolatosan, tanulmányi kirándulás)
-) Gyakorlati napok eltöltése önkormányzatoknál
-) Ágazati vagy tematikus napok (építőipari témák, táplálkozás és étrendtervezés becsatornázása több tantárgyba)
-) Öregdiákok beszámolója a szakmák világából
-) Műhellyel rendelkező továbbképző szakiskolák meglátogatása
-) Felvételi elbeszélgetés lefolytatása a vállalkozásokról érkezett személyekkel
-) Rövid videók készítése vállalkozásokról a művészeti tantárgy oktatása vagy a digitális alapképzés keretében
-) A technikaóra témáját kifejezetten a pályaaorientációra kell összpontosítani, hogy különböző képességeket ki lehessen próbálni
-) A szakmai tantárgyak oktatásának összehangolása a pályaaorientációval és egy átfogó „orientációs terv” elkészítése

Jogi keretfeltételek Magyarországon

Magyarországon az iskolákban folyó pedagógiai munka tartalmi szabályozása három szintű, és a köznevelési törvény, a nemzeti alaptanterv és a kerettantervek határozzák meg a pályaaorientáció vonatkozásában is az iskola feladatait és lehetőségeit, melyek az intézmény pedagógiai programjában és helyi tantervében kerülnek rögzítésre.

Köznevelési törvény

A 2011. évi nemzeti köznevelési törvény hatályos változata 18. § (1) szerint “A szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását *pedagógiai szakszolgálat* segíti”, melynek feladata többek között a *továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás* is. Emellett a 80. § (1a) * szerint “A köznevelésért felelős miniszter a központi fejlesztésű mérőeszközök alapján személyazonosításra alkalmatlan módon gondoskodik az általános iskola nyolcadik évfolyamán a nappali rendszerű iskolai oktatás munkarendje szerinti tanulók sikeres pályaválasztást és továbbtanulást megalapozó személyes tanulói kompetenciák kötelező vizsgálatáról. A vizsgálat eredménye visszajelzést ad a tanuló számára azokról a középfokú iskolai továbbtanulási lehetőségekről, amelyek meglévő képességei alapján számára javasolhatók.” (<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv>)

Nemzeti alaptanterv

Az oktatás tartalmát szabályozó, jelenleg érvényben lévő nemzeti alaptanterv 3. § 4) bekezdés szerint “a felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy *fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra*”, míg az (5) bekezdés alapján “a középfokú nevelés-oktatás és a szakmai oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már *megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák*”.

Az alaptantervben meghatározott *fejlesztési területek és nevelési célok* között önálló területként jelenik meg a *pályaaorientáció*. Ennek értelmében “az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – *átfogó képet kell nyújtania a munka világáról*. Ennek érdekében olyan *feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket*. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését”.

A NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak. Itt az általános iskolai képzés alsó és felső tagozatán még nem jelenik meg a pályaválasztás elősegítése fejlesztési feladatként, csak a *középfokú nevelés-oktatás* során. Ennek "funkciója a korábbi képzési szakaszban kibontakozott képességek továbbfejlesztése, a készségek és a tudástartalmak elmélyítése és megszilárdítása. E szakaszban már *megjelennek a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák*, továbbá iskolatípustól függően a *pályaválasztáshoz kapcsolódó, illetve a szakképesítés megszerzéséhez szükséges készségek, ismeretek*".

A NAT az alap és középfokú nevelés-oktatás pedagógiai szakaszára fogalmaz meg érvényes értékeket, műveltségképet, tudás- és tanulásértelmezést. Ennek kapcsán kitér arra is, hogy egyre inkább *felértékelődik a formális, informális, nem formális kultúra- és tudásközvetítő rendszerek, intézmények, szervezetek szerepe* a nevelésben és az oktatásban. (<https://njt.hu/jogszabaly/201https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv2-110-20-22>)

Közösségi nevelés kerettanterve

A pályaválasztás, a pályaaorientáció támogatása a magyar iskolai nevelésben elsődlegesen az ún. *Közösségi nevelés* (korábban osztályfőnöki) óra keretében jelenik meg, ezen belül is az 5-8. évfolyamra vonatkozó kerettantervben. A kerettanterv tematikailag 5 fő témakörből áll, melyek megvalósítása kétévfolyamos szakaszokban az osztályfőnök döntése alapján szabadon történhet. A pályaaorientációra vonatkozóan a tanterv előírja, hogy az *Egyén és közösség* témakörön belül az egyéni fejlesztésben az *életpálya-építés, az életpálya-tervezés készségei és az életpálya-tanácsadás* is fontos hangsúlyt kell, hogy kapjon. Ennek kapcsán a kerettanterv kiemeli, hogy az eredményesség érdekében a pedagógusnak szükséges együttműködnie az életpálya-tanácsadás és a pályaaorientáció szakértő képviselőivel.

A pályaaorientáció, mint fejlesztési cél megvalósításához a Közösségi nevelés a következő módon járul hozzá: "Az életpálya-tervezés és -tanácsadás feladata az, hogy a tanuló rendelkezzen egyéni jövőképpel, legyen képes elhelyezni magát érdeklődésének és életkorának megfelelő módon a munka világa kínálta lehetőségekben, és váljék képessé arra, hogy céljai eléréséhez erőfeszítéseket tegyen, beleértve az önmenedzsmentet, a kommunikációs, az együttműködési készségeket, valamint a vezetéssel, a vezetettséggel, a versengéssel és a kudarccal kapcsolatos magatartásmódokat, illetve megküzdési stratégiákat."

Ennek megvalósításához a kerettanterv hangsúlyozza a *munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztésének szükségességét*, és a közösségi nevelés fontos feladataként határozza meg, hogy foglalkozzon az *életpálya-építési, pályaaorientációs kérdésekkel, a jövő és jelen munkavállalói kompetenciák előrejelzésével*, a fenntartható termelésre és szolgáltatásra való felkészüléssel. A tervező gondolkodás, az életpálya-építés mellett az egyes feladattípusok e terület részkompetenciáit megfelelően fejlesztik.

A pályaaorientációs munka, az életpálya-tervezés és az azt megalapozó önismereti és pályaaorientációs munka a kerettanterv szerint a 7-8. évfolyamon jelenik meg a közösségi nevelés során kiemelt feladatként. Az életpálya-tervezés és tanácsadás, mint fejlesztési feladathoz rendelt konkrét tevékenységek az alábbiak:

- "az életpálya-tervező oldalak alkalmazása,
- az Oktatási Hivatal Pályaaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz (POM) használata,

- az egyéni készség- és képességmérő tesztek alkalmazása és megbeszélése,
 - önismereti tesztek kitöltése és értékelése,
 - „élő könyvtár” szervezése különféle szakmacsoportok képviselőivel vagy életpálya-tanácsadó szakemberekkel,
 - tanulói kiselőadások az egyes szakmacsoportokról,
 - a továbbtanulási lehetőségek és tanulási utak közös feltérképezése,
 - egyéni és csoportos tanácsadás a továbbtanulásról,
 - részvétel pályaaorientációs programokon (például: Lányok Napja, Együtt a Jövő Mérnökeiért Szövetség interaktív gyárlátogatás, helyi vállalatok és középiskolák meglátogatása),
 - a jövőbeli távlatos gondolkodást fejlesztő játékok alkalmazása,
 - a jövőképről tanulói (vezetett vagy szabad) alkotó egyéni vagy csoportos munka”.
- (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8)

2.1.5. Kommunikációs menetrend

A projektcsoporthoz dolgozza ki, és a D.1.2.3/D.1.2.4. pontban kerül dokumentálásra a projektszerződésnek megfelelően.

2.1.6. Emberi erőforrás menedzsment/Továbbképzések

A projektcsoporthoz dolgozza ki, és a D.2.1.1/D.2.1.2. pontban kerül dokumentálásra a projektszerződésnek megfelelően.

Magyar pedagógus-továbbképzések pályaaorientáció témában

Az Oktatási Hivatal pályaaorientációs témában a következő 30 órás pedagógus továbbképzéseket kínálja 2024 december 31-ig:

1. Folyamatba ágyazott felkészítés az életpálya-építés és pályaaorientáció támogatására
2. Szocio-emocionális készségek fejlesztése és az életpálya-tervezés támogatása tehetségmentorálással
3. Felkészítés a pályaaorientációt támogató mérőeszköz /POM/ használatára és a köznevelésben történő alkalmazására
4. A matematikai, természettudományos, műszaki és informatikai (MTMI) készségek fejlesztése és alkalmazása a pedagógusok pályaaorientációs munkájában
5. Pályaaorientációs feladatok ellátásának módszertana pedagógusok számára
6. Osztályfőnökök és intézményvezetők felkészítése pályaaorientációs feladatok elvégzéséhez
7. KASPO – Közösen a sikeres pályaaorientációért!
8. Jövőtervezés és pályaaorientáció a köznevelésben
9. Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok mentorálása
10. A pályaaorientációs tevékenység szerepe, feladatai - érzékenyítő, szemléletformáló pedagógus-továbbképzés
11. Adatelemzésen alapuló pályaválasztást segítő új módszerek megismerése és alkalmazása az általános iskolában
12. A pályaaorientáció és jövőtervezés köznevelési lehetőségei

13. Pályaorientáció a köznevelésben
14. A PractiWork ® pályaorientációs mérés eredményeinek feldolgozása
15. A pályaorientáció és jövőtervezés köznevelési lehetőségei (Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége)
16. A pályaorientáció és jövőtervezés köznevelési lehetőségei (Kornis Pedagógiai Továbbképző Központ)
17. Pályaismereti és pályaszocializációs ismeretek mentorálása - kontaktórák online
18. Útra fel! Pedagógusok participatív (részvételi) oktatási módszertannal történő felkészítése a sajátos nevelési igényű gyermekek és fogyatékkal élő fiatalok életútjának, pályaorientációjának és jövőtervezésének támogatására.

(Forrás: https://www.oktatas.hu/pir/!PIR2_PUBLIC/publikus-felulet)

Jelenleg az Oktatási Hivatal honlapján nem elérhető az aktuális pedagógus továbbképzési kínálat, ugyanis 2025. január 1-ől megváltozott a pedagógus-továbbképzés rendszeréről szóló 419/2024. (XII. 23.) Korm. Rendelet, és a pedagógus-továbbképzési nyilvántartási rendszer átmenetileg nem működik.

(Forrás: https://www.oktatas.hu/tovabbkepzes/pedagogus_tovabbkepzesek/nyilvantartas)

Az ELTE Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ is rendelkezik 30 órás akkreditált pedagógus-továbbképzéssel pályaorientáció témában, melynek címe Pályaorientáció a köznevelésben. A képzés Szombathelyen az ELTE SRPSZKK-ban és intézményi igény esetén iskolákban kihelyezett formában (Vas vármegyében és akár más vármegyében is) személyes kontakt munkaformában valósul meg. A képzésen általános iskolában tanító pedagógusok vehetnek részt, főként osztályfőnököknek, iskolai pályaorientációs felelősöknek javasolt.

A továbbképzés átfogó célja a pedagógusok felkészítése arra, hogy közvetett és közvetlen módszerekkel képesek legyenek a diákok sikeres szakmaválasztását vagy továbbtanulását együttműködés keretében támogatni, és a jó pályaválasztási döntés meghozatalát segíteni; általában koordinálni, hogy az iskolákban folyó pályaorientációs tevékenységek rendszer szerűen, módszertanilag megalapozottan folynak.

„A képzés közvetlen céljai: Ismerjék meg, tudják alkalmazni az élmény alapú pályaorientációs osztályfőnöki órák/foglalkozások elméletét és módszertanát; valamint azokat a módszereket, amelyekkel több tantárgyban lehet módszertanilag segíteni a gyakorlatban a mai világ folyamatainak megértését a diákok számára, probléma vagy kutatás alapú tevékenységekkel. Ehhez kapcsolódva a diákok megismerhetik és kipróbálhatják képességeiket, feltérképezhetik érdeklődési irányait és ennek megfelelő szakmákat ismerhetnek meg, pálya- és munkaerő-piaci információk szerzésével képessé válnak a leginkább hozzájuk illő szakmacsoport vagy továbbtanulási út kiválasztására, a megfelelő pályaorientációs döntés meghozatalára. Tegye képessé a pedagógusokat a frontális információ átadás és osztályszintű beszélgetések mellett a diákok készségeinek, kompetenciáinak megismerését, tudatosítását célzó csoportos és kooperatív technikákon alapuló osztályfőnöki órák vagy pályaorientációs foglalkozások, szakkörök, pályaorientációs szakmai napok megtervezésére és lebonyolítására. Az osztályfőnökök pályaorientációs tevékenységük által legyenek képesek a diákokat és szüleiket hatékonyan segíteni a pályaválasztási döntés meghozatalában, az esetlegesen felmerülő dilemmák, problémák megoldását hatékony kommunikációval kezelni. E téren tudjon tanácsot adni különböző tantárgyat tanító kollégáinak is. A résztvevők ismerkedjenek meg a pályaorientáció témakörének tartalmi összetevőivel (önismeret, érdeklődés, készségek, képességek, pályaismeret, legyenek képesek ezek feltérképezésére és fejlesztésére diákjaik körében, hatékony

kommunikációval segítsék diákjaik és szüleik pályaválasztási döntésének előkészítését, kialakítását, megerősítését. A résztvevők sajátítsák el az élmény alapú pályaaorientációs órák lebonyolításának módszertanát, képesek legyenek saját tervezésű pályaaorientációs órák megtartására, új pedagógiai módszerek alkalmazására, tréning jellegű feladatok felhasználására és tervezésére, ezáltal diákjaik képességeit, készségeit fejleszteni, érdeklődésüket feltérképezni és pályaismerettel ellátni őket a megfelelő pályaválasztási döntés meghozatalának érdekében. Sajátítsák el a hatékony tanári kommunikáció legfontosabb tényezőit és legyenek képesek ezt diákjaik és a szülők felé alkalmazni. A megszerzett ismeretek és saját élmény alapján erősödjön tanári kompetenciájuk a tanuló személyiségfejlesztése, a pedagógiai folyamat tervezése és a kommunikáció területén.”

(<https://www.srpszkk.hu/pedagogus-tovabbkepzes/akkreditalt-tanfolyamaink/aktualis-kinalatunk/2025-re-vonatkozo-aktualis-pedagogus-tovabbkepzesi-kinalatunk>)

Az ELTE SRPSZKK a fenti 30 órás képzésen túl rövid 5 órás műhelymunkát és jó gyakorlatot is kínál az érdeklődő pedagógusoknak a következő címekkel, témákban: Eszköztár a pályaaorientációs napok szervezéséhez; Ki vagyok én!? Önismeret pályaválasztás előtt állóknak.

Szakirányú továbbképzések pályaaorientáció témában

Az akkreditált pedagógus továbbképzések mellett a pedagógusoknak szakirányú továbbképzések keretében is nyílik lehetőség továbbképzésen részt venni. A szakirányú továbbképzések szervezői az akkreditált pedagógus továbbképzésekkel ellentétben nem pedagógus továbbképzéssel foglalkozó központok, szervezetek, hanem a pedagógusképzésben érintett felsőoktatási intézmények. A felvi.hu felsőoktatási felvételi rendszer információi alapján a 2025. szeptemberétől induló szakirányú továbbképzések között nem található pályaaorientáció, pályatanácsadás tematikájú képzés.

Pályaaorientáció a tanárképzésben

Magyarországon a 8/2013. EMMI rendelet 2. sz. melléklete a tanári felkészítés közös követelményeiről határozza meg a tanárképzésben megszerezhető tanári tudást, készségeket és képességeket, azaz a tanári kompetenciaterületeket, amely meghatározza a tanárképzésben tanári felkészítés tartalmát. A rendelet összesen nyolc területen határozza meg a tanárképzésben megszerezhető tanári tudást, készségeket és képességeket, melyek a következők:

- 1.a tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése terület
- 2.a tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése terület
- 3.a szakmódszertani és a szaktárgyi tudás terület
- 4.. a pedagógiai folyamat tervezése terület
- 5.a tanulás támogatása, szervezése és irányítása terület
- 6.a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése terület
- 7.a kommunikáció, a szakmai együttműködés és a pályaidentitás terület
8. az autonómia és a felelősségvállalás terület

(Forrás: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300008.emm>)

A pályaaorientáció segítésére, a pályatanácsadásra való felkészítés követelménye a tanári kompetenciaterületek közül *“a tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése”* kompetenciaterületen belül azonosítható, mely szerint a végzett tanár *“Képes a*

különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályorientáció segítésére”.

(Forrás: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300008.emm>)

Mivel Magyarországon a tanárképzés tartalmát a tanári felkészítés követelményeit meghatározó rendelet alapján kell az egyes tanárképzéssel foglalkozó felsőoktatási intézményeknek kialakítani, valószínűsíthető, hogy a pályorientáció segítésére és a pályatanácsadásra való felkészítés olyan mértékben megjelenhet a tanárképzésben, hogy a végzett hallgató rendelkezik olyan kompetenciákkal, mint pl. személyiségfejlesztés, a tanulás támogatása, amelyek alkalmazhatók a pályorientáció támogatásában is, de olyan tantárgy vagy mesterképzés nincs, ami kifejezetten ezt a célt szolgálná.

2.2. Tanulás és tanítás

2.2.1. Lehetséges kezdet: Kezdetként az érdeklődést felmérő teszt - nem kötelező

A „Talent School”-ok célja az, hogy a fiatalok megfelelő támogatást kapjanak saját képességeik felméréséhez annak érdekében, hogy megtalálják a számukra megfelelő munkavégzési szakterületet. Ennek során úgynevezett „érdeklődést felmérő teszt” segíti a tanulókat a pályaorientációban. Ellenérvként az hozható fel, hogy így beszűkül annak a lehetősége, hogy az eddig nem ismert szakmák megismerhetők legyenek, ezért az ilyen jellegű eszközök alkalmazásáról minden iskola maga dönt.

Az ilyen eszközök alkalmazásának az előnye abban rejlik, hogy így a fiatalok a szakmákkal nem választási lehetőség nélkül, hanem az érdeklődési körüknek megfelelően és egy célzott választék alapján találkozhatnak. Ez az iskola számára is megkönnyíti a szervezést, mivel a valós találkozások gyakran csak kis csoportokban valósulhatnak meg.

Ehhez az első, pályaorientációs lépéshez érdemes olyan eszközökre támaszkodni, amelyek nagyjából eligazítást nyújtanak a tehetség és az érdeklődési körök irányába. Jól tudok végezni olyan munkavégzést, amelyben finommotorikára van szükség? Jó vagyok abban, ha pontosságra kell törekedni? Képes vagyok átlátni a helyzetet összetett kérdéskörök esetén is? Jól tudok bánni az emberekkel? Fontos nekem, hogy a kezemmel hozzak létre valamit?

Ez néhány olyan kérdés, amelyet (digitális) eszközökkel előzetesen tisztázni lehet, majd a fiatalokkal egyénileg támogatni, hogy aztán kipróbálhassák a megfelelő szakmákat.

Izgalmas lenne megfigyelni a különböző megközelítéseket a pilot iskolákban, és megosztani egymással a tapasztalatokat, hogy megfelelő következtetéseket tudjunk levonni a jövőbeli „Talent School”-ok számára.

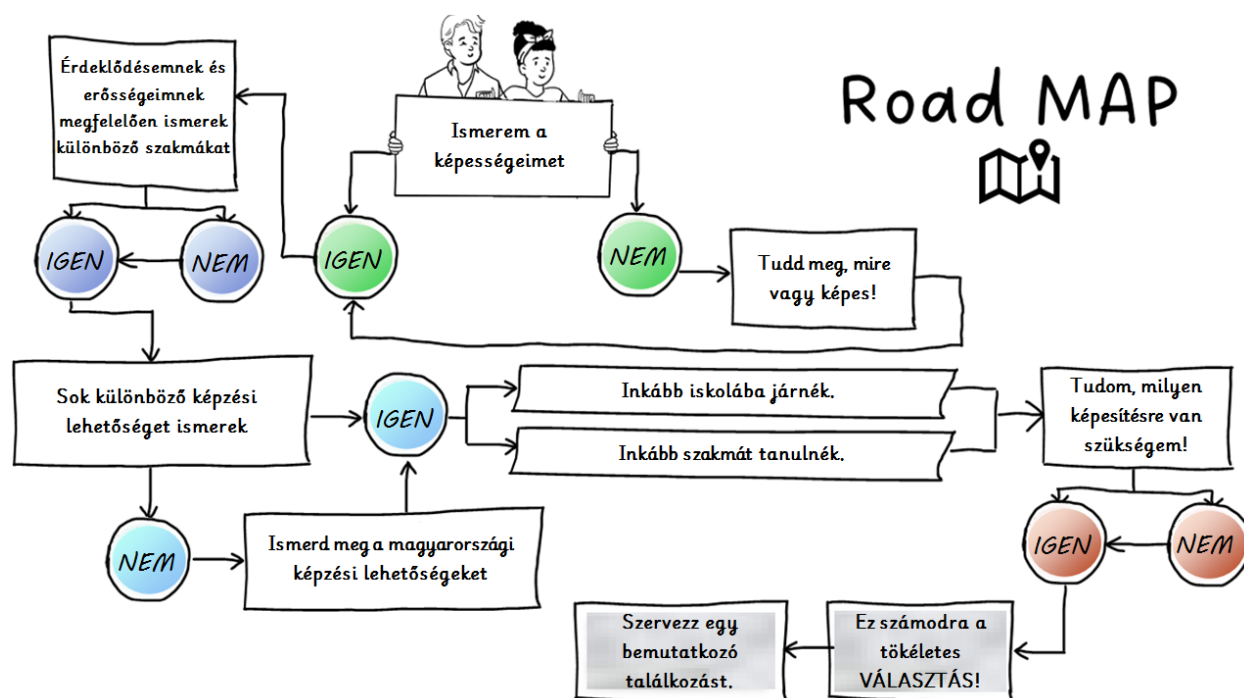
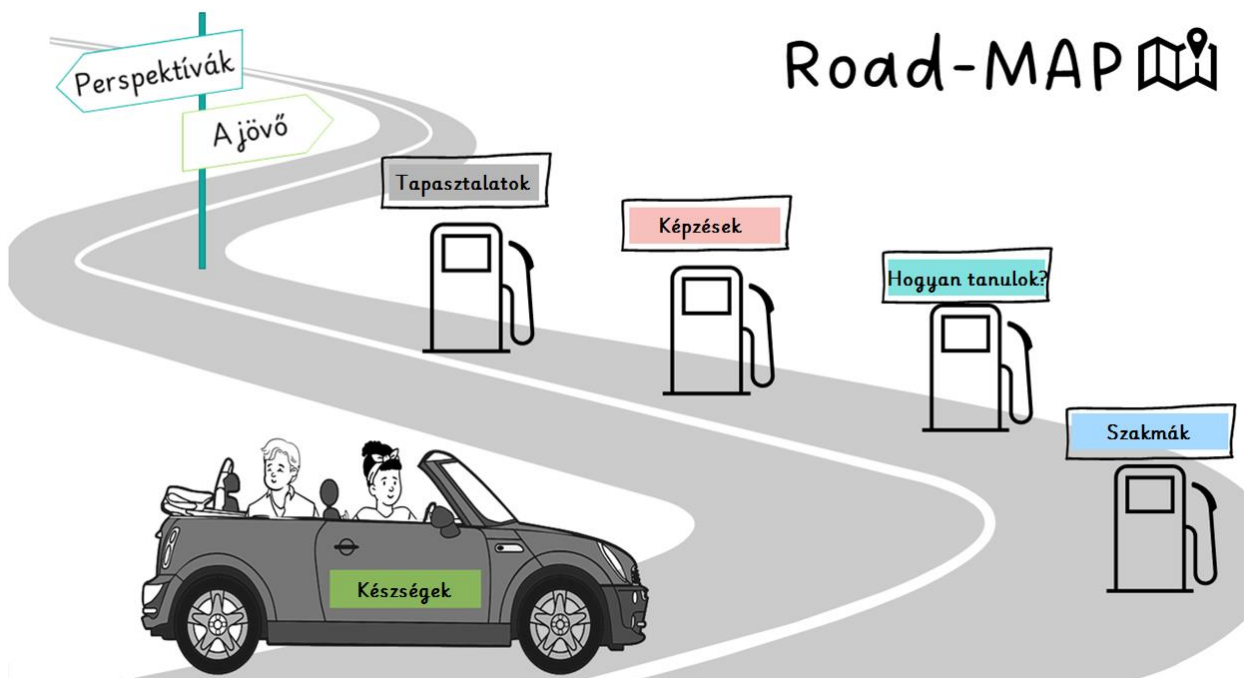
Az alábbi eszközök ajánlhatók:

Az ibobb-teszt kifejezetten az osztrák iskolások számára került kifejlesztésre:

[ibobb-Test a jövődért](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=4WlWbWAAHQ8>

A „lörn - digitális oktatási platform tanárok számára” elnevezésű platformon a "Tehetségeid nyomában" lörn modul a következőket tartalmazza: kész digitális tananyag, amely közvetlenül használható a tanítás során, és tartalmazza az összes vonatkozó dokumentumot.

<https://loern.at/auf-den-spuren-deiner-talente.html>

BIC Az online portál a szakmai út megtervezéséhez

<https://bic.at/berufswahltipps/#!/presentable>

Magyar pályaaorientációs mérőeszközök

8. osztályos tanulók kötelező pályaaorientációs vizsgálata

Magyarországon a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 80. § (1a) szerint “A köznevelésért felelős miniszter a központi fejlesztésű mérőeszközök alapján személyazonosításra alkalmatlan módon gondoskodik az általános iskola nyolcadik évfolyamán a nappali rendszerű iskolai oktatás munkarendje szerinti tanulók sikeres pályaválasztást és továbbtanulást megalapozó személyes tanulói kompetenciák kötelező vizsgálatáról. A vizsgálat eredménye visszajelzést ad a tanuló számára azokról a középfokú iskolai továbbtanulási lehetőségekről, amelyek meglévő képességei alapján számára javasolhatók.”

A pályaaorientációs mérés lebonyolítása az Oktatási Hivatal feladata.

Az elmúlt évek vizsgálataihoz kapcsolódó anyagok, iskolai levelek, útmutatók itt elérhetők:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/palyaorientacio/orszagos_palyaorientacios_vizsgalat/lebonyolitas

Pályaaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz (POM kérdőív)

A 8. osztályos tanulók kötelező pályaaorientációs vizsgálatához kapcsolódó kérdőív mellett az Oktatási Hivatal egy másik, a pályaaorientációt, a pályaválasztást segítő ingyenes online programot is fejlesztett, aminek Pályaaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz (POM) a neve. A mérőeszköz a 7-8. évfolyamos és a 10-12. évfolyamos tanulók részére is elérhető. Az eszköz a szülőket, a pedagógusokat és a pályaaorientációs szakembereket is támogatja abban, hogy segítsék a diákokat a pályaválasztásukban, az életpálya-tervezésükben.

A POM kérdőív az önismeretre alapoz, továbbá a matematikai, természettudományos, műszaki és informatikai (MTMI) kompetenciákat is vizsgálja. A kérdőív célja, hogy a kitöltés során a diákok megtalálják az érdeklődésüknek és a képességeiknek leginkább megfelelő szakmákat, életpályákat. Az önismereti rész segíti a tanulót abban, hogy jobban megismerje a saját érdeklődését, kompetenciáit, a pályaaépítésben lényeges személyes tulajdonságait. Az MTMI rész feladatsorai azt mutatják meg, hogy a tanulóhoz mely területek állnak közel.

A Pályaaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz itt található: <https://pom.oktatas.hu>

Az Oktatási Hivatal POM kérdőívvel kapcsolatos oldala, ahonnan többek között elérhető a pedagógusok és a tanulók számára készített felhasználói kézikönyv is: https://www.oktatas.hu/kozneveles/palyaorientacio/mero_tamogatoeszkoz_POM

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal kérdőívei

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal pályaaorientációs portálja számos módszertani anyaggal segíti a fiatalok pályaválasztását. A portálon szűrni lehet a kérdőívekre, a szakmaleírásokra, a videótárra, az aktuális hírekre és rendezvényekre is. A pályaválasztást, pályaaorientációt segítő anyagok célcsoportonként – általános iskolások, középiskolások, felnőttek, szülők, szakemberek – is elérhetők.

A portálon a következő kérdőívek találhatók:

Mindenkinek:

- Mi az, amivel szívesen foglalkozom?

Általános iskolásoknak:

- Érdeklődési irányok kérdőív általános iskolásoknak (OFFLINE)

- Foglalkozások világa
- Képességek, készségek – általános iskolás, hosszú változat
- Képesség, készségek – általános iskolás, hosszú változat értékelése
- Szabadidőmérleg – általános iskolás, rövid változat
- Szabadidőmérleg - általános iskolás, rövid változat értékelése
- Tantárgyi érdeklődés - általános iskolás, rövid változat
- Tantárgyi érdeklődés - általános iskolás, rövid változat értékelése
- Pályán maradunk

Középiskolásoknak:

- Mennyire fontos számomra, hogy jól teljesítsek?
- Beilleszkedési és Mobilitás Kérdőív Középiskolás, rövid változat
- Beilleszkedési és Mobilitási Kérdőív Középiskolás, rövid változat, értékelés
- Képességek, készségek – pályakezdő, hosszú változat
- Képességek, készségek – pályakezdő, hosszú változat értékelése
- Képességek, készségek – pályakezdő, rövid változat
- Képességek, készségek – pályakezdő, rövid változat értékelése
- Kompetenciaeltár – Pályakezdő változat
- Kompetenciaeltár – pályakezdő változat értékelése
- Mobilitás - pályakezdő, rövid változat
- Mobilitás – pályakezdő, rövid változat értékelése
- Mobilitás - pályakezdő
- Mobilitás – pályakezdő értékelése
- Szabadidőmérleg - középiskolás, rövid változat
- Szabadidőmérleg – középiskolás, rövid változat értékelése
- Szakmai identitás – pályakezdő, rövid változat
- Szakmai identitás – pályakezdő, rövid változat értékelése
- Tantárgyi érdeklődés - középiskolás, rövid változat
- Tantárgyi érdeklődés - középiskolás, rövid változat értékelése
- Érdeklődési irányok kérdőív középiskolásoknak és felnőtteknek (OFFLINE)
- Foglalkoztathatósági Skála – pályakezdő változat
- Foglalkoztathatósági Skála - pályakezdő változat értékelése

Felnőtteknek:

- Képességek, készségek – felnőtt, rövid változat
- Képességek, készségek – felnőtt, rövid változat értékelése
- Kompetenciaeltár – felnőtt változat
- Kompetenciaeltár – felnőtt változat értékelése
- Mobilitás – felnőtt, rövid változat
- Mobilitás – felnőtt, rövid változat értékelése
- Munkanélküli deficit skála – pályakezdő változat
- Munkanélküli deficit skála – pályakezdő változat értékelése
- Pályaérdeklődés – felnőtt rövid változat
- Pályaérdeklődés – felnőtt, rövid változat értékelése
- Érdeklődési irányok kérdőív középiskolásoknak és felnőtteknek (OFFLINE)
- Foglalkoztathatósági Skála – pályakezdő változat

- Foglalkoztathatósági Skála - pályakezdő változat értékelése

A kérdőívek elérhetősége: palyaorientacio.nive.hu/kerdoivek

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat kompetenciatesztjei

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapján is találhatóak olyan tesztsorok, amelyek az alábbi, a munkaerőpiacon fontos kompetenciákat, attitűdöket mérnek 20-20 kérdéssel:

- Szociális kompetencia
- Megbízhatóság
- Önállóság
- Konfliktuskezelés
- Kommunikáció
- Kritikai kompetencia
- Tanulási képesség
- Csapatmunka
- Alkalmazkodás és rugalmasság
- Ügyfélközpontúság
- Tervezés és szervezés
- Problémamegoldás és döntéshozatal
- Időtervezés, ütemezés, koordináció
- Adminisztrációs pontosság és ellenőrzés
- Munka ellenőrzése

A tesztek és eredményeik regisztráció után itt érhetők el: nfsz.munka.hu/tart/kerdoivek

Kezedben a jövő! Portfólió a profi pályaválasztáshoz (Vas vármegyében)

A Vas Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara és a Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat az elmúlt években végzett közös pályaaorientációs munkájának eredményeként született meg a Kezedben a jövő! Portfólió a profi pályaválasztáshoz elnevezésű továbbtanulást támogató, tematikusan felépített feladatok gyűjteménye.

A pályaválasztásban nagyon fontos szerepe van a szülőknek, az osztályfőnököknek, a szaktanároknak és a pályaválasztási, pályaaorientációs tanácsadóknak. Az összeállított portfólió célja, hogy a 7. osztály 1. félévének kezdetétől a 8. osztály 1. félévének végéig – tehát 3 féléven át – az osztályfőnöki órák keretében, az osztályfőnökkel együttműködve (minden esetben az iskola igazgatójával jóváhagyva), a pályaválasztási tanácsadók mentorálásával, egyes feladatokban a szülők segítségével minél több lehetőséget teremtsenek arra, ami a tudatosan felépített pályaválasztást segíti és támogatja.

Ez a portfólió segíti a tanulókat abban, hogy nagyobb önismeretre tegyenek szert, sok információt szerezzenek különféle pályákról, szakmákról, megismerjék a szakképzési rendszert, a munkaerőpiaci lehetőségeket, az üzemlátogatások, munkakipróbálás során pedig gyakorlati környezetben ismerjenek meg szakmákat.

A tanulói portfólió, feladatgyűjtemény három nagy tematikai egysége modulja: 1. Önismeret (1. félév), 2. Pályaismeret-bővítés (2. félév), 3. Döntési folyamat (3. félév).

A feladatgyűjtemény a Pedagógiai Szakszolgálat tesztjeit, mérőeszközeit is tartalmazza a következő témákban: Önismereti témában: „Hol tartok most?”; Tanulástechnika témában: „Hogyan szeretek tanulni?” és Tantárgyi érdeklődést mérő kérdőív, valamint Pályaalakalmassági mérés.

A feladatgyűjteményt használó osztályoknál a mérések előtt bekérésre kerülnek az osztálynévsorok, a tanulói azonosítók és e-mail címek. Amikor egy adott mérés zajlik, az osztályfőnök megkapja a linket, amin keresztül a diákok az előre felvitt és rögzített nevekkal ki tudják választani a sajátjukat és el tudják végezni a tesztet. A szakszolgálat pályaválasztási szakemberei ezután elkészítik minden diáknak személyre szólóan, érthetően, magyarázatokkal ellátva a mérés eredményét, amit a diák saját e-mail címére küldenek ki. Az osztályfőnök pedig egy összefoglaló értékelést kap a mérésekről, de a diákok eredményeit külön-külön nem látja. Az eredmények végén egy javaslat található a további teendőkről, és egy információ arról is, ha szükséges egy személyes konzultáció a szakszolgálattal.

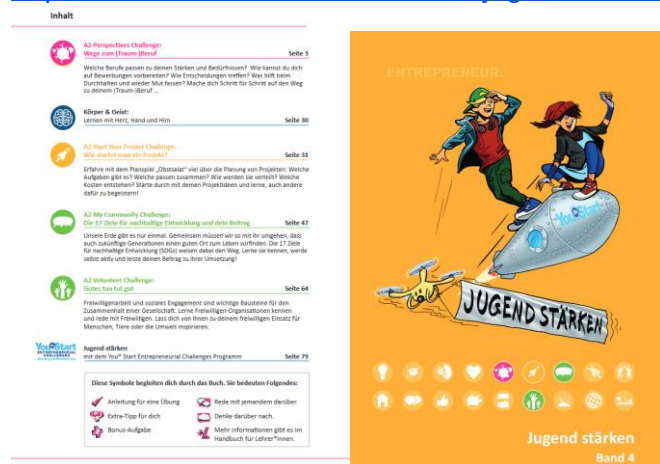
Az osztrák Iparkamara [WKO] Szakmai információs központjai az egyes tartományokban
<https://www.wko.at/lehre/beruf-bildung-beratung-wirtschaftskammern-wifis>

Az osztrák Munkaerőpiaci Szolgálat [AMS] tájékoztató kiadványai
<https://www.ams.at/arbeitsuchende/aus-und-weiterbildung/berufsinformationen/ams-broschueren-berufsorientierung>

A Stájerország WKO Tehetségközpontja
<https://talentcenter.at/talentcheck-schulen-neu/>

Anyagok a pályaaorientációs oktatáshoz
<https://aws.ibw.at/offers/333>

Oktatási anyag megrendelése az analóg tehetségteszthez
<https://wirtschaft-erleben.at/material/jugend-staerken-band-4/>

Mobita-Tehetségteszt a BFI Burgenland-nál

Talent Loop

<https://www.talentloop.at/>

Magyar támogató szervezetek a pályaaorientációban

Pedagógiai szakszolgálatok

Magyarországon a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 18. § (1) szerint „A szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti.” A törvény 18. § (2) alapján a pedagógiai szakszolgálatok számos feladata közül az egyik a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás.

A pedagógiai szakszolgálatok működését külön jogszabály, a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet részletezi, amely kitér a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadásra is az alábbiak szerint:

„26. § (1) Az Nkt. 18. § (2) bekezdés e) pontja szerinti továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás feladata a tanuló adottságainak, tanulási képességének, irányultságának szakszerű vizsgálata, és ennek eredményeképpen iskolaválasztás ajánlása. A tanácsadás során figyelembe kell venni a tanuló személyes adottságait és érdeklődését.

(2) A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás keretében nyújtott tájékoztatás elősegíti a tanuló pályaválasztását, figyelembe véve az egyéni tulajdonságokat és a foglalkoztatási lehetőségeket, ennek érdekében kapcsolatot tart a foglalkoztatási pályaválasztási tanácsadóval, valamint a tehetséggondozó hálózattal.

(3) A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadó a javaslatait a tanuló meghallgatása, szükség szerinti vizsgálata és az érintett pedagógusok véleménye alapján alakítja ki.

(4) A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi tájékoztatással, kiadványokkal segíti az iskolai pályaaorientációs tevékenységet.

(5) A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadási feladatokat az Intézmény székhelyintézménye, illetve vármegyei, fővárosi tagintézménye, vármegyei, fővárosi működési körzettel látja el.”

A Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat (honlapja: <https://vasmpsz.edu.hu>) székhelye Szombathelyen van, tagintézményei Celldömölkön, Kőrmenden, Kőszegen, Sárovaron, Szentgotthárdon, Szombathelyen és Vasváron működnek.

A vármegyében a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás elérhetőségei a következők:

- intézményi honlapon: <https://vasmpsz.edu.hu/palyavalasztas>
- Facebook oldal: <https://www.facebook.com/p/P%C3%A1lyav%C3%A1laszt%C3%A1si-Tan%C3%A1csad%C3%A1s-Vas-Megyei-Pedag%C3%B3giai-Szakszolg%C3%A1lat-100068809496265/>
- email cím: szakszolgalat.vas.palyavalasztas@gmail.com
- telefonszám: 36-30-304-7438

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat (honlapja: <https://gymsm-pedszakszolg.edu.hu>) székhelye Győrben van, tagintézményei Csornán, Győrben, Kapuváron, Mosonmagyaróváron, Pannonhalmán, Sopronban és Téten működnek.

A vármegyében a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás elérhetőségei a következők:

- intézményi honlapon: <https://gymsm-pedszakszolg.edu.hu/palyavalasztasi-tanacsadas>
- email cím: onlinepalyaori@gmail.com
- telefonszámok: 96/415-926 vagy 20/2745545

A pedagógiai szakszolgálatok pályaaorientációs gyakorlata

A továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz kapcsolódóan az alábbi szolgáltatások igényelhetők ingyenesen, előzetes egyeztetés alapján személyesen egyéni vagy csoportos formában a pedagógiai szakszolgálatoknál:

- egyéni információs tanácsadás (érdeklődés- és irányultság vizsgálatok, pályaismeret, pályakör-megjelölés)
- egyéni komplex, pszichológiai tanácsadás (tesztek, kérdőívek, képességvizsgáló eszközök használatával, önismeret, készség-és képességfelmérés, intelligencia vizsgálat)
- speciális tanácsadás különleges bánásmódot igénylő tanulóknak
- fakultációválasztás segítése
- középfokú iskolaválasztás segítése
- felsőfokú továbbtanulás támogatása
- tájékoztató előadások, önismereti, pályaaorientációs foglalkozások tartása iskolákban, csoportos pályaaorientáció
- tematikus szülői értekezletek tartása iskolákban
- pályaaorientációs napok szervezése iskolákban

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara is – hasonlóan a Pedagógiai Szakszolgálatokhoz – országosan végez pályaaorientációs feladatokat, vármegyénként eltérő indikátor számokkal.

A Vas Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara pályaaorientációs és pályaválasztási tevékenységeivel kapcsolatos elérhetőségei a következők:

- intézményi honlapon: <https://vmkik.hu/palyaorientacio>
- facebook oldal: <https://www.facebook.com/legykepbenvasmegye>
- email címek: csaki.ivett@vmkik.hu; lajos.andrea@vmkik.hu
- telefonszámok: 36-94-506-649, 36-30-732-5341, 36-30-734-8030

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara pályorientációs és pályaválasztási tevékenységeivel kapcsolatos elérhetőségei a következők:

- intézményi honlapon: <https://gymsmkik.hu/palyavolasztas-palyaorientacio>
- email cím: csano.krisztina@gymsmkik.hu
- telefonszámok: 36-96-520-268, 36-20-334-5899

A kamara pályorientációs gyakorlata

A kamara pályorientációs tanácsadóinak feladatai (Vas vármegyében):

- pályaválasztási tájékoztatók (osztályfőnöki órák, szülői értekezletek) tartása
- pályaválasztási és pályorientációs rendezvények szervezése
- cég-, üzem- és tanműhely-látogatások megszervezése
- pedagógusok támogatása a pályorientációs napok, tevékenységek szervezésében
- pedagógus fórumok, előadások szervezése
- élmény alapú osztályfőnöki órák tartása az általános iskola 5-8. osztályai számára
- önismereti foglalkozások szervezése az általános iskola 7-8. osztályos tanulói részére
- nyári egyhetes napközis Kisinas pályorientációs tábor szervezése 6-7. osztályos diákok számára, egy vagy két turnusban
- tájékoztató füzetek, kiadványok, prospektusok, szóróanyagok készítése
- tájékoztatás Skills versenyekről
- részvétel pályaválasztási, képzési vásárokon
- pályorientációs együttműködés koordinálása Vas vármegyében

A Vas Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezésére együttműködési megállapodás született 2017-ben a Vas Vármegyei Kormányhivatal, a Szombathelyi Tankerületi Központ, a Sárvári Tankerületi Központ, a Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat, a Vas Vármegyei Szakképzési Centrum, az ELTE Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ partnerekkel. A megállapodás célja, hogy a Vas vármegyei pályorientációs tevékenységekben együttműködnek, egymást segítve végzik feladataikat, a másik fél által felajánlott tájékoztatást, ismeretátadást fogadják, illetve azokat továbbítják.

Kormányhivatalok

A Kormányhivatalok Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztályai is végeznek pályorientációs tevékenységet, például minden ősszel pályaválasztási kiállításokat szerveznek, melyeken 2024 őszén 18 vármegyében és Budapesten kb. 80.000 érdeklődő vett részt. A Vas Vármegyei Kormányhivatal rendezi meg évente a szombathelyi Pályaválasztási és Képzési Kiállítást, melyen a vármegyében működő középiskolák és felnőttképzők tudnak bemutatkozni. Ezek a rendezvények a pályamódosítás előtt álló munkában állók és az álláskeresőket mellett elsősorban az általános iskola 7. és 8. osztályosait és a középiskolák végzős évfolyamú tanulóit szólítják meg. A kiállítóként részt vevő középfokú oktatási intézmények és piaci képző szervezetek részletes tájékoztatást adnak magukról az intézményekről és szemléletesen bemutatják az azokban oktatott szakmákat is. Az érdeklődőknek ilyenkor lehetőségük nyílik a pályorientációt segítő önismereti kérdőívek kitöltésére és igény esetén részt vehetnek egyéni és csoportos pályorientációs tanácsadáson is.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat elérhetőségei a következők:

- intézményi honlap: <https://nfsz.munka.hu/>
- facebook oldal: <https://www.facebook.com/NFSZ.Magyarország>

Amstetteni Középiskola

Módszertani előkészítés

Tanítási fázisok	Kompetenciák	Tanítási tartalom	Eszközök	Individualizálás
Kezdeti szakasz 11:20–11:30 Uhr	A tanulók önreflexióval fejlesztik és elősegítik én-erejüket (önkompetenciájukat).	Minden tanuló és a tanár kap egy-egy borítékot, és azt saját preferenciáik szerint alakítják ki. Az előlapon a nevük szerepel, amelyet kiegészítenek a saját karaktererőségeikkel.	Borítékok	Azok a tanulók, akik nem tudnak az óra nyelvén, együttműködnek az osztálytársakkal, vagy anyanyelvükön írnak. A kidolgozásra és az azt követő magyarázatra a reflexiós szakaszban kerül sor.
Tevékenység 1. fázis 11:30–11:45	A tanulók felfedezik és megvizsgálják tehetségüket és képességeiket. A tanulók szabaduljanak meg a közvetlen környezet sugallataitól.	Személyre szabott párnákat, amelyeket már az első tanévben elkészítettek, kézbe véve relaxációs zenére kell ellazulniuk. A borítékjuk a poszterük alatt található.	Táblakép	
Tevékenység 2. fázis 11:45–12:10	A tanulók jellemezzék osztálytársaikat pozitív jellemvonásaik alapján.	Két dal elhangzása után a tanulók a tanári asztalról papírcsíkokat vesznek el, és felírják az egyes osztálytársaik pozitív tulajdonságait. Ezeket aztán beleteszik az osztálytársaik borítékjába.	Személyre szabott párna	
Reflexiós fázis 12:10–12:15	Önreflexió az élet különböző területeiről származó érdeklődések, hajlamok és képességek tekintetében.	Visszatérve a saját helyükre, kiegészítik a borítékjuk hátulját társaik értékeléseivel, és az utolsó 5 percben a kezdő dallamra lazítanak.	Papírcsíkok	
Értékelési fázis 12:10–12:15	A tanulók reflektálnak az óra tartalmára, és a külső értékelésből hasznót húznak, ha azt saját erősségeikhez igazítják.			

2.2.2. Iskolaévenkénti célok (példák)

A pályaaorientáció ideális esetben a gyermek vagy fiatal iskolai pályafutása során folyamatos és egymásra épülő szakaszokból áll. Az érdeklődés feltárása - mint a saját erősségeikre és tehetségükre irányuló kezdeti impulzus - alapján a tanulóknak a lehető leggyorsabban konkrét tapasztalatokat kell szerezniük a szakmák és szakmaterületek tekintetében.

Az **5. iskolai szinten a pályaaorientációnak** lehető kell tenni azt, hogy a tanulók megértsék munka világát és fejleszthetők legyenek az adott szakmával kapcsolatos alapvető kompetenciák.

A pályaaorientáció cselekvési szintjei az 5. iskolai szint számára:

1. **Szakmák felfedezése:** A tanulók különböző szakmákat és szakmaterületeket ismernek meg. Erre különböző szakmaterületekről érkező személyekkel folytatott beszélgetések, kirándulások vagy multimédiás anyagok révén kerülhet sor. (https://www.manomoneta.de/mediabase/pdf/Unterricht-GenderPayGap_855.pdf)
2. **Saját érdeklődési körök és erősségek feltárása:** A tanulók arra kapnak ösztönzést, hogy fedezzék fel és gondolkodjanak el saját érdeklődési körükről, képességeikről és erősségeikről. Ez történhet önértékeléssel, tesztekkel vagy gyakorlati tevékenységekkel (lásd fent). A tanulók elkezdik kialakítani a saját portfólió-mappájukat. (https://www.manomoneta.de/mediabase/pdf/Unterrichtsimpuls-Arbeit_774.pdf)
3. **A munka világának megismerése:** A tanulók kezdeti betekintést nyernek a munka világába, és megismerkednek az olyan alapvető kifejezésekkel és fogalmakkal, mint a munkavállaló és a munkáltató, a munkahely, a szakképzés stb.

4. **Csapatmunka és szociális kompetenciák:** Együttműködő tevékenységek és csoportos projektek révén támogathatók az olyan szociális kompetenciák, mint a csapatmunka, a kommunikáció, a konfliktusmegoldás és a közös munka. (<https://www.landschafttleben.at/bildung/sekundarstufe1/kartoffel>)
5. **Önmagunk bemutatása:** A tanulók megtanulják, hogyan mutassák be magukat, és hogyan közöljék másokkal saját erősségeiket és érdeklődési körüket. Ez történhet kis előadások, szerepjátékok vagy más gyakorlati feladatok segítségével.
6. **A szakmaterület felfedezése:** Az első gyakorlati tapasztalatokat különböző szakmai területeken lehet megszerezni, például cégeknél, kézműves vállalkozásoknál vagy más szervezeteknél tett látogatások révén.
7. **Egyéni felelősségvállalás önreflexió:** A tanulókat arra ösztönzik, hogy vállaljanak felelősséget saját döntéseikért, és gondolkodjanak el érdeklődési körükről és céljaikról.

A **6. iskolai szinten a pályaeorientáció** a tanulóknak a munka világára való alaposabb felkészítésére, valamint saját érdeklődési körük és képességeik jobb megismerésére összpontosíthat.

A pályaeorientáció cselekvési szintjei a 6. iskolai szint számára:

1. **A szakmaterület mélyreható feltárása:** A tanulók folytatják a különböző szakmaterületek felfedezését, és mélyreható betekintést nyernek a különböző munkaterületekbe és tevékenységekbe. Az előkészített tanulmányi kirándulások és a projektoktatás ideális segítséget nyújtanak ehhez.
2. **Önreflexió és az erősségek azonosítása:** Fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a tanulók felismerjék saját erősségeiket, érdeklődési körüket és tehetségüket, és reflektáljanak is rájuk. Ezt önértékeléssel, a tanároktól és a társaktól kapott visszajelzésekkel és célzott gyakorlatokkal lehet elérni. A kortárs visszajelzés bevezetése erősíti az együttműködést és a szociális készségeket is.
3. **Szakmaprofilok és képzési lehetőségek:** A tanulók tájékoztatást kapnak a különböző szakmaprofilokról és a kötelező iskolai oktatás utáni képzési lehetőségekről. Ez magában foglalhatja a középiskolákra, duális képzési programokra és egyéb oktatási utakra vonatkozó információkat is. (<https://aws.ibw.at/offers/72>)
4. **Gyakorlati tapasztalatok gyűjtése:** Továbbra is lehetőség nyílik a munka világában való gyakorlati tapasztalatszerzésre, legyen szó céglátogatásokról vagy a pályaeorientáció egyéb formáiról, de például a műszaki és textilipari szakmai tantárgyak keretében is.
5. **Projektoktatás:** A tanulók a projektoktatási szakaszok során különböző szerepeket és tevékenységeket próbálhatnak ki. Ilyen lehet például egy termék kifejlesztése, beleértve a gyártást, a marketinget és az értékesítést is (<https://insert.schule.at/unterrichtsbeispiele/arbeitswelt-und-unternehmen/budget-eines-unternehmens>)
6. **A munka világa és a gazdaság:** A tanulók elmélyítik a tudásukat a munka és a gazdaság világáról olyan témák további feltárásával, mint a munkaerőpiac, a vállalati struktúrák, a gazdasági körforgás és a vállalkozási működési folyamatok. (<https://aws.ibw.at/offers/129>)

7. **Szociális és személyes kompetenciák:** A szociális és személyes kompetenciák, például a csapatmunka, a kommunikáció, a konfliktuskezelés és az önszerveződés előmozdítása továbbra is fontos része a pályaorientációnak.

Ausztriában a 7. iskolai szinten tovább el lehet mélyíteni a **pályaorientáció** folyamatát annak érdekében, hogy a tanulók még konkrétabban felkészülhessenek az oktatási és karrierútjukkal kapcsolatos döntésekre.

A pályaorientáció cselekvési szintjei az 7. iskolai szint számára:

1. **Mélyreható önreflexió és karriertervezés:** A tanulók folytatják önreflexiójukat, és elkezdik meghatározni az érdeklődésüknek, képességeiknek és céljaiknak megfelelő konkrét karriercélokat és oktatási utakat.
2. **Tájékoztatás az oktatási utakról és képzési lehetőségekről:** Részletes információkkal szolgál a kötelező iskolai oktatást követő különböző oktatási utakról, beleértve a középiskolákat, a duális képzési programokat, a tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket, a szakközépiskolákat és más képzési lehetőségeket. (<https://wirtschaft-erleben.at/material/mehr-als-200-lehrberufe/>)
3. **Szakmaorientált szakmai gyakorlat és céglátogatások:** A tanulóknak lehetőségük van hosszabb, szakmaorientált szakmai gyakorlatok elvégzésére vagy több céglátogatásra annak érdekében, hogy betekintést nyerjenek a tehetségüknek és érdeklődésüknek megfelelő különböző szakmai területekbe, gyakorlati tapasztalatot szerezzenek, és így a „Talent School” keretében kipróbálhassák a különböző tevékenységi köröket.
4. **Szakmai és képzési tanácsadás:** A tanulók egyéni szakmai és oktatási tanácsadásban részesülnek, hogy támogatást kapjanak a megfelelő oktatási és karrierút kiválasztása során, valamint, hogy válaszokat kapjanak a kérdéseikre.
5. **Kibővített állaspályázati képzés:** A tanulók kibővített állaspályázati képzésben részesülnek, amely magában foglalhatja az önéletrajzok és a pályázati levelek megírását, valamint az állásinterjúkra való felkészülést szerepjátékok segítségével. A vállalkozásoknál vagy önkormányzati szervezeteknél lefolytatott állásinterjúk szimulálásának is van értelme, amelyen valódi emberek vesznek részt.
6. **A munka és a gazdaság világának alapos megismerése:** A tanulók elmélyítik az ismereteiket a munka és a gazdaság világáról azáltal, hogy olyan összetett témákkal foglalkoznak, mint a munkaerő-piaci elemzések, a gazdaságfejlesztés és a vállalkozásalapítás.
7. **Szociális és személyes kompetenciák erősítése:** A szociális és személyes kompetenciák, például a csapatmunka, a kommunikáció, a konfliktusmegoldás és az önmenedzselés előmozdítása továbbra is fontos része a pályaorientációnak.

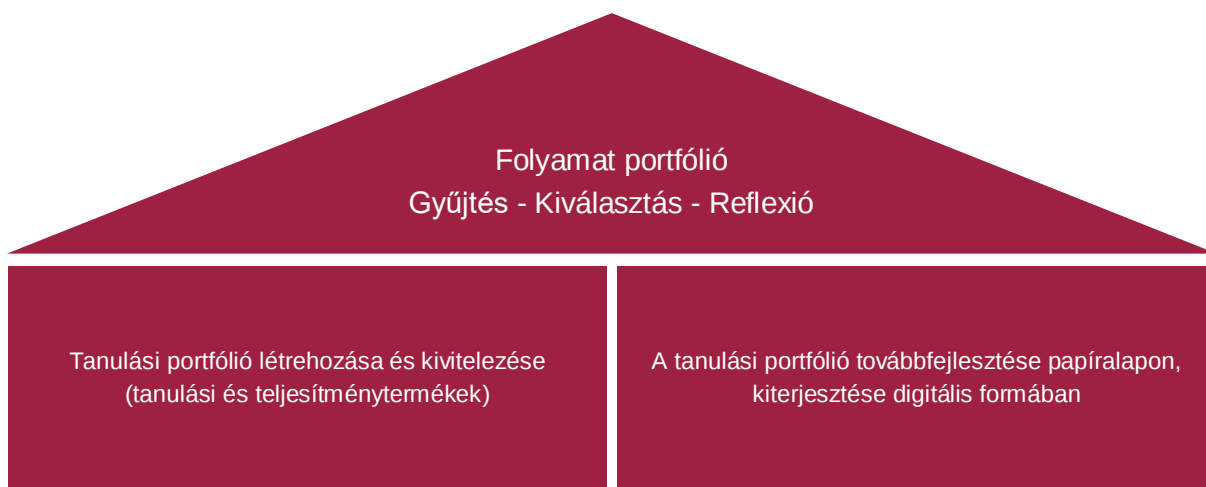
A **pályaorientáció a 8. iskolai szinten** fontos lépés a tanulók számára, és abban nyújt segítséget, hogy meghatározzák érdeklődési körüket, képességeiket és céljaikat a jövőre nézve.

A pályaaorientáció cselekvési szintjei az 8. iskolai szint számára:

1. **Karrier-tanácsadás:** A tanulók egyéni tanácsadáson is részt vehetnek a pályaválasztási tanácsadókkal vagy iskolai tanácsadókkal, hogy megvitassák érdeklődési körüket, képességeiket és céljaikat.
2. **Karrierinformációs rendezvények:** Az iskolák olyan rendezvényeket szervezhetnek, amelyeken a különböző szakmák vagy képzési intézmények képviselői tájékoztatást nyújtanak munkájukról és a képzési lehetőségeikről. Ideális esetben az adott iskola egykori diákjai is rendelkezésre állnak, akik beszámolnak saját tapasztalataikról.
3. **Szakmai gyakorlat / valós találkozás:** A „Talent School”-ok keretében a tanulónak lehetőségük lesz különböző vállalkozásoknál vagy szervezeteknél szakmai gyakorlatot végezni, hogy betekintést nyerjenek a lehetséges szakmaterületekbe, valamint, hogy mindenekelőtt közvetlenül ki is próbálhassák azokat.
4. **A szakmaterület felfedezése:** Az iskolák további kirándulásokat vagy tevékenységeket szervezhetnek, ahol a tanulók különböző szakmákat fedezhetnek fel és gyakorlati tapasztalatokat szerezhhetnek, valamint projektórákat is szervezhetnek vállalkozásokkal együtt vagy akár nélkülük is.
5. **Szakmai orientáció:** A tanulók részt vehetnek az adott szakterületnek megfelelő olyan kurzusokon vagy workshopokon, amelyek segítenek elmélyíteni érdeklődésüket bizonyos szakterületeken.
6. **Tervezés a jövőre nézve:** A pedagógusok vagy pályaválasztási tanácsadók támogatásával a tanulók konkrét terveket dolgozhatnak ki a tanulási és szakmai jövőjükre vonatkozóan, beleértve a középiskolák vagy képzési lehetőségek kiválasztását a 8. iskolai szint elvégzése után. Zárásként pedig a tanuló, az osztályfőnök és a szülő/gondviselő által aláírt megállapodásnak kell lennie két lehetséges oktatási vagy karrierútról (A és B terv).

A pályaaorientáció pontos kialakítása az egyes iskolai szinteken az iskolától és az óratervtől függően változik. A pontok általános áttekintést nyújtanak az adott oktatási szinten jellemző tevékenységekről és lehetséges célokról.

Példa a célkitűzések áttekintésére a Neudörfli középiskolában folytatott tehetséggondozás keretében

A tartalmi és szervezeti felépítés áttekintése

	5. Osztály	6. Osztály	7. Osztály	8. Osztály
Kulcsfogatok Alap 1	Én és lehetőségeim (tehetség, erősségek, érdeklődés)	Én és lehetőségeim (tehetség, erősségek, érdeklődés) csapatban.	Én és mi és az ágazatspecifikus foglalkozások	Én és a döntéseim.
Alap 2	Orientáció 1: Én és az első tapasztalataim a regionális szakmák világában.	Orientáció 2 Én és az első gyakorlati tapasztalataim a regionális szakmák világában.	Elmélyülés 1: Analog és digitális szakmák (egyes szakmai területeken)	Elmélyülés 2: Én és célorientált cselekvéseim a gyakorlatban az eddig megszerzett kompetenciák alapján.
Kapcsolat a szakmák világával Alap 3	Első tapasztalatok a szakmai területeken	Kiterjesztett tapasztalat a helyi szakmák vonatkozásában. Valós életbeli tapasztalatok.	A helyi és digitális szakmák bővített és elmélyített megismerése, speciális szakmai területek mélyreható vizsgálata: 1. egészségügyi és szociális ágazat 2. idegenforgalom 3. technológia és digitalizáció	A helyi és a digitális szakmák bővített tapasztalata, speciális szakmai területek mélyreható vizsgálata: 1. technológia 2. üzleti élet Döntéshozatal.
Készségek elsajátítása Alap 4	Alapkészségek biztosítása és bővítése minden tantárgyban	Alapkészségek biztosítása és bővítése minden tantárgyban	Alapkészségek biztosítása és bővítése minden tantárgyban, valamint elmélyítés interdiszciplinaritás a speciális szakmai területek vonatkozásában.	Alapvető kompetenciák bővítése és biztosítása minden tantárgyban, mélyreható és interdiszciplináris foglalkozási területekkel, a saját karrierútra való tekintettel.

Példa: Ella Lingens Gimnázium

Első osztály:

A nyílt napon a jövőbeli tanulók előzetes tájékoztatást kapnak

KOKOKO (kommunikáció, kooperáció és konfliktuskezelés):

A „KOKOKO” a kommunikáció, kooperáció és konfliktuskezelés szavak első szótagjából áll össze, és az első, negyedik és ötödik osztályban (5., 8. és 9. iskolai szint) számára kerül kötelezően megtartásra.

A heti órarendben rögzített órákat az osztályfőnök és egy olyan tanár tartja, aki az adott iskolai szint szempontjából különösen fontos, adott tématerületekre specializálódott, és aki mindezt kéthetente személyesen is nyomon követi.

Az első osztályban ezek elsősorban az egymás megismerésének lehetősége, valamint a „tanulás tanulásának” és az önszerveződésnek az alapjai.

Olvasásösztönzés

Második osztály

A szülők és tanulók tájékoztatása az iskolatípus választásával kapcsolatban a 3. évfolyamon a nevelési tanácsadókkal tartott szülői értekezlet során, a típusalkotó szaktárgyi pedagógusok tanácsai, valamint a felső tagozatos tanulók tanácsai, akik beszámolnak személyes tapasztalataikról és motivációikról az adott iskolatípus választása során.

Diszlexiás tanulók támogatása

Német mint idegen nyelv

Harmadik osztály

Integrált pályaorientációs oktatás valós találkozásokkal legalább heti 32 óra terjedelemben

„Belekóstolni a munka világába” - nem kötelező gyakorlat

A 3. és 4. osztályos tanulóknak kínált nem kötelező gyakorlati foglalkozás során valós találkozásokra kerül sor vállalkozások és képzési szervezetek széles körével, és a pályaorientációs témák széles skálájáról szóló workshop kerülnek megszervezésre és megtartásra.

„Vállalkozói jogosítvány” - nem kötelező gyakorlat

„Fenntartható gazdaság-labor” - nem kötelező gyakorlat

A természettudományok iránt különösen tehetséges és/vagy érdeklődő tanulók tantárgyközi módon lehetőséget kapnak arra, hogy ne csak elmélyítsék, hanem a gyakorlatban is alkalmazzák a tudásukat minden tantárgyban.

Negyedik osztály

Szakmai gyakorlati napok

A szakmai gyakorlati napok minden tanuló számára kötelező, és az első félévben (általában december elején-közepén) 2-3 alkalommal kerülnek megtartásra. A cél az, hogy a fiatalok lehetőséget kapjanak arra, hogy közelebbről megnézzék álmaik munkahelyét, és ellenőrizsék, hogy az a valóságban is megfelel-e az elvárásaiknak, valamint, hogy gyakorlati betekintést nyerjenek a munka világába. A szakmai gyakorlati napok általában hétfőtől csütörtökig tartanak, így a péntek rendelkezésre áll az átfogó, követő megbeszélésekre és feldolgozásra, valamint az egymás közötti tapasztalatcserére.

Különösen fontos számunkra, hogy a tanulók önállóan, az iskola és a pedagógusok segítségével nélkül keressék meg leendő gyakorlati helyüket, hiszen ennek során alapvető készségek,

mint az önéletrajzírás, az állásinterjú levezetése, de általában az álláskeresés is gyakorolható és a gyakorlatban alkalmazható.

A szakmai gyakorlati napok időtartama alatt az egyes osztályok tanulóit két tanáruk felügyeli, akik meglátogatják őket a munkahelyükön, ahol is benyomást szereznek a diákok tevékenységi területéről, és beszélgetést folytatnak a munkahelyükön őket felügyelő személyekkel. Ez az érintett kollégák látókörének szélesítését is szolgálja, akik így új és aktuális benyomásokat és információkat is be tudnak csatornázni a tanóráikba.

Pályaorientáció a KOKOKO-oktatás során

A 8. iskolai szinten többek között a pályaorientáció az elmélyítésre váró téma. A két pedagógus jelenléte

az osztályban azt jelenti, hogy nagyobb figyelmet lehet fordítani a gyakorlati feladatokra, mint például az állásinterjúkra, az álláshirdetések elemzésére, a saját készségek és képességek felismerésére, az önmagunk és a mások által alkotott benyomás - ill. észlelés - közötti különbségre.

Ebreichsdorfi középiskola

1. és 2. osztály: Erősségek feltárása, valamint a saját erősségek és gyengeségek meghatározása	
3. osztály: A pályaorientáció szempontjából releváns témák feldolgozása és kötelező gyakorlatok modulrendszerű tanórák keretében	
4. osztály: A pályaorientáció szempontjából releváns témák feldolgozása és kötelező gyakorlatok modulrendszerű tanórák keretében	
2. osztály: Részvétel a „Femcoop” projektben, projektprezentáció	
3. osztály: „Szakmai családfa” [az egyes családtagok foglalkozásával kiegészített családfa] A „Get a job” workshopon valós találkozás egy a turisztikai szektorban dolgozó személlyel	
4. osztály: Álláspályázat projekt Valós találkozás az álláspályázat keretében	

Magyarországon a pályaaorientáció megjelenik a Nemzeti alaptantervben átfogó fejlesztési területként és nevelési célként, ami azt jelenti, hogy áthatják a pedagógiai folyamat egészét.

A műveltségi területi szinten deklaráltan a Technika és tervezés tantárgyon belül érhető tetten, melynek célja, hogy a tanuló *“megismerje a különböző szakmacsoportok sajátosságait, ezzel támogatva a pályaaorientációt, életpálya-tervezést”*.

Az 1-4. évfolyamon átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények között a pályaaorientációt segítő tanulási eredmények, nevelési célok közé sorolható, hogy a *“Felkészülés a munka világára”* fejlesztési területen belül *“a nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:*

- 1. társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;*
- 2. felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;*
- 3. ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit”*.

Az 5-7. évfolyamon a *“Felkészülés a munka világára - pályaaorientáció, életpálya-tervezés”* fejlesztési területen belül a *“nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:*

- 1. ismeri az egyes modulokhoz kapcsolódó foglalkozások jellemzőit, ezekkel kapcsolatban megfogalmazza saját preferenciáit;*
- 2. a fizikai és digitális környezetből információt gyűjt a számára vonzó foglalkozások alkalmassági és képzési feltételeiről, keresi a vállalkozási lehetőségeket, a jövedelmezőséget és a jellemző tanulási utakat”*. (Forrás: <https://njt.hu/jogszabaly/2012-110-20-22>)

A Technika és tervezés tantárgy mellett a pályaaorientáció segítése a Közösségi nevelés (osztályfőnöki óra keretében valósul meg. A Közösségi nevelés során a 7-8. évfolyamon fejlesztési feladatként jelenik meg az életpálya-tervezés és tanácsadás, továbbtanulási tájékoztató és tanácsadás. Ennek megvalósítása során a tanulók a következő tevékenységeket végzik:

- az életpálya-tervező oldalak alkalmazása,
- az Oktatási Hivatal Pályaaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz (POM) használata,
- az egyéni készség- és képességmérő tesztek alkalmazása és megbeszélése,
- önismereti tesztek kitöltése és értékelése,
- „élő könyvtár” szervezése különféle szakmacsoportok képviselőivel vagy életpálya-tanácsadó szakemberekkel,
- tanulói kiselőadások az egyes szakmacsoportokról,
- a továbbtanulási lehetőségek és tanulási utak közös feltérképezése,
- egyéni és csoportos tanácsadás a továbbtanulásról,
- részvétel pályaaorientációs programokon (például: Lányok Napja, Együtt a Jövő Mérnökeiért Szövetség interaktív gyárlátogatás, helyi vállalatok és középiskolák meglátogatása),
- a jövőbeli távlatos gondolkodást fejlesztő játékok alkalmazása,
- a jövőképről tanulói (vezetett vagy szabad) alkotó egyéni vagy csoportos munka”.

(Közösségi nevelés (osztályfőnöki) kerettanterve 5-8. évfolyam. Forrás: https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat)

2.2.3. Pályaorientáció a szakmai tantárgyak oktatása körében (példák)

Számos tantárgyat fel lehet használni a pályaorientáció integrálására a középfokú oktatás alsó szintjén. Néhány példa ezzel kapcsolatosan:

Matematika:

-) A mindennapi élettel összekapcsolható feladatok
-) Formák/felületek/térfogatok
-) Pénz
-) Statisztika
-) Százalékszámítás
-) Vázlatkészítés/szerkesztés
-) Fejszámolás

Nyelvoktatás:

-) Álláspályázat/önéletrajz
-) Munkaköri leírás
-) Szakmai életrajz
-) Bemutakozás/bemutakozó beszélgetés
-) Érdeklődési kör leírása/indoklása
-) Párbeszéd folytatása a felettesekkel
-) Az én hősöm

Tárgyi ismeretek:

-) Erdő
-) Szakmaprofilok
-) Képzési környezet
-) A szakmaválasztás folyamatának állása
-) Felkészülés valós találkozásokra
-) Társadalmi presztízs
-) Jogszabályi keretfeltételek
-) Munka a változások korában
-) Regionális vonatkozás
-) Érdekképviselő
-) Környezetvédelem/természetvédelem
-) Gyakorlásként vállalkozás alapítása

Vallás

-) Életervezés
-) személyes helyzet
-) Példaképek
-) Nemek közötti egyenlőség/sokszínűség
-) Szakmák értékelése/rangja

Művészet és alkotás

-) Vision Board készítése
-) Művész életrajzok
-) Kollázsok ("Kirakatom", "Erősségem")
-) Térkialakítás
-) Kézműves szakmák bemutatása
-) Szakmák és vállalkozások megjelenítése video formátumban (digitális alapképzés)

Műszaki tudományok és tervezés

-) Tervező és mérnöki szoftverek alkalmazása, pl. CAD-programok, 3D-nyomtató szoftverek
-) Innovatív termék prototípusának elkészítése
-) A műszaki tudományok és a tervezés különböző területeiről érkező szakértők bevonása az osztályterembe

A pályaaorientáció különböző tantárgyakba való integrálásával a tanulók megismerhetik a munka világának különböző aspektusait, felfedezhetik érdeklődési körüket és képességeiket, és felkészülhetnek jövőbeli pályaválasztásukra. Ennek során ideális esetben a tanulók egyéni képességeit is figyelembe veszik, és az iskolában közösen elfogadott megközelítést terveznek.

Pályaaorientációban résztvevő iskolákban - aktuális állapot

Pályaaorientáció Krumbachi középiskolában

2. Osztály:

- Prioritás: Miben vagyok jó? Mi érdekel engem?

3. osztály:

- A pályaaorientáció megismerése (tantárgy)
- Applikációk/tesztek az érdeklődési kör megismeréséhez
- Céglátogatások helyben és a térségben
- Vállalkozások/iskolák bemutatkoznak az iskolában

Helyszíni tevékenységek (a vállalkozásokban)

4. osztály:

- Belekóstolás hete (1-2 cég)
- Pályaorientációs vásár meglátogatása (Bad Vöslau, Oberwart)
- Tehetségvizsgálat a mödlingi Szakmai Információs Központban
- Egyéni pályaorientáció
- Céglátogatások
- Lányok napja, fiúk napja
- Technikumok napja
- Iskola és gazdaság találkozása
- Iskola a gazdaság logikája mentén

Pályaorientáció a Lanzenkircheni új középiskolában

1. osztály Integrált (heti 0 óra)

Munkáskamara vásár tanulóknak – Kézzelfogható szakmák

2. osztály: Integrált (heti 0 óra)

Céglátogatások (Vöslauer, Raika)

3. osztály 1,5 óra hetente

Jövő / Munka / Élet - Szakmai tájékoztató vásár

Szakmai Információs Központ erősségek-workshopja

Szakmai Információs Központ képzési kínálat-workshopja

Szakmai Információs Központ Lányok napja

Szakmai Információs Központ Fiúk napja

Térségi vállalkozások megismerése (kb. 5 – 7 cég meglátogatása)

Interjúk a szakmák gyakorlóival

Szülő-tanuló tájékoztató este - Képzési kínálat, Szakmai gyakorlati napok

Szülői tájékoztató est: tanulószereződéses gyakorlati képzés érettségivel

4. osztály 0,5 óra hetente

Jövő / Munka / Élet - Szakmai tájékoztató vásár

Alsó-Ausztriai Tehetségvizsgálat (a 2024/25-ös tanévtől már nem elérhető!!)

Szakmai gyakorlati napok

Szakmai Információs Központ - Állaspályázati workshop

Szülői tájékoztató est: tanulószereződéses gyakorlati képzés érettségivel

Pályaorientáció az aspangi középiskolában

3. osztály:

Pálya- és képzési orientációs eszköz: érdeklődési kört felmérő teszt

A Munkaerőpiaci Szolgálat erősségek-workshopja

Tanulmányi kirándulás az Aspangi Sparkasse pénzügyintézetéhez

L.E.A. workshop

Tanulmányi kirándulás a Herbert Reichmann asztalosüzemébe

„Ápolás és elsősegély” workshop Rupprecht asszonnyal (Ápoló és Betegellátó Szakiskola igazgatója)

4. osztály:

Tehetségvizsgálat az Alsó-Ausztriai Iparkamara Szakmai Információs Központjában

Szakmai gyakorlati napok

„Tanulószerződéses gyakorlati képzés? Elismerésem!” Workshop

A Munkaerőpiaci Szolgálat állaspályázati tréningje

Tanulmányi kirándulás bad schönaui Königsberg gyógyüdülőbe

Get a Job - workshop

A Raika pénzügyintézet workshopja a pénzügyi oktatást nyújtó „Three Coins” szervezettel

Technikum:

Tanulmányi kirándulás a Hamburger céghez

Tanulmányi kirándulás a Holzhof Schmidt céghez

Tanulmányi kirándulás a Handler Bau céghez

Frohnleiteni Középiskola

*A pálya- és képzési orientációs oktatásban többé-kevésbé **minden tantárgy** részt vesz. Kivonat a témáink sokszínűségéből: Családtörténetem (Hittan), kísérlet előkészítése és leírása (Fizika), munka fejlődése (történelem), csapatépítés (Mozgás és sport), osztályszabályok és osztályközösség, önértékelés és mások értékelése (szociális tanulás), munkakörülmények, foglalkozások a mezőgazdaságban (Biológia és környezeti oktatás), álommunkák, foglalkozási területek (Vizuális oktatás, technika), foglalkozások az egyes gazdasági ágazatokban, oktatási és képzési lehetőségek az EU-ban (Földrajz és gazdaság); szerepjátékok, prezentációs tréning, szakmai készségek elsajátítása (minden középiskolai tárgy).*

Stadl an der Mur város középiskolája

7.1 JEB Day vagy Bring Your Child to Work Day (Hozd a gyerekedet a munkahelyedre nap)

A JEB-napon a tanulók elkísérik szüleiket/családtagjaikat a munkahelyükre. A nap során együtt megtapasztalják, mivel foglalkoznak a felnőttek, milyen tevékenységekkel jár a munkájuk, és hogyan néz ki a munkahely. A tanulók világos képet kapnak a hozzátartozóik munkájáról.

7.2 Gazdaság az osztályteremben

A Gazdaság az osztályteremben projekt segítségével a tanulókat szeretnénk felvértezni a gazdasági kompetenciákkal, és elősegíteni pozitív hozzáállást, viszonyulást a gazdasághoz.

7.3 Gyakorlati munkanapok

A gyakorlati munkanapok lehetővé teszik a tanulók számára, hogy megismerkedjenek a szakmákkal, elvethessék szakmákkal kapcsolatos téves elképzeléseiket, és önkritikusan felülvizsgálják saját személyes adottságaikat és alkalmasságukat. Ezen túlmenően a gyakorlati munkanapok a munkáltató számára lehetőséget nyújtanak új munkaerő kiválasztásában.

7.4 Kreatív gyakornoki világok (workboxok)

A tanoncvilágok teret adnak a következő kérdéseknek: Miben vagyok jó? Mit szeretek csinálni? Hol látom magam később a munka világában? A helyi vállalatokkal együtt (különböző területek szakembereivel) a tanulók sokféle munkadarabot készítenek, például egy uzsonnás tálcát az asztalos szakkörön vagy egy karkötőt a fémtechnológia szakkörön. Valós tapasztalatokat szereznek az egyes szakmákról, gyúrnak, főznek, marnak, megbeszélnek és megfigyelnek. Mivel jelenleg nagyon nagy a szakmunkáshiány, arra szeretnénk ösztönözni a tanulókat, hogy helyi vállalatoknál keressenek tanulószerveződéses gyakorlati helyet.

7.5. Látogatás az képzési- és pályainformációs vásáron

Novemberben a 3. és 4. osztályok részt vesznek a salzburgi iskolai és pályainformációs vásáron. Ez egy információs platform a képzésre nyitott fiatalok számára. Egy olyan színpad, amely az iskolát elhagyók, pályakezdők és pályamódosítók számára kínált képzési programokról nyújt célzott tájékoztatást.

7.6 Lányok napja

A Girls' Day, a nemzetközi akciónap mindig áprilisban kerül megrendezésre. Az iskolás lányok ezt a napot egy kézműves, műszaki vagy tudományos vállalkozásban töltik. Itt lehetőségük van felfedezni képességeiket, megismerkedhetnek a szakmákkal és fontos kapcsolatokat köthetnek.

4. osztályos lányaink vesznek részt ezen a napon.

7.7. Fiúnap

A fiúk napja a fiatal férfiak karrier- és élettervezésére összpontosít a pályaválasztás tipikus „férfi” és „női” szakmákra felosztásán túlmenően. Lehetőséget kínál a tanulóknak arra, hogy gyakorlati betekintést nyerjenek a szociális, pedagógiai vagy ápolói pályákba.

4. osztályos fiaink vesznek részt ezen a napon.

8. Valós találkozások előkészítése és nyomon követése, és dokumentációja

8.1. A vállalati látogatások előkészítése és nyomon követése

Elsősorban regionális vállalatokat látogatunk meg. Ezeket a valós életbeli találkozásokat általában nem csak pályaaorientációs céllal szervezik meg, hanem egy átfogó projekt részét képezik. A tanulókat speciális felkészítést kapnak ezekre a valós életbeli találkozásokra. Megnézzük például a vállalatok honlapjait, és átgondoljuk, hogy mely szakmák kapcsolódnak hozzá. Mindezt írásban rögzítjük és a portfólióba iktatjuk.

8.2 A gyakorlati munkanapok előkészítése és nyomon követése

A gyakorlati munkanapokat szintén portfólióban dokumentáljuk. A diák megkapja a pályaaorientációs tanártól a különböző feladatlapokat, amelyeket a gyakorlati munkanap során kell kitölteniük. Ez a módszer nagyon sikeresnek bizonyult, mivel a tanulóknak bizonyos kérdéseket kell feltenniük a vállalatnál ahhoz, hogy ki tudják tölteni a kért munkalapokat. Előkészítés: A diákokkal pontosan átbeszélik, hogy mit kell kitölteni a feladatlapon, és hogy egy napi jelentésnek, hogy kell kinéznie. A felkészülési szakasz a megfelelő öltözködésről és a munka világában való viselkedés szabályairól. Utókövetés: Az utókövetés során minden tanuló leadja a portfólióját. Ennek az az előnye, hogy a diákok valóban átgondolják, hogyan szervezik meg portfóliójukat. Ezen kívül minden diák készít egy rövid prezentációt a gyakorlati munkanapról, hogy osztálytársaik is betekintést nyerjenek.

Matematika

- **mértékegységek**
- **statisztika**
- **számolások**

Angol

- **más kultúrák és szokásaik a munka világában**
- **munkakörülmények és viselkedési szokások a munkában**

Német

- **önéletrajz**
- **pályázás**

Földrajz

- **Globalizáció**

Történelem

- **Gazdaság és társadalom a 20. és 21. században**
- **Gender**

Szakmai tantárgyak

- **Az élet és a szabadidő szervezéséhez szükséges készségek és tehetségek fejlesztése**
- **Lakhatás**
- **kultúra és művészet**

Hittan

- **én-kép**

Hartbergi Gimnázium

Harmadik osztály:

Tantárgy	Szakmákra és képzésre vonatkozó információ, tanácsadás, orientáció
Hittan, etika	Készségek, érdeklődés, tehetség
Magyar nyelv	Pályázási tréning, életrajz
Idegen nyelv	Nyelvi fejlesztés

Negyedik osztály:

Tantárgy	Szakmákra és képzésre vonatkozó információ, tanácsadás, orientáció
Hittan, etika	Önéletrajz
Magyar nyelv	Személyiségfejlődés
Idegen nyelv	Nyelvi fejlesztés

Gröhrmühlgasse Szövetségi Reálgimnázium

Tantárgyak	Tartalmak	Konkrét kivitelezés és projektötletek	Középfokú iskolák és lehetséges szakmák
Általános	✓ munkaügyi központ – ✓ érdeklődés ✓ szakmai iránytű ✓ kamarai szemináriumok	✓ Kirándulások: - o Egy helyi vállalkozó eglátogatása (pl. közművek, hulladékkezelő üzem, szennyvíztisztító telep, stb.) - o JobMania - Beleértve a későbbi reflexiók munkát: - o El tudom-e képzelni, hogy ennél a vállalatnál dolgozzak? - o Milyen pozícióban tudnám elképzelni magam ennél a cégnél?	✓ Minden középiskola ✓ Minden szakmát érint ✓ Szakosodás lehetséges a szakmai kirándulástól függően
Magyar	✓ Mit csináljak iskola után? ✓ Oktatási és karrierutak bemutatása. ✓ Az önéletrajz és az álláspályázat - előkészítéük és szervezésük ✓ Az állásinterjú - elméleti input és fontos tippek	✓ Szerepjáték: Állásinterjú egy fiktív vállalatnál (nagy vonalakban): - o Egy vállalat „alapítása” - o A szerepek kiválasztása (főnök, osztályvezető, alkalmazott, pályázó...) - o Az elvárt kompetenciák meghatározása - o Állásinterjúk lefolytatása - o Döntéshozatal „csapatmegbeszéléseken”	✓ Minden középiskola ✓ Minden szakmát érint
Tantárgyak	Tartalmak	Konkrét kivitelezés és projektötletek	Középfokú iskolák és lehetséges szakmák
Matematika	✓ Pénzügyi matematika ✓ Geometriai rajz és tervezés (tudományos céllal) ✓ Statisztika	✓ Bruttó/nettó elszámolás ✓ Kamat- és kamatos kamat-számítás ✓ Perspektívák és alapvető geometriai alakzatok (térbeli gondolkodás)	✓ középiskola/gimnázium ✓ Könyvelő ✓ Asszisztens ✓ Banki alkalmazott
English (idegen nyelv)	✓ Összefoglaló ✓ formális/informális levél ✓ Small-Talk ✓ Személyiségem ✓ Talking about Job ✓ Állásinterjú - hogyan viselkedjünk ✓ Cikkek (iskolai magazin)	✓ „Ki vagyok én?” (osztályokon átívelően) - o Az X. osztály tanulói angol/idegen nyelvű leveleket írnak az Y. osztály tanulóinak, amelyben pozitívan kell jellemezniük magukat, és fordítva. - o Az adott „partnerosztályban” a tanulók képei ki vannak függesztve, és a levél címzettjének meg kell találnia a feladóját a levél alapján. - o Ezt követően a tanulók visszaírnak a „levélpartnerüknek”, és elmagyarázzák, hogy a	✓ középiskolák ✓ valamennyi szakma esetén releváns

Biológia
*Laborgyakorlatok

Fizika
*Laborgyakorlatok

feladó leírása alapján melyik iskolát vagy szakmát kell választaniuk.		
✓ Személyiségpszichológia ✓ Ökológia és környezet ✓ Egészség és táplálkozás ✓ Tudományos tanulmányok (rögzítés és elemzés)	✓ Laboratóriumi gyakorlatok a keringési rendszerről - o Pulzus (nyugalmi és terheléses) - o Légzésszám - o Tüdőtérfog - o Egy sertés szívének preparálása - o A vese mint a legfontosabb szűrő (boncolás) - o A (részleges) eredmények rögzítése és lerajzolása	✓ Mészáros ✓ Táplálkozási szakember ✓ Ortopédus ✓ Csontkovács ✓ Masszázs-terapeuta ✓ Különböző egészségügyi szakmák ✓ Földműves (talajelemzés)
✓ Tudomány és technológia ✓ Energiagazdálkodás ✓ Optika	✓ A szennyvíztisztító telep - működése és használata - o Kirándulás: egy szennyvíztisztító telep meglátogatása - o Egy szennyvíztisztító telep saját modelljének megépítése - o Az egyes munkafázisok rögzítése - o Elmélkedés az emberiség számára jelentkező előnyökről	✓ műszaki szakképzés ✓ elektroműszerész ✓ orvostechnikai-asszisztens ✓ Optikus

Tantárgyak	Tartalmak	Konkrét kivitelezés és projektötletek	Középfokú iskolák és lehetséges szakmák
Kémia *Laborgyakorlatok	✓ Tudományos tanulmányok (rögzítés és elemzés) ✓ A kémiai kötés ✓ Égés, anyagsere, bomlás, elektrolízis, energiaforrások és korrózió ✓ Használt anyagok újrahasznosítása ✓ A testápolási termékek és kozmetikumok használata	✓ Testápolási termékek elemzése: - o A tanulók mindennapi testápolási termékeket (samponok, kondicionálók, smink, dezodorok...) vizsgálnak az osztályban. - o A tanulók előzetes elméleti bemutatást követően elemzik az egyes termékek összetevőit, és vizsgálják azok lehetséges felhasználási módjait és veszélyeit (pl. szilikonok) - a természet és a természetvédelem szempontjából is.	✓ Élelmiszer-technikus ✓ Biomérnök ✓ Laborasszisztens
Digitális kultúra	✓ Hétköznapi tárgyak tervezése (médiatámogatás) ✓ Alaprajzok készítése (pl. saját ház)	✓ „Álmain háza”: Egy „álomház” méretarányos megtervezése (pl. m² megadásával). Differenciálás lehetséges az alábbiak révén: - o Szükséges metszetek (alaprajz = alap, alaprajz + keresztmetszet = mélyreható). - o Berendezés és bútorozás	✓ középiskola ✓ Építész ✓ Földmérő, geodéta ✓ Designer
Informatika (Média)	✓ Az összes releváns Office program (Word, PPT, Excel...) alapvető használata. ✓ Különböző prezentációs szoftverek (pl. Prezi) megismerése. ✓ Kép- és videószerkesztő programok használata ✓ Felhasználóbarát formázás készítése ✓ Robotika és programozás	✓ Tervezési utasítások az egyszerű programozáshoz: - o Csoportképzés formátum szerint (videó, PPT, kép...) - o Egy „BeeBoot” programozása és egy adott formátum szerinti produktum létrehozása. - o Zárásként: A kimenetek bemutatása - o Interdiszciplináris munka lehetséges!	✓ középiskola ✓ grafikus ✓ Informatikus ✓ Programozó ✓ Technikus

Tantárgyak	Tartalmak	Konkrét kivitelezés és projektötletek	Középfokú iskolák és lehetséges szakmák
Földrajz	✓ A munka és a munkaerőpiac világának áttekintése ✓ Munkanélküliség ✓ Az ipar ✓ A vállalatok ✓ Szolgáltatások	✓ Műszaki Múzeum (ipar) - o Megfelelő tárlatvezetés tervezése a (nehéz)ipar témakörében - o Látogatás a bécsi Műszaki Múzeumban/mosonmagyaróvári Futurában - o Lehetséges felosztás saját „ipari csoportokra” - o Saját „iparág” rövid bemutatása	✓ középiskolák/gimnázium
Történelem	✓ Találmányok és felfedezések ✓ Iparosítás és környezeti problémák ✓ A kapitalizmus (pl. tőzsde) ✓ Kulturális kapcsolatok és (nemzeti) identitások (önkép és imázs)	✓ Tartományi kiállítás 2019: „A világ mozgásban” / győri Futuris kiállítása - o A tanulók látogatása valamely kiállításon a „mobilitás” témakörben. - o A tanulók feljegyzik a mobilitás és annak fejlődése fontos mérföldköveit (pl.: autóépítés, repülőgépfelvezetés, mobilitás a modern korban...).	✓ Tőzsdei kereskedő ✓ Bírósági szakmák ✓ Történész ✓ Integrációs szakértő ✓ Politikus

Tantárgyak	Tartalmak	Konkrét kivitelezés és projektötletek	Középfokú iskolák és lehetséges szakmák
Ének-zene	✓ Politika ✓ Migráció ✓ A nők emancipációja ✓ Magyarország mint jogállam ✓ Hanghordozók előállítása ✓ Lejátszóeszközök ✓ Digitális szerkesztés ✓ Szerzői jog (különösen a közmédia területén) ✓ Hangszerek	○ Az osztály összefoglalót készít a kiállításról az iskola számára a népszerűsítés szempontjait szem előtt tartva. (együttműködés lehetséges az önkormányzatokkal). ✓ A szerzői joggal kapcsolatos precedensek áttekintése. ○ Konkrét esetek bemutatása. ○ A büntetés mértékének értékelése	✓ Hangtechnikus ✓ Szervizmunkás ✓ Rendezvényszervezés ✓ Hangszergyártás és -kereskedelem
	✓ Reklám ✓ Tervezés ✓ Színelmélet ✓ A pontosság, a koncentráció és az állóképesség elősegítése (hosszabb projektek révén is.)	✓ Reklámplakátok ○ Egy termék kiválasztása ○ A termék népszerűsítése a megfelelő reklámplakát segítségével ○ Az osztály munkájának bemutatása „bogarás” versennyel (reklámszlogennel „bogarát tenni az emberek fülébe”).	✓ Művészeti középiskola ✓ Grafikus ✓ Belsőépítész ✓ Designer ✓ Restaurátor ✓ Fotográfus
Technika és tervezés	✓ A különböző anyagok és felhasználási lehetőségeik megismerése ✓ Terméktervezés (ruhák, bútorok, lámpák)	✓ „Csináld magad” ○ A tanulók érdeklődésüknek és lehetőségeiknek megfelelően létrehozzák saját, egyéni terméküket - a tervezéstől - a „rajzasztalon” - a feldolgozásig és a befejezésig. - A termékeket ezt követően kiállíthatják (aula, nyílt nap, iskolai ünnepség, szülői est, stb). ○ Tantárgyközi munka lehetséges!	✓ Szakiskolák. ✓ Ács ✓ Szabó ✓ Különböző szakmák a szolgáltatási ágazatban
Testnevelés és sport	✓ A fitness és az állóképesség növelése. ✓ Önbizalom nyeresége a sport révén ✓ A sport mint a mentálhigiéné eszköze	✓ „Legyél fitneszedző!” ○ Kis csoportokban a tanulók kapnak egy „problémás ügyfelet”, akinek mozgásszervi fájdalmai vannak. ○ A csoportok fitneszprogramot készítenek olyan gyakorlatokkal, amelyek helyreállítják a fiziológiai mobilitást.	✓ Gimnázium (testnevelés tagozattal) ✓ Fitness-edző

Egger-Lienz Középiskola

Tantárgy	Tanár	Thema Stunde(n)	der	Dátum	Egységek	Tanár aláírása
Magyar nyelv		Állás pályázat, önéletrajz, állásinterjúk			10	
Angol / Idegen nyelv		Állás pályázat			8	
Matematika		Életközeli feladatok			4	
Földrajz		Munkaerőpiac			2	
Történelem		Régi - új - jövőbeli szakmák, a munka világának története			4	
Fizika		Munkavédelem A munka technikai világa			2	
Biológia		Munka és egészség			2	
Ének-zene		Szakmák a zene világában			3	
Technika		Anyagokkal való bánásmód és anyagok felhasználása			2	
Digitális kultúra		Fontosabb szoftverek használata			10	

Pályaorientáció a Beledi Általános Iskolában

A Beledi Általános Iskola aktuális (2024-25-ös tanév) pályaorientációs „menetrendjét” foglalja össze a következő táblázat:

Hónap	Program		Évfolyam
Szeptember	Igazgatói pályaorientációs tájékoztatás szülői értekezlet keretein belül		5 – 8. évfolyam
	Pályaorientációs tanítás nélküli munkanap	kreatív foglalkozások szakmákról	1 – 4. évfolyam
		Szakmabörze (vállalkozók részvételével kb. 30 féle szakma bemutatásával)	5 – 8. évfolyam
Október	Pályaválasztási „gondolatébresztő” teszt	1. Folytatja-e a szülők szakmáját 2. Jó adottságterületek feltérképezése 3. Ehhez milyen ágazat? 4. Iskolák böngészése 5. Nyílt napok meglátogatása 6. Melyik tantárgyat kell jobban tanulnia, hogy az ágazati középiskolába felvételt nyerjen?	6 – 8. évfolyam
	Szakmai tapasztalatszerző utak megszervezése, felmérése	A helyi vállalkozások, cégek, szakmák felkeresése kiscsoportos formában. - Különös tekintettel a modern technológiákat, gépeket, eszközöket használó cégekre. -Különböző szakmák elvárása, különleges nehézségei	7 – 8. évfolyam

November	Szakmák délelőtti	Soproni, csornai, kapuvári középiskolák tanműhelyeinek meglátogatása a Soproni Szakképzési Centrum szervezésében	7 – 8. évfolyam
	Pályaválasztási szülői értekezlet	Technikai tudnivalók, internetes bemutató a szülők számára, felvételi felületeken a kívánt iskola és osztály kiválasztása és egyéb specialitásokra való figyelemfelhívás	8. évfolyam
December	Megjelölni kívánt iskolák listája	A tanuló a szülővel együtt összeállítja az iskolaválasztási elképzeléseiket Erre való jelentkezés a szülők feladata → a szülő jelentkezeti a gyermekét az írásbeli vizsgára	8. évfolyam
Január	Felvételi írásbeli	A kívánt intézményekben teljesítik a tanulók a felvételi vizsgakötelezettségeket	8. évfolyam
	Felkészülés az iskolai elbeszélgetésekre	„Miért ezt az iskolát választottam? Kedvenc tantárgyaim? Hobbijaim, eredményeim, élményeim?”	8. évfolyam
Február	Osztály Ki Mit Tud	Érdeklődési körök feltérképezése	5. évfolyam
	Színpadi Műhelymunka	Színpadi műhelymunka a Soproni Petőfi Színház színpadán - vezetői képességek, kiállítás, határozott kommunikáció, lámpaláz legyőzése	
	Jelentkezés középfokú intézményekbe	Az iskola továbbítja a felvételi lapokat a kívánt iskoláknak	
Március	Megjelölt iskolák sorrendjének változtatása		8. évfolyam
Április	Pályaorientációs előadások	Rendvédelmi bemutatók a csornai Hunyadi Iskola tanulóival, Hogy lettem állatorvos? Pénzügyi előadás	1 – 8. évfolyam

Május	Diáknap	Csapatépítés Akadályversenyek a tűzoltók és rendőrök bevonásával	5 – 8. évfolyam
	Diákdiri választás	Demokráciai szabályok gyakorlása (szavazás, kampányolás, városháza és a helyi intézmények, cégek látogatása)	5 – 8. évfolyam
Június	Jó tanulók kirándulása	- Látogatás a Mobilis Interaktív Élményközpontba – ismerkedés a legmodernebb technológiákkal, - Széchenyi István Egyetem Győr - Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara pályaaorientációs előadása	5 – 8. évfolyam
Egész tanévben elérhető	2. Nyelv szakkör	Angol és német nyelv	5 – 8. évfolyam
	Önvédelmi oktatás		5 – 8. évfolyam
	Szakmai bemutatók a tanulók prezentálásában	A családi vállalkozások bemutatása a gyermekek szemszögéből	5 – 8. évfolyam
	Szakma / Hobbi bemutatók	Sport, Művészetek	
	Iskolarendőrség	Az osztályokban egy kijelölt tanuló felügyel a rendre és jelzi a felmerülő problémákat	5 – 8. évfolyam
	Lázár Ervin Program	Színházlátogatás, Opera előadások megtekintése, Színészek interaktív előadása	1 – 8. évfolyam
I. FÉLÉV (Szeptember – Január)	Matematika és magyar felkészítő szakköri foglalkozások		8. évfolyam

II. FÉLÉV (Február – Június)	Matematika és magyar felkészítő szakköri foglalkozások		7. évfolyam
Október – December	Tapasztalatszerző munkahelylátogatások	A gyerekek érdeklődése alapján helyi vállalkozások/cégek látogatása	7 – 8. évfolyam
Január – Május	Pályaorientációs osztályfőnöki órák		5 – 8. évfolyam
	Életre nyitott iskola foglalkozásai	Boldogságtábla; Állásinterjúra való felkészülés, szituációs játék; Beilleszkedés problémaköre; Viselkedés, mint a munkahelyi érvényesülés legfontosabb momentuma	7 – 8. évfolyam
Április – Június	Pályaorientációs előadások	Szülők és szakemberek felajánlása alapján	5 – 8. évfolyam
	Ágazati előadások	Vállalkozói előadások: - mezőgazdaság, - pénzügy, - természetvédelem (vadászat)	5 – 8. évfolyam

A beledi iskolában összeállított pályaorientációs „gondolatébresztő” teszt:

Pályaorientáció- kérdőív 2024

A kérdőív a továbbtanulás félmérése miatt jött létre. Olvasd el figyelmesen, majd válaszolj a kérdésekre!

Név:

Osztály:

Dátum:

1. Mi a kedvenc színed?

.....

2. Mi a kedvenc állatod?

.....

3. Van hobbid? Karikázd a megfelelőt! Pl. tánc, rajz, ének...

a) van, igen

b) nem, nincs

4. Amennyiben az előző feladatban igennel válaszoltál, írd le mi a hobbid! (lehet többet is)

.....

5. Szeretnéd a jövőben szüleid vállalkozását, szakmáját folytatni?

- a) igen
- b) nem

6. Amennyiben az előző feladatban igennel válaszoltál, nevezd meg a szakmát, foglalkozást!

.....

7. Szeretnéd a jövőben bármely családtag vállalkozását, szakmáját folytatni?

.....

8. Amennyiben az előző feladatban igennel válaszoltál, nevezd meg a szakmát, foglalkozást!

.....

9. Te milyen szakmát választanál?

.....

10. Melyik iskolát választanád?

.....

11. Az interneten rákerestél-e az iskolára?

- a) igen
- b) nem

12. Voltál már valamelyik iskolában nyílt napon? A válaszodban sorold fel az iskolákat is, amelyeket meglátogattál!

.....

13. Van olyan iskola, amelybe szívesen ellátogatnál? Amennyiben igen, írd le azt is, hogy melyiket!

.....

14. Írd össze milyen szakmákat szeretnél még megnézni!

.....

15. Milyen tantárgyakból kell jobban teljesítened, hogy bekerülj az általad választott iskolába?

.....

16. A jövőben alkalmazottként vagy vállalkozóként képzeled el magad?

- a) alkalmazott
- b) vállalkozó

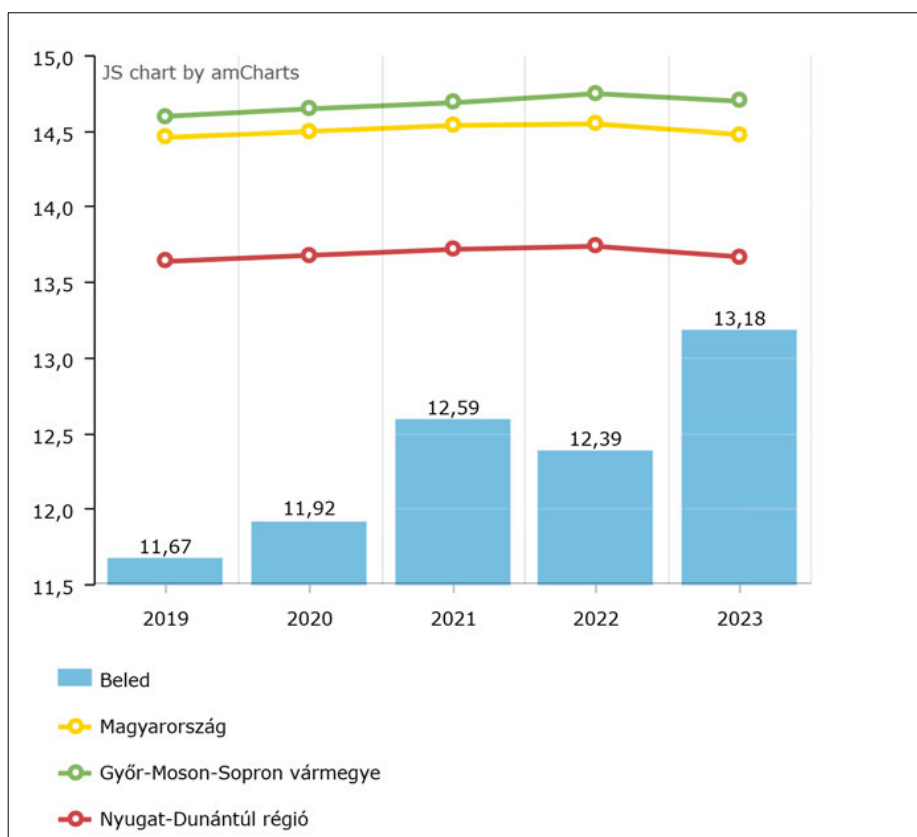
17. Nagyobb vagy kisebb cégnél szeretnél dolgozni?

- a) nagyobb
- b) kisebb
- c) egyedül

18. Egyéb kérdés, kérdés a továbbtanulással kapcsolatban.

.....

A Beledi Általános Iskola öt környező településről (Gyóró, Cirák, Dénesfa, Vásárosfalu, Rábakecöl) is fogadja a tanulókat, térségi szerepe elvitathatatlan. A településen emellett folyamatosan nő a 0-14 évesek aránya, mint azt az alábbi ábra is mutatja:

Pályaorientáció a szombathelyi Bercsényi Miklós Általános Iskolában

A szombathelyi Bercsényi Miklós Általános Iskola a következő szakmai és szaktantárgyi fókuszok mellett tervezi pályaorientációs tevékenységei végrehajtását:

Melyik szakmákat, szakmacsoportokat kívánnak a diákokkal 5. és 8. osztály között megismertetni?	Mely tantárgy(ak)hoz illesztve, rendelve biztosítanák az adott szakmával, szakmacsoporttal való kapcsolatba kerülést?	Milyen releváns tananyagok tanulhatók és alkalmazhatók az adott szakma kapcsán?	Milyen helyi, regionális vállalkozásokkal tervezik az együttműködést
villanyszerelő	fizika	elektromosság, fizikai számítások	FALCO Zrt.
pék, cukrász	matematika, sütő-főző szakkör	százalékszámítás, mértékegységváltás, írásbeli műveletek	Szombathelyi Élelmiszeripari és Földmérési Technikum
kertész	biológia, földrajz	a talaj szerkezete, a talaj kártevői, komposztálás, növénytan, éghajlati tényezők	Parti Kertészet
színész	dráma és színház, színjátszó szakkör	dramatikus játékok, beszédművelés	Weöres Sándor Színház
asztalos, dekoratőr	matematika, vizuális kultúra	kerület, terület, térfogat, felszín számítása, geometriai fogalmak, testháló, mértékegységváltás, színelmélet, grafika	Vas Vármegyei SZC Hefele Menyhért Szakképző Iskola
programozó	digitális kultúra	robotika, programozás	Vas Vármegyei Szakképzési Centrum DK Labor
villanyszerelő, programozó	digitális kultúra, fizika, technika és tervezés	3D nyomtatás, programozás, manuális készségek fejlesztése, elektromosság, elektronika	Vas Vármegyei Szakképzési Centrum DK Labor

fodrász, kozmetikus	kémia, vizuális kultúra, matematika, fizika	kémiai anyagok, vegyületek köölcsönhatása, százalékszámítás, esztétika, manuális készségek, színelmélet, elektromosság	Vas Megyei Szakképzési Centrum Oladi Technikum
tűzoltó	fizika, kémia, testnevelés, technika és tervezés	égés, éghető anyagok, víz, levegő összetétele, elektromosság, állóképességnövelő és erősítő gyakorlatok, szerszámok használata	Szombathelyi Katasztrófavédel mi Kirendeltség

A Szombathelyi Bercsényi Miklós Általános Iskola a projektben részt vevő pilot iskolák közül az egyetlen nagyvárosi iskola, melynek beiskolázási körzete is értelemszerűen Szombathelyre, az iskola hagyományos beiskolázási körzetére (piac környéke, Joskar-Ola lakótelep) terjed ki, bár kis számban a környező falvakból (Söpte, Vassurány) is fogad diákokat.

Pályaorientáció a Felsőcsatári Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskolában

A Felsőcsatári Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola következő szakmai és szaktantárgyi fókuszok mellett tervezi pályaorientációs tevékenységei végrehajtását:

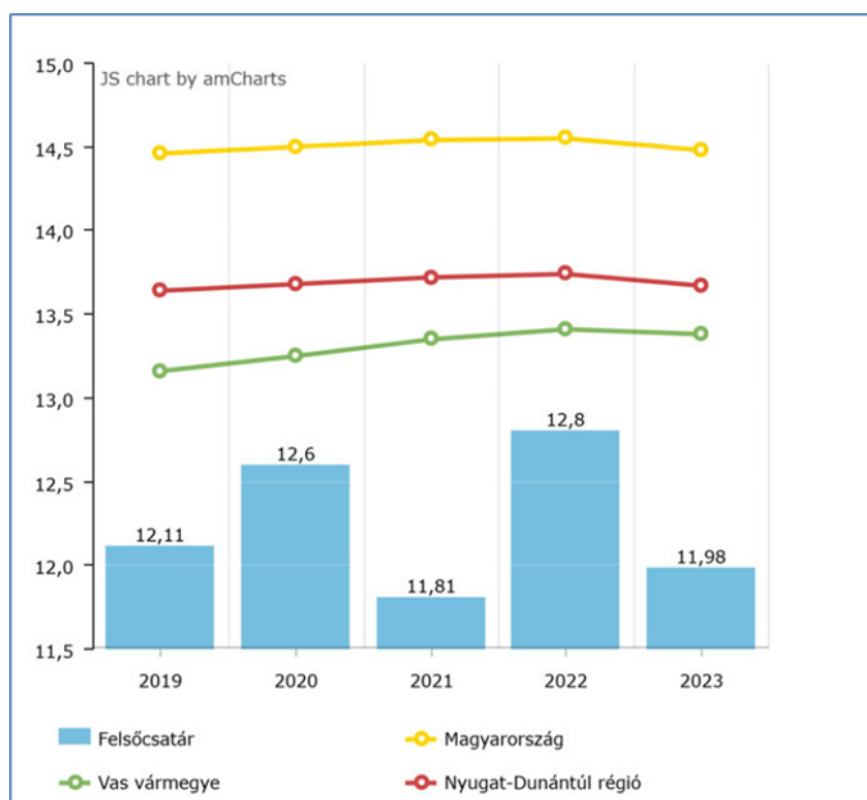
Melyik szakmákat, szakmacsoportokat kívánnak a diákokkal 5. és 8. osztály között megismertetni?	Mely tantárgy(ak)hoz illesztve, rendelve biztosítanák az adott szakmával, szakmacsoporttal való kapcsolatba kerülést?	Milyen releváns tananyagok tanulhatók és alkalmazhatók az adott szakma kapcsán?	Milyen helyi, regionális vállalkozásokkal tervezik az együttműködést?
méhész	természetismeret, biológia	a fenntarthatóság pedagógiája, a biológiához és a természetismeret tárgyhoz kötődően a rovarok testfelépítése, életmódja, illetve a fogyasztói tudatosság	Radanovics János méhész

fodrász	közösségi nevelés, kémia, matematika	vegyületek készítése (képletek), matematikai, oszthatósági számítások	Dio Café
mezőgazdasági gépész	természetismeret, matematika, fizika, biológia, földrajz, technika és életvitel, digitális kultúra	anyag, és növényismeret, a gépek működése, fenntarthatóság biztosítása, programozási ismeretek	Krancz Tamás
szakács	matematika, közösségi nevelés, biológia	anyag, és áruismeret, közösségi igények módjai	Pinka Smoke
cukrász	matematika, közösségi nevelés, biológia, kémia	vegyületek készítése (képletek), matematikai, oszthatósági számítások, anyag, és áruismeret,	Baumann Cukrászat
fotós	digitális kultúra, vizuális kultúra	applikáció és programhasználat	Horváth Krisztina
informatikus	digitális kultúra, matematika	programozás, robotika	MAM Hungária kft.
könyvelő	digitális kultúra, matematika	applikáció és programhasználat, office rendszer alapjainak kezelése, matematikai számítások	MAM Hungária kft.
humán- erőforrás	közösségi nevelés, idegen nyelv, nemzetiségi nyelv	nyelvismeret, tudatos nyelvhasználat, emberi értékek feltérképezési lehetőségei	MAM Hungária kft.
bolti eladó	magyar nyelv és irodalom, matematika	kommunikáció és matematikai alapszámítások	Dio Café
asztalos	technika és életvitel, matematika	matematikai alapszámítások anyag, és áruismeret,	Krancz Tamás
logisztikus	digitális kultúra, matematika, földrajz	matematikai alapszámítások programhasználat	MAM Hungária Kft.

karbantartó	technika és életvitel	anyag-és áruismeret, tudatos eszközhasználat	MAM Hungária Kft.
fejlesztőmérnök	technika és életvitel, digitális kultúra, fizika	technikai eszközök ismeretei, informatikai programok rendszere	MAM Hungária Kft.
vendéglátótéri munkás	technika és életvitel, vizuális kultúra, nemzetiségi és idegen nyelv	kommunikáció, tudatos nyelvhasználat	Pinka Smoke

A Felsőcsatári Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola egyedi helyzettel bíró intézmény – egyrészt nemzetiségi iskolaként az iskolát számos más település gyerekei látogatják, beleértve még a megyeszékhely Szombathelyt is. Erős képviselője van továbbá Nárainak, Nardának, Pornóapátinak és Vaskeresztesnek, továbbá Horvátlövőnek és Bucsunak is. Sajátos a helyzete az iskolának közvetlen határmenti fekvése miatt is, valamint kettős nyelvi kötődése – német mellett horvát nemzetiségi intézmény – révén is.

Ebben az esetben fenti sajátos helyzet mellett – ahol az iskola messze a településhatáron túlmutató vonzerővel bír – a településen a 0-14 évesek aránya 12% körül stagnál, mint azt az alábbi ábra is mutatja:

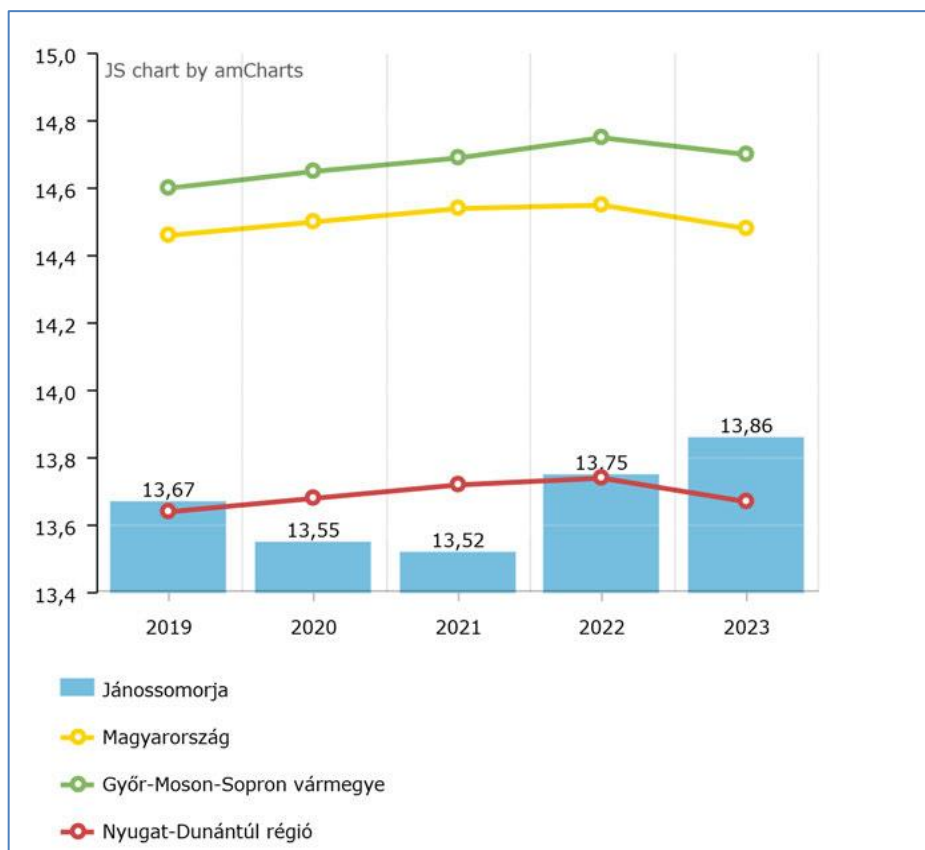

Pályaorientáció a Jánossomorjai Körzeti Általános Iskolában

A Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola következő szakmai és szaktantárgyi fókuszok mellett tervezni pályaorientációs tevékenységei végrehajtását

Melyik szakmákat, szakmacsoportokat kívánnak a diákokkal 5. és 8. osztály között megismertetni?	Mely tantárgy(ak)hoz illesztve, rendelve biztosítanák az adott szakmával, szakmacsoporttal való kapcsolatba kerülést?	Milyen releváns tananyagok tanulhatók és alkalmazhatók az adott szakma kapcsán?	Milyen helyi, regionális vállalkozásokkal tervezik az együttműködést?
Logisztika, raktározás	Technika és tervezés, fizika, matematika	számolás, mérés, algoritmizálás	Dr. Oetker Magyarország
Laborasszisztens	Kémia, biológia	mikroszkópos vizsgálat, labor eszközök használata	Dr. Oetker Magyarország
Gyógyszerész	Kémia, matematika	labor eszközök használata, térfogat számítás	Balzsam Gyógyszertár
Ács, tetőfedő, bádigos	Technika és tervezés, matematika	eszközhasználat, matematikai számítások, térfogat, szögek, felszín	Csizmazia és Fia Építőipari Kft. + Tesch András
Virágkertész	Természettudomány	növények felismerése, szaporítás, mechanikus műveletek	Berger Trió
Újságszerkesztő, média...	Digitális kultúra	számítógépes szerkesztés, film, hang, újság, reklámanyag, híradó szerkesztés	Búvösvölgy - pályázat
Tűzoltó, rendőr	Közösségi nevelés	felelősségvállalás, tűzvédelmi ismeretek, balesetmegelőzés, közlekedési szabályok	Önkéntes tűzoltók, rendőrkapitányság
Szakács, cukrász, pék	Technika és tervezés, matematika	háztartási ismeretek, konyhatechnológia, mértékegységváltás, adagok számolása, alapanyagok mérése, algoritmizálás	Győri Szakképzési Centrum – Glück, + Walter pékség
Operátor	Közösségi nevelés	monotonitás-tűrés, kézügyesség, figyelem, fegyelem	binder
Gépgyártás (mérnök, CNC...)	Technika és tervezés, fizika	programozás, algoritmizálás, mechanika...	binder
Kőfaragó	Technika és tervezés, fizika	eszközhasználat, anyagismeret, sűrűség, közetkeménység	Szalai Ádám kőfaragó
Állatorvos	Természettudomány, biológia	felelős állattartás	dr. Novák Krisztina

A Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola Jánossomorja mellett Várbalogról és Újrónafőről is fogad tanulókat. A több mint 6.000 fő állandó népességű településen a 0-14 évesek aránya az utóbbi években folyamatosan nőtt:

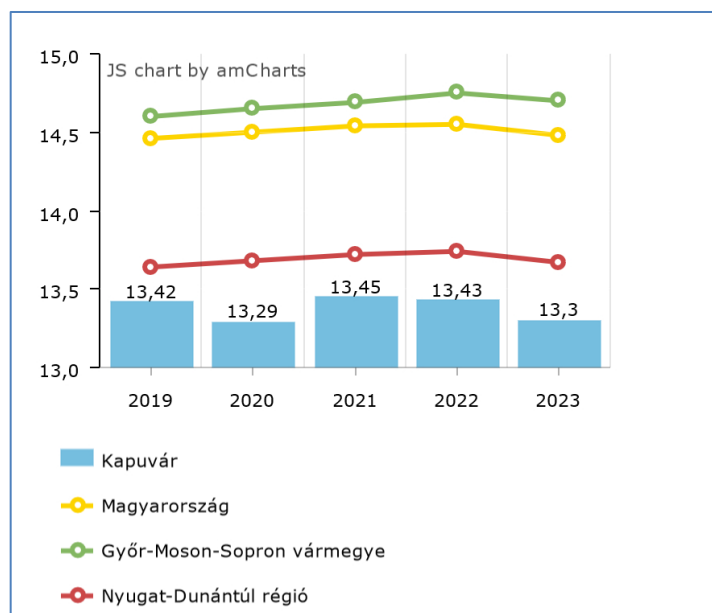
Pályaorientáció Kapuvár Térségi Általános Iskolában

A Kapuvár Térségi Általános Iskola következő szakmai és szaktantárgyi fókuszok mellett tervezi pályaorientációs tevékenységei végrehajtását:

A program során megismert ágazatok, szakmák					
ÁGAZAT	SZAKMA	5.ÉVF.	6.ÉVF.	7.ÉVF.	8.ÉVF.
Élelmiszeripar	1)pék-cukrász	x			
Kereskedelem	2/kereskedelmi értékesítő	x			

Turizmus - vendéglátás	3)szakács	x			
Szépészet	4)fodrász 5)kéz- és lábápoló		x		
Mezőgazdaság és erdészet	6)gazda 7)kertész		x		
Elektronika és elektrotechnika	8)villanyszerelő			x	
Építőipar	9)festő, mázoló, tapétázó 10)kőműves			x	
Kreatív	11)divatszabó			x	
Egészségügy	12) ápoló, mentőápoló				x
Gépészet	13)szerszám-és készülékgyártó 14) hegesztő 15) gépész				x
Gépgyártás	16)gépjármű- mechatronikai technikus				x
Kísérő tevékenységek		5.ÉVF.	6.ÉVF.	7.ÉVF.	8.ÉVF.
pályaorientációs nap (iskolai szervezés/projekt nap)		x	x	x	x
szakma börze (GYMSMKIK)		x	x	x	x
DKA labor látogatása (Soproni Szakképzési Centrum)				x	x

Kapuvár erős térségi központ jellege abban is megnyilvánul, hogy iskolájába kilenc környező településről is érkeznek tanulók (Vitnyéd, Babót, Veszény, Szárföld, Fertőszentmiklós, Agyagosszergény, Osló, Hővej, Himód). Emellett a településen a 0-14 éves korosztály aránya a pilot iskolák települései közül a legmagasabb, évek óta meghaladja a 13%-ot:

2.2.4. A kompetenciák megítélése (olyan példákkal, mint a kompetencia-útlelél, A és B tervekbe való beleegyezés, ...)

A pályaorientációs kompetenciák értékelése többféleképpen is elvégezhető. A cél mindenekelőtt az önreflexió és a kísérletezés erősítése az osztályzási teher nyomása nélkül. Az alábbiakban néhány megközelítés a pályaorientációs kompetenciák értékeléséhez:

1. **Önreflexió és önértékelés:** A tanulókat arra lehet ösztönözni, hogy nyilvánuljanak meg saját érdeklődési körükre, erősségeikre és gyengeségeikre vonatkozóan, és értékeljék azokat. Erre kérdőívek, portfóliók vagy szóbeli prezentációk segítségével kerülhet sor.
2. **Szaktárházhoz kapcsolódó projektek és prezentációk:** A tanulók a pályaorientációval kapcsolatos projekteket valósíthatnak meg, például konkrét szakterületek kutatását, önéletrajzok és pályázati levelek készítését vagy szakmai gyakorlatok szervezését.
3. **Gyakorlati tapasztalatok:** A szakmai gyakorlatokon vagy pályaorientációs rendezvényeken való részvételnek kötelezőnek kell lennie, de a tanulók saját tehetségéhez és érdeklődéséhez kell igazodnia. Ezekre a tapasztalatokra adott reflexió és (analóg vagy digitális formában történő) iktatása a saját portfóliómappába segít a tapasztalatok hosszú távú rögzítésében.
4. **Szóbeli prezentáció és megbeszélés:** A tanulók szóbeli előadást tarthatnak karriereljárjaikról, érdeklődési körükről vagy tapasztalataikról. A megbeszélések lehetővé teszik számukra, hogy elmélyítsék a munkával kapcsolatos témák megértését és fejlesszék a kritikai gondolkodás képességét.
5. **Portfóliómappa:** A személyes portfólió készítése a „Talent School” központi eleme, amelyet az alábbiakban részletesebben ismertetünk.

2.2.5. Tantárgyközi oktatás (példák)

A tantárgyközi pályaorientációs órák segíthetnek megismertetni a tanulókat a munka világának különböző aspektusaival és a szakmai fejlődéssel. A tantárgyközi projektoktatás folyamatosan vagy speciális projektnapokra és -hetekre összevontan is megtartható.

Példák:

1. **„Szakmaprofilok” projekt:** Ebben a tantárgyközi projektben a tanulók különböző szakmaprofilokat vizsgálhatnak meg. A „német nyelv” tantárgyban például szakmaleírásokat fogalmazhatnak meg, melyeket aztán lefordíthatnak angolra vagy más idegen nyelvre. A „földrajz és a gazdaság” tantárgyban elemezhetik bizonyos szakmák nemzetgazdasági jelentőségét, míg az olyan kreatív tantárgyakban, mint a művészet és tervezés vagy a technológia és dizájn, gyakorlati betekintést nyerhetnek a kézműves vagy műszaki szakmákba.
2. **Vállalkozói projektmunka:** A tanulók egy tantárgyközi projekt keretében létrehozhatják és működtethetik saját kisvállalkozásukat. A „földrajz és a gazdaság” tantárgy, a matematika, a német nyelv (a kommunikációhoz) és a digitális alapképzés (üzleti tervek készítéséhez vagy a digitális eszközök használatához), de a megvalósításhoz és a termeléshez kreatív tantárgyak is felhasználhatók.
3. **Pályaorientáció és médiakompetencia:** Egy tantárgyközi médiakompetencia-projekt keretében a tanulók megtanulhatják, hogyan kell a szakmával kapcsolatos információkat kutatni, elemezni és bemutatni. A digitális alapoktatás (internetes kutatás és adatbázisok használata), a német nyelv (prezentációk vagy videók készítése), valamint a történelem és politikai oktatás (a források kritikus értékelése) tantárgyak tartalmát kombinálhatják.
4. **Pályaorientáció und társadalom:** Egy tantárgyközi egységben a tanulók megvizsgálhatják a pályaválasztás és a munkaerőpiac társadalmi hatásait. A történelem és a politikai oktatás területén egyrészt egyes szakmák társadalmi és politikai aspektusait vizsgálhatják, másrészt a munkaviszonyok és a foglalkozási területek fejlődésével foglalkozhatnak történelmi perspektívából.

Ezek a példák azt mutatják meg, hogyan lehet a tantárgyközi tanítást arra felhasználni, hogy a pályaorientációt különböző kontextusokba ágyazzuk, és a tanulók átfogó képet kapjanak a munka világról és a pályaválasztásról.

Példák a tantárgyközi, szakmaorientált oktatásra különböző iskolai szinteken

<https://www.ichwerde.at/unterrichtsimpulse>

Példák az 5. és 6. iskolai szintre:

A vállalkozásszervezés témája (a különböző részlegek megismerése és kialakítása);

Termékek fejlesztése, előállítása és értékesítése rendezvényeken (a mögöttük álló szakmák bemutatásával)

Példák az 7. és 8. iskolai szintre:

Pályázati napok (álláshirdetések, pályázatok és valódi állásinterjúk írása)

Termékfejlesztés tudományos (kémiai) területen is, beleértve a marketinget és az értékesítést is
A „Bérek és a szakmák helyzete” téma, beleértve a háztartási számlákat különböző családi formációkban.

2.2.6. A projektzárások láthatóságára vonatkozó lehetőségek (példák)

Ahhoz, hogy egy tanulóprojekt jól megvalósuljon, kulcsfontosságú tényező a megfelelő projektzárás megtervezése is. Minden projektnek képesnek kell lennie arra, hogy konkrét eredményt vagy terméket fel tudjon mutatni. A projekt ésszerű lezárásaként a tanulóknak kapjanak lehetőséget arra, hogy a projekt eredményét megfelelő környezetben be tudják mutatni. Az kimenet-orientáltság növeli a projektek céltudatosságát és motivációját, valamint lehetővé teszi további és újabb prezentációs készségek gyakorlását.

A pályaaorientáció részeként a tanulóprojektek nyilvános bemutatására a következő lehetőségek adódhatnak:

1. **Pályaaorientációs vásárok:** Az iskolák pályaaorientációs vásárokat szervezhetnek, ahol a diákok bemutatják projektjeiket, és tájékoztatást nyújtanak a különböző szakmákról és képzési lehetőségekről. Ezek a vásárok nyilvánosak lehetnek, és meghívhatók a szülők, tanárok, más iskolák tanulói, valamint az üzleti és oktatási intézmények képviselői is.
2. **Iskolán belüli prezentációk:** A tanulók belső iskolai rendezvényeken, például szülői esteken, iskolai ünnepeken vagy projektnapokon mutathatják be projektjeiket. Ezek az események lehetőséget adnak a tanulóknak, hogy megmutassák munkájukat egy kiválasztott közönségnek, és visszajelzést kapjanak a tanároktól, a szülőktől és az osztálytársaktól.
3. **Online prezentációk:** A tanulók online is bemutathatják projektjeiket, akár az iskola honlapján, akár a közösségi médiafelületeken, akár digitális prezentációk vagy videók formájában. Ez lehetővé teszi számukra, hogy munkájukat szélesebb közönségnek mutassák be, és az iskolán kívüli emberekhez is eljussanak.
4. **Együttműködés helyi vállalkozásokkal és intézményekkel:** Az iskolák helyi vállalatokkal, szervezetekkel vagy intézményekkel együttműködve nyilvánosan bemutathatják a tanulók projektjeit. Ez történhet kiállítások, prezentációk vagy rendezvények formájában, amelyeken a tanulók bemutatják projektjeiket, és betekintést nyerhetnek különböző szakmai területekbe - akár közvetlenül, egy vállalkozásnál is.
5. **Vendégek és szakértők meghívása:** Az iskolák meghívhatnak vendégeket és szakértőket a munka vagy az oktatás világából, hogy megnézzék a tanulók projektjeit, valamint, hogy visszajelzést adjanak. Ez a tanulóknak értékes bepillantást és inspirációt nyújthat, és támogathatja a szakmai fejlődésüket.
6. **Értékesítési rendezvény:** A saját készítésű termékek nyilvános iskolai rendezvényeken is kínálhatók eladásra. Ezeket a termékeket az iskolai projektórák keretében lehet kifejleszteni és előállítani. A bevételt aztán a tanulókra lehet fordítani (osztálykirándulás, tanórán kívüli tevékenység...), vagy pedig fel lehet ajánlani társadalmi célra.

2.2.7. A pályaaorientáció kísérésének személyes dokumentációja (tehetségmappa)

A „Talent School”-ok tanulóinak az iskolai évek során dokumentációt kell készíteniük maguknak. Ennek az a célja, hogy a megszerzett tapasztalatokat később hasznosítani lehessen. Ez a dokumentáció különböző formátumú és tartalmú lehet. A dokumentáció lényeges része legyen a valós találkozásokra adott reflektálás, hogy ezekre hosszabb távon is lehessen hivatkozni. A tehetségmappa analóg és digitális formában is vezethető.

1. **Írásos jelentések:** Az írásbeli beszámoló a dokumentáció klasszikus formája, amelyben a tanulók szöveges formában foglalják össze projektjeiket. Ez történhet jelentés, esszé, jegyzőkönyv vagy kutatási dolgozat formájában. Az írásbeli beszámolóknak lehet előre meghatározott struktúrájuk, vagy kiadhatók szabadabb formában, irányadó kérdésekkel, munkafeladatként.
2. **Prezentációk:** A prezentációk a dokumentáció népszerű formája, amelyben a tanulók szóban és vizuálisan is bemutatják a valós találkozások során szerzett tapasztalataikat. Ez történhet PowerPoint prezentáció, poszterbemutató, rövid előadás vagy multimédiás prezentáció formájában.
3. **Portfóliók:** A portfólió olyan munkák, projektek, reflexiók és egyéb dokumentumok gyűjteménye, amely a tanulók tanulási folyamatát és eredményeit dokumentálja egy bizonyos időszak alatt. A portfóliók tartalmazhatnak egyes foglalkozási területekről és ágazatokról összeállított információkat is. A portfóliók nyomtatott és digitális formában is elkészíthetők, és átfogó áttekintést nyújtanak a tanulók munkájáról és fejlődéséről.
4. **Videók és multimédia:** A tanulók videók vagy multimédiás prezentációk formájában is dokumentálhatják a tapasztalataikat és az elsajátított ismereteiket. Ez magában foglalhat interjúkat, kísérleteket, előadásokat vagy más audiovizuális elemeket.
5. **Blogok és online felületek:** A tanulók blogok formájában vagy online felületeken is dokumentálhatják a munkatapasztalataikat. Ez lehetővé teszi számukra, hogy online módon mutassák be a munkájukat, és visszajelzést kapjanak másoktól, valamint, hogy megosszák azt a szélesebb közönséggel.
6. **Gyakorlati tárgyak:** A tanulók gyakorlati tárgyakat is használhatnak dokumentációként, például modelleket, prototípusokat, termékeket, műalkotásokat vagy más fizikai tárgyakat, amelyeket munkatapasztalatuk keretében készítettek. **A szakmaterületekkel és vállalkozásokkal kapcsolatos információk:** A tehetségmappa arra is jó, hogy a pedagógusoktól vagy más tanulóktól kapott, a karrierrel kapcsolatos általános információkat megfelelő módon dokumentálni lehessen. Az iparágak és szakmaterületek által megkövetelt készségekről szóló tájékoztatók szintén hasznos tartalmát képezhetnék a tehetségmappának. Továbbá szerepelhetnek benne információk olyan vállalkozásokról, amelyek bemutatkoztak, amelyeket meglátogattak, vagy ahol a tanulók dolgozhattak.
7. **Személyes információk és visszajelzések:** Érdeklődési kör vagy tehetség felmérésére szolgáló eszközök felhasználása esetén ezek eredményeit is a megfelelő mappákba kell iktatni.

A **személyes pályaorientációs szakasz végén** megállapodást kell kötni a tanuló, az osztályfőnök és a szülők/gondviselők között, amelyben rögzítik az adott tanuló A és B tervét, hogy milyen szakmát vagy iskolát céloz meg, és milyen lépések szükségesek ennek eléréséhez. A B terv akkor lép életbe, ha az A terv nem valósítható meg, vagy megghiúsul.

Ezt a dokumentumot a fent felsorolt személyeknek - például az egyik utolsó szülői értekezleten - alá is kell írniuk, valamint újra meg is kell vitatniuk.

2.2.8. Az óraterv keretében történő rögzítés lehetőségei

A képzési és pályaorientáció kötelező gyakorlatként kerül bevezetésre a 7. és 8. iskolai szinten, a középfokú oktatás alsó szintjén, saját [tantervvel](#). Ezt a tantárgyat általában 1 órás tantárgyként tanítják a 7. és 8. iskolai szinten, és gyakran az osztályfőnök tartja. Sajnos a valóság az, hogy ezt az órát gyakran „tipikus” osztályfőnöki óráként használják.

A vonatkozó tanterv rámutat arra, hogy a pályaorientáció nem korlátozódhat egyetlen tantárgyra, hanem azt más tantárgyak tanításába kell integrálni, vagy tantárgyközi módon kell figyelembe venni. Ez különösen az „ibobb” kifejezéssel válik világossá, hiszen az „ibobb” az „oktatással és pályaorientációval kapcsolatos tájékoztatás, tanácsadás és orientáció” rövidítése, és magában foglalja az iskolai oktatással és pályaorientációval kapcsolatos valamennyi intézkedést.

Ezenkívül az oktatási, pálya- és életorientáció a 13 horizontális elem (átfogó téma) egyike a középfokú oktatás alsó szintjének új tantervében.

1. Oktatási, karrier- és életpályaorientáció

1.1 Az átfogó téma jelentősége

Az iskola támogatja a tanulókat egyéni tanulmányi útjukon, majd erősségeiket figyelembe vevő, szükséges személyes felelősségvállalással választott szakmai fejlődésükben, és bátorítja őket a választott útjukon.

A cél az, hogy a tanulók felismerjék érdeklődési körüket, adottságaikat és tehetségüket, és fontos életvezetési készségeket sajátítsanak el (pl. döntési és gondolkodási képesség). A kompetenciák elsajátításának fel kell ölelnie a teljes iskolai tanulmányaikat, különös tekintettel az iskolai átmenetekre, záró időszakokra.

Az egyik legfontosabb kihívás az, hogy segítsük a tanulókat abban, hogy választani tudjanak a rendelkezésre álló számos lehetőség közül, saját képességeik, személyiségük és élethelyzetük alapján,

mindezt úgy, hogy a gyakorlatban is kipróbálják. A tanárok, mint fontos referenciaszemélyek jelentős szerepet játszanak abban, hogy a tanulók önálló emberré váljanak - származásra, nemre, nyelvre, vallásra vagy fogyatékkosságra való tekintet nélkül.

Ez vonatkozik olyan témákra is, mint munkafolyamatok, tevékenységi területek, munkakörülmények, a nők és férfiak számára atipikus és nem hagyományos foglalkozások, interdiszciplináris kompetenciák (ön- és szociális kompetencia; erősségek, érdeklődési körök és tehetségek; elvárások és életcélok), az önkéntes munka, de az oktatás és a szakma közötti kapcsolat is, kedvenc tevékenységek és „álommunkák”, a munka értelmes funkciója, a munka és a magánélet egyensúlya, a családon belüli munkamegosztás, a fizetett és a nem fizetett munka, és a változatos (iskolán kívüli) tapasztalatszerzés szükségessége.

1.2 Kompetenciacélok a középiskola alsó tagozatának végén

A tanulók képesek

- felismerik saját erősségeiket és érdeklődési körüket, amelyek fontosak az önirányított, reflektív pálya-, életpálya- és életervezéshez, és visszajelzést kapnak ezzel kapcsolatban;
- bizonyos mértékig felismerik mások erősségeit és érdeklődési körét, és ezzel kapcsolatban visszajelzést adnak másoknak;
- felismeri a társadalmi és gazdasági keretfeltételek és az oktatás és szakmai világ tendenciáinak saját magára vonatkozó jelentőségét
- oktatási és szakmai karrierrel kapcsolatos kérdésekben támogatást igényelni, és a fontos információkat a döntési folyamatokban felhasználni
- következetes képzési és karrierdöntéseket hozzanak, és értékeljék azok saját magukra gyakorolt hatását.

Tantárgyi tantervek a átfogó témákra vonatkozó kompetenciák elsajátítására: mozgás és sport, kémia, német nyelv, digitális alapismeretek, táplálkozás és háztartás, földrajz és gazdasági ismeretek, történelem és politikai nevelés, művészet és design, latin, élő idegen nyelv, zene, fizika, technológia és formatervezés.

Az átfogó témák szakmai tantárgyakra való lebontásának áttekintése a jelenlegi tantervből

	1. oktatási, szakmai és életvezetési orientáció	2. vállalkozói ismeretek oktatása	3. egészségfejlesztés	4. informatikai oktatás	5. interkulturális oktatás	6. médiaoktatás	7. állampolgári nevelés	8. reflektív nemi nevelés és nemek közötti egyenlőség	9. szexuális nevelés	10. nyelvtanítás és olvasás	11. környezeti nevelés a fenntartható fejlődés érdekében	12. közlekedési és mobilitási oktatás	13. gazdasági, pénzügyi és fogyasztói oktatás.
Kötelező tantárgyak													
Vallás ¹													
Nyelvek													
Német mint második nyelv	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x
Német mint második nyelv a rendes tanulók számára				x	x								
Német mint második nyelv a kivételes tanulók számára a német nyelvi előkészítő tanfolyamon.					x					x			
Élő idegen nyelv	x	x				x	x			x		x	x
Második élő idegen nyelv	x	x				x	x			x		x	x
Latin	x			x	x	x	x	x		x			
Matematika és természettudományok													
Matematika		x		x	x	x	x	x		x	x	x	x
Geometriai rajz				x		x				x			
Digitális kultúra	x	x	x				x	x		x	x	x	x
Kémia	x	x	x	x		x		x		x	x	x	x
Fizika	x	x		x				x		x	x	x	x
Biológia és környezeti nevelés			x	x		x		x	x	x	x		
Gazdaság és társadalom													

Történelem és politikai oktatás	x	x				x	x	x	x		x		x
Földrajz és gazdasági oktatás	x	x		x	x	x	x	x		x	x	x	x
Zene, művészet és kreativitás													
Zene	x	x			x	x	x		x	x	x		x
Művészet és design	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Technológia és formatervezés	x	x		x		x		x		x	x	x	x
Egészség és testmozgás													
Testmozgás és sport	x	x			x		x	x		x	x	x	
Táplálkozás és háztartás	x	x	x	x		x	x			x	x		x
Kötelező gyakorlatok													
Oktatási és pályaaorientáció		x		x		x	x	x		x	x		x
Nemzetiségi nyelv					x								

¹ Nincs információ az átfogó témákról, mivel az egyházak és vallási szervezetek tantervei tartalmilag különböznek egymástól.

Példaként a [Neudörfler Középiskola](#) óraterve a „tehetséggondozás” területén

Óraterv

Kötelező tantárgyak	1.o.	2.o.	3.o.	4.o.	Óraszám
Vallás	2	2	2	2	8
Német	5	4	4	4	17
Élő idegen nyelv	4	4	3	3	14
Angol (idegen nyelv)	-	-	3	3	6
Fókuszban a „Kézművesség, ipar és vállalkozás a gyakorlatban”	1	1	1	2	5
Történelem és politikai oktatás	1	2	1	2	6
Földrajz és gazdasági oktatás	4	4	3	4*	15
Matematika	2	1	1	2	6
Biológia és környezeti nevelés	-	-	1	1	2
Kémia	-	2	2	1	5
Fizika	2	1	1	1	5
Ének-zene	2	2	1	1	6
Művészet és formatervezés	2	2	1	1	6
Technológia és tervezés	4	3	3	3	13
Testmozgás és sport	-	-	1	-	1
Táplálkozás és háztartás	-	-	1	-	1
Oktatási és pályaaorientáció	1	1	1	1	4
Digitális kultúra	1	1	1	1	4

Nem kötelező gyakorlatok

Football házbajnokság	2	2	-	-	
Kódolás és robotika	-	-	1	-	
Technika	1	1	-	-	

Szakemberek a műhelyben**, akik támogatják Önt a munkájában, valamint szoros együttműködés a szakközépiskolával és a szakiskolával.

Az 1. és 2. évfolyamon** változatos, tantárgyközi kézműves órákat kínálunk, valamint egy további kézműves órát, mint nem kötelező gyakorlatot, hogy felfedezhesd és teljes mértékben kibontakoztathasd a tehetségedet.

A 3. és 4. osztályban** a természettudományok/francia nyelv helyett a **Kézművesség, ipar és vállalkozás a gyakorlatban ** áll a középpontban, ahol módszeresen megismerkedhetsz a különböző neudörfler szakmákkal úgy elméletben, mint gyakorlatban, és a neudörfler cégeknél gyakorlati feladatokban is bizonyíthatod saját kreativitásodat és ügyességedet.

Az óraterv keretfeltételei:

A 124 órát nem lehet túllépni az a középfokú oktatás alsó szintjén, az 5. iskolai szinttől a 8. szintig. Az iskolai autonómia keretein belül hosszabb távon lehetőség van egy alternatív kötelező tantárgy létrehozására is. Ez a 7. és 8. iskolai szinten 1 és 3 órát foglalhat magába.

1. Az iskolai autonóm tantervi rendelkezések engedélyezése:

Kötelező tantárgyak és kötelező gyakorlatok:

(heti összes óraszám és óraszám tantárgyanként)

Kötelező tantárgyak ¹	Osztályok és heti órák				Összesen Heti órák
	1.o.	2.o.	3.o.	4.o.	
Vallás	2	2	2	2	8
Nyelvek					
Német					min. 15
Élő idegen nyelv					min.12
Második élő idegen nyelv					_2
Matematika és természettudományok					
Matematika					min. 14
Geometriai rajz					_3
Digitális alapoktatás	min. 1	min. 1	min. 1	min. 1	min. 4
Kémia					min. 2
Fizika					min. 4
Biológia és környezeti nevelés					min. 6
Gazdaság és társadalom					
Történelem és politikai oktatás					min. 5
Földrajz és gazdasági oktatás					min. 6
Zene, művészet és kreativitás					
Zene					min. 5 ⁴
Művészet és design					min. 6
Technológia és formatervezés					min. 6
Egészség és testmozgás					
Testmozgás és sport					min. 13
Táplálkozás és háztartás					min. 1
Kötelező gyakorlatok					
Oktatási és pályaorientáció					min. 2 ⁵
Egyéb kötelező gyakorlatok					_6
Iskolai autonómia					
Prioritások képzése⁷					
Összes heti óraszám					124

Minden középiskolának lehetősége van arra is, hogy alkalmazza a meghatározott fókuszterületeket: Nyelvek, matematika és természettudományok, gazdaság és társadalom, zene, művészet és kreativitás.

A vonatkozó óratervek itt találhatók:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20007850>

A fókuszterület nélküli iskolák általában az alábbi óratervet használják

e) Kötelező tantárgyak és kötelező gyakorlatok szakirány nélkül:

Kötelező tantárgyak ¹	Osztályok és heti órák				Összesen Heti órák
	1.o.	2.o.	3.o.	4.o.	
Vallás	2	2	2	2	8
Nyelvek					
Német	4	4	4	4	16
Élő idegen nyelv	4	4	3	3	14
Matematika és természettudományok					
Matematika	4	4	4	3	15 ³⁾
Digitális kultúra	1	1	1	1	4
Kémia	-	-	-	2	2
Fizika	-	1	2	2	5
Biológia és környezet	2	2	2	2	8
Gazdaság és társadalom					
Történelem és politikai oktatás	-	2	2	2	6
Földrajz és gazdasági oktatás	2	1	2	2	7
Zene, művészet és kreativitás					
Zene	2	2	2	1	7
Művészet és design	2	2	2	2	8
Technológia és formatervezés	2	2	2	2	8
Egészség és testmozgás					
Testmozgás és sport	4	3	3	4	14
Táplálkozás és háztartás	-	1	-	-	1
Kötelező gyakorlatok					
Oktatási és pályaeorientáció	-	-	0-1x	0-1x	1x ²⁾
Összes heti óraszám	29	31	31-32	32-33	124

Nem kötelező gyakorlatok

A nem kötelező gyakorlatok sora is lehetőséget nyújt a fókuszterület elmélyítésére. Erre vonatkozóan az alábbiak az érvényesek:

Szabadon választott tárgyak és nem kötelező gyakorlatok	Osztályok és heti órák				Összesen Heti órák
	1.o.	2.o.	3.o.	4.o.	
Egy kötelező tantárgy elmélyítése vagy kiegészítése					
lásd kötelező tantárgyak					2-8
Általános érdeklődés- és tehetséggondozás					
Speciális érdeklődés- és tehetséggondozás					2-8
Nyelvek					
Választható idegen nyelv					6-12
angol, francia					
Francia, olasz					
Olasz					
Orosz					
Spanyol					
Cseh					
Szlovén					
bosnyák/horvát/szerb					
Magyar					
horvát					
szlovák					
lengyel					
török					
Romany					
Első nyelvoktatás	2-6	2-6	2-6	2-6	8-24
Matematika, természettudományok					
Számítástechnika					2-8
Geometriai rajz					2-8
Zene, művészet, kreativitás					
Kórus					2-8
Előadóművészet					2-8
Hangszeres zene és ének					2-8
Technológia és tervezés					2-8
Egyéb választható tantárgyak és nem kötelező feladatok					
Táplálkozás és háztartás					2-8
Oktatási és szakmai orientáció					2-8
Közlekedési és mobilitási oktatás					2-8
Sakk					2-8
Szövegszerkesztés					2-8
Szociális tanulás					2-8
Összes heti óraszám					

Tantárgyközi oktatás

A tantárgyközi oktatás teljes mértékben az iskolai autonómia alá tartozik. Ez azt jelenti, hogy a hagyományos oktatási egységeket fel lehet bontani, és a tantárgyakat jobban össze lehet hangolni egymással.

2.3. Iskolai partnerségek

2.3.1. A partnerségek formái

Az iskolák és a vállalkozások közötti partnerségek a „Talent School” keretében különböző módon szervezhetők a pályaorientáció és a tanulók gyakorlati tapasztalatszerzésének elősegítése érdekében. A „Talent School”-ok elsősorban a regionális vállalkozásokra összpontosítanak, hogy a tanulók még jobban megismerjék a közvetlen környezetükben rejlő karrierlehetőségeket.

A partnerségek néhány típusa:

1. **Céglátogatások:** A vállalkozások egy látogatás keretében betekintést nyújthatnak a működésükbe. A klasszikus látogatás mellett a hangsúlyt a cégben megtalálható különböző szakmákra és tevékenységekre kell helyezni. Sikeresnek bizonyultak a kisebb csoportokban tartott találkozók, amelyeken a vállalkozás alkalmazottai közvetlenül beszélnek mindennapi munkájukról, és betekintést nyújtanak a munka világába. Egy céglátogatásnak nagyobb hatása van, ha azt a tanórán előkészítik, majd nyomon követik. Ha például egy fémmegmunkáló vállalkozást látogatnak meg, ez tematikus módon megjelenhet az olyan szakmai tantárgyak óráin, mint földrajz és gazdasági ismeretek, fizika vagy kémia.
2. **Szakmai gyakorlat:** Az iskolák együtt tudnak működni vállalkozásokkal, hogy egyénre szabott, rövid szakmai gyakorlatokat vagy „kóstoló napokat” kínáljanak, amelyeken a fiatalok közvetlenül elmerülhetnek a munka világában, és kipróbálhatják magukat. A tehetségtesztek eredményeit figyelembe lehetne venni a tanulók szakmai gyakorlatának kiválasztásakor.
3. **Projektmunka és gyakorlati projektek:** Az iskolák és a vállalkozások közösen kezdeményezhetnek olyan projekt munkákat és gyakorlati projekteket, amelyekben a tanulók valósághű szakmai kihívásokat oldhatnak meg, és fejleszthetik gyakorlati problémamegoldó készségüket. Ez lehetőséget nyújt a fiataloknak arra, hogy elméleti tudásukat a gyakorlatban alkalmazzák, és konkrét eredményeket érjenek el. Az ilyen projekteket az újabb osztályok is mindig megismételhetik, vagy a projektet már megvalósított osztályok akár tovább is fejleszthetik azt a vállalkozással közösen.
4. **Szakma- és pályaorientációs rendezvények:** A középiskola a középiskolákkal és a vállalkozásokkal közösen pályaorientációs rendezvényeket szervezhet, amelyeken az gazdasági élet képviselői és például a középiskolák tanulói tájékoztatást adhatnak a különböző szakmaterületekről és karrierlehetőségekről, illetve a középiskolák kínálatáról. Ez magában foglalhat előadásokat, workshopokat, vásárokat vagy egyéb rendezvényeket, amelyek betekintést nyújtanak a tanulók számára a munka és az iskola világába.
5. **Mentorálási programok:** Az iskolák a vállalkozásokkal együttműködve mentorprogramokat hozhatnak létre, amelyek során a diákokat tanulókat az üzleti világ tapasztalt szakértői támogatják és kísérik. Az adott iskola korábbi végzősei is különösen alkalmasak lehetnek mentornak.

Az iskolák és a vállalkozások közötti partnerségek e különböző típusai hozzájárulnak az iskolai oktatás és a munka világa közötti kapcsolat megerősítéséhez, és széleskörű pályorientációs tanácsadást és gyakorlati tapasztalatokat biztosítanak a tanulók számára. A mentorálási programok elősegítik az oktatási és az üzleti szektor közötti együttműködést, és hozzájárulnak a jövő munkaerő-fejlesztéséhez. A cél az lehet és kell, hogy legyen, hogy a „Talent School” keretében hosszabb távú partnerségek jöjjenek létre.

Példa: a Frohnleiteni szakközépiskola Frohnleiten@Work

<https://www.ms-frohnleiten.at/ms-frohnleitenwork/>

A tanulók ajánlata nem kötelező gyakorlatként havonta egyszer 3 óra időtartamban az egyik térségi vállalkozásnál

Pályorientációs futás - általános

Megvalósítás:

A 7. és 8. iskolai szinten, a 7. iskolai szint számára a második félévben ajánlott, a szakmaprofilok megismerése, valós találkozások létrehozása és a 8. iskolai szinten a „kóstoló napokra” való felkészülés érdekében.

Rövid leírás:

A pályorientációs futás egy olyan versenyként kerül megrendezésre, amelyen a fiataloknak szükségük van a szakmai tudásukra, a szociális kompetenciáikra, valamint az érzékszerveikre is. A verseny számos állomásán a tanulókat különböző olyan feladat várja, amelyeket a vállalkozások és hálózati partnerek készítenek elő a tanulók számára és felügyelnek a helyszínen. Az egyes állomásokon a diákcsapatok kvíz- és gyorsasági versenyen pontokat gyűjthetnek a verseny megnyerése érdekében.

<https://bfb.berufsorientierung.at/unsere-projekte/>

Gleisdorfi Középiskola

A „Kezdd el a jövődet” mottó alatt 12 vállalkozás és szervezet mutatkozott be a 4. osztályos tanulóknak, és érdekes betekintést nyújtott számukra a legkülönbözőbb szakmákba. 12 különböző állomáson a fiatalok kipróbálhatták a vállalkozások mindennapi munkaéletének részét képező tevékenységeket, és fontos információkat kaptak a képzésről, a karrierlehetőségekről és a vállalkozásoknál megtapasztalható munka világáról.

https://www.ms.gleisdorf.at/berufsorientierungslauf-der-4-klassen_4352.htm

Pályaorientációs futás Krieglachi Középiskola 3. osztályainál

Ezen az állomáson egy a 3. osztály számára szervezett informatív verseny zajlott a szakmaorientációs oktatás lezárásaként. Idén a diákok a „Volkshaus Langenwang” közösségi házban a regionális vállalkozások standjait látogatták meg. A tanulók gyakorlatias információkat szerezhettek a munka világából, és gyakorlati feladatokat oldhattak meg különböző ágazatokban. Így a tanulók játékos módon ismerkedhettek meg a legkülönbözőbb képzési szakokkal és tanácsadó központokkal. A három legjobban szereplő csapat remek díjakkal gazdagodott.

<https://www.mittelschule-krieglach.at/berufsorientierungslauf-der-3-klassen/>

Werfeni Középiskola

Valós tapasztalat-szerzés: Formái Partnerei Vállalkozások...	• i-star: tanoncképzéssel a sikerhez • Látogatás a PTS-nél (workshopokkal együtt) • Iskolai túra: - Caritas üzleti és szociális ügyek iskolája - Winklhof mezőgazdasági főiskola - Kuchl faipari technológiai központ – HTL - Divatiskola Hallein • Bemutató és látogatás az AK Salzburgban (pénzügyi kérdések, pénzügyi vezetői engedély, stb.) • Chance Agentur (álláspályázati képzés) • Férfiak irodája (kifejezetten fiúknak) • Akzente Salzburg (különösen lányoknak) • Lánynap (5-8. osztály) • Wifi Salzburg: „Talente – Check” • Tour it up: szakmai gyakorlatok a turizmusban • Pályaorientációs délután regionális vállalatokkal • Munkaügyi központ látogatás • Vállalati látogatások: Kereskedelmi vállalatok - Ipari vállalatok - Szociális intézmények - Turisztikai vállalkozások
---	---

Beledi Általános Iskola – jó példa szakma- és pályaorientációs rendezvényre

A Beledi Általános Iskola évek óta sikerrel alkalmazza azt a motivációs célt szolgáló jó gyakorlatot, amely során a legjobb tanulmányi eredményt elért tanulók számára jutalomkirándulást szervez a győri Mobilis Interaktív Kiállítási Központba. Ez a program nemcsak a teljesítmény elismerésének eszköze, hanem egyben lehetőséget ad a természettudományos ismeretek játékos, élményszerű bővítésére is.

A kirándulás célcsoportját jellemzően azok a felső tagozatos tanulók adják, akik kitűnő bizonyítványt szereznek, vagy valamelyik természettudományos tantárgyban mutatnak kiemelkedő érdeklődést és eredményeket. A részvétel tehát egyszerre jelent elismerést és ösztönzést a diákok számára, s ezzel hozzájárul a tanulmányi motiváció erősítéséhez.

A győri Mobilis ideális helyszín, hiszen interaktív kiállításai, látványos kísérleti bemutatói és változatos programjai élményszerűen hozzák közelebb a fizikát, kémiát, informatikát és egyéb tudományterületeket a gyerekekhez. A látogatás során a tanulók nemcsak nézői, hanem aktív résztvevői is lehetnek a kiállításnak: saját maguk is kipróbálhatják a kiállított eszközöket, részt vehetnek a látványos fizikai-kémiai bemutatókon, és játékos formában ismerkedhetnek meg a különféle tudományos jelenségekkel.

A program minden évben nagy népszerűségnek örvend a diákok körében. A visszajelzések alapján a résztvevők nemcsak élményekkel, hanem új ismeretekkel és megerősödött érdeklődéssel térnek vissza az iskolába. Az utazás önmagában is közösségépítő jellegű: a különböző osztályokból érkező tanulók jobban megismerik egymást, miközben egy pozitív, közös élményben osztoznak.

A kirándulás szervezésébe gyakran bekapcsolódnak a szülők is – akár kísérőként, akár anyagi vagy logisztikai támogatással. Ez tovább erősíti az iskola és a családok közötti kapcsolatot, és azt az üzenetet közvetíti, hogy az iskolai teljesítmény elismerést és jutalmazást érdemel a közösség részéről is.

Összességében a beledi általános iskola Mobilis-látogatása példaértékű jó gyakorlatként szolgálhat más intézmények számára is: egy olyan egyszerűen megvalósítható, mégis rendkívül hatékony eszköz, amely hosszú távon képes hozzájárulni a tanulmányi eredmények javulásához, a tudományos érdeklődés felkeltéséhez, valamint a pozitív iskolai légkör és a diák-szülő-pedagógus együttműködés erősítéséhez. Az alábbi kép egy ilyen látogatáson készült:

„Szakmadobozok” / „Werkboxen” bemutatása

Egy korábbi osztrák-magyar Interreg projektben („Creative ATHU”) már sikerrel alkalmazott módszer, ahol a tanulók egy-egy, adott szakmát bemutató „szakmadoboz” segítségével próbálhatták ki az adott szakmát. Ezek bemutatásához javasolt egy nagyobb terem – aula, tornaterem – berendezni, és egy egész napot szánni – ahol a tanulók forgószínpad-szerűen körbemehetnek, kipróbálva az egyes dobozok tartalmát.

Külön figyelemre méltó a módszer alkalmazásában, hogy az egyes szakmadobozok mellett egy-egy helyi mesterember mutatja be azok használatát, ill. az adott szakmát, márpedig ez közvetlen támogatja a Talent School megközelítést, a helyi partnerségek és a helyi vállalkozások, vállalkozók bevonását tekintve. Ennek megfelelően az elérhető szakmadobozok viszonylag széles tárházából (ld. alábbi felsorolás) érdemes azt a 8-10 darabot kiválasztani, melynek helyi relevanciája van az adott szakma vonatkozásában:

01 Werkbox: Konditor/in & Bäcker/in - pék, cukrász

02 Werkbox: Koch/Köchin - szakács

03 Werkbox: Fleischverarbeiter/in - hentes

04 Werkbox: Restaurantfachmann/-frau - pincér

05 Werkbox: Tischler/in & Tischlereitechniker/in - (bútor)asztalos

06 Werkbox: Metalltechniker/in - fémmegmunkáló

07 Werkbox: Tapezierer/in & Polsterer/in - kárpitos

08 Werkbox: Maler/in & Beschichtungstechniker/in - festő

09 Werkbox: Zimmerer/Zimmerin & Zimmereitechniker/in - faépítész

10 Werkbox: Hochbauer/in - kőműves

11 Werkbox: Hafner/in & Platten- und Fliesenleger/in - burkoló

12 Werkbox: Florist/in - virágkötő

13 Werkbox: Friseur/in & Perückenmacher/in - fodrász

14 Werkbox: Buchbinder/in - könyvkötő

15 Werkbox: Berufsfotograf/in - fényképész

16 Werkbox: Medienfachmann/-frau - grafikus

17 Werkbox: Landmaschinentechniker/in - mg. gépszerelő

18 Werkbox: Kraftfahrzeugtechniker/in & Lackiertechniker/in - gépkocsi szerelő

19 Werkbox: Gleisbautechniker/in & Eisenbahnelektrotechniker/in - vasúti pálya építő, villamosság

20 Werkbox: Elektrotechniker/in - elektrotechnikus, villanyszerelő

21 Werkbox: Installationstechniker/in - víz-gáz hálózat szerelő

22 Werkbox: Gebäudetechniker/in mit Wasser- & Stromversorgung - épület gépészeti szerelő

23 Werkbox: Dachdecker/in & Spengler/in - tetőfedő, bádogos

24 Werkbox: Einzelhandelskaufmann/-frau - eladó, kereskedő

25 Werkbox: Einkäufer/in mit Materialtheater - vásárló

Az alábbi néhány fotó a módszer alkalmazását mutatja:

2.3.2. Céglátogatások előkészítése

A „Talent School” keretében a résztvevő iskolákat a térségi képviselők támogatják abban, hogy partnerségeket találjanak és alakítsanak ki vállalkozásokkal és szervezetekkel. Ha már léteznek együttműködések vagy kapcsolatok vállalkozásokkal, ezeket természetesen szintén be lehet csatornázni és ki kell használni a projekt keretében.

Az iskolákkal való együttműködést az iskolák és a vállalkozások kétoldalúan vitatják meg és tervezik meg, emellett pedig a helyi irányítócsoporthoz is rendelkezésre állnak.

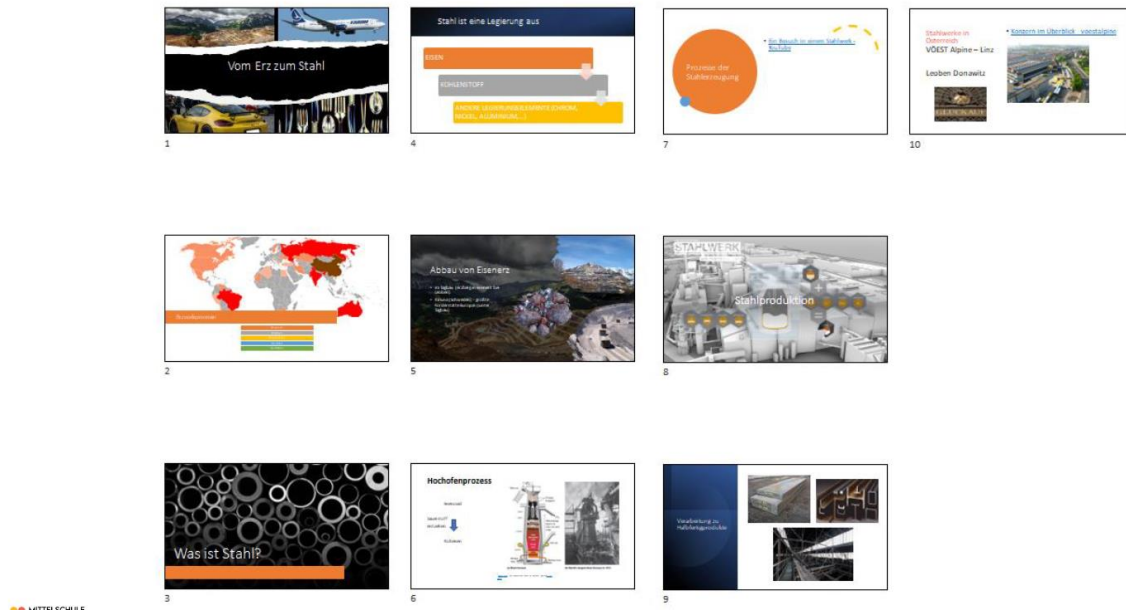
A téma beágyazása az oktatásba

Mint fentebb említettük, érdemes a céglátogatások tartalmát előkészíteni és a szakmai tantárgyakban vagy a projektoktatásba ágyazni. Annak is lehet értelme, hogy a vállalkozás elvigye néhány munkatársát még a céglátogatás előtt az iskolába, és megtartsanak egy órát a tartalmi szempontú előkészítése érdekében.

A diákok közös és személyes reflexiója a céglátogatás után szintén alapvető fontosságú, azaz, hogy ki mit tud magával vinni, ki mit vett észre stb.

Példa a téma beágyazására a Neudörfler Középiskolában:

VOM ERZ ZUM METALL

Példák az üzem- és céglátogatásra

NEUDÖRFLER BÜROMÖBEL

WEINLESE

Gyakorlati jó példa vállalkozás – iskola találkozásra Magyarországon (Felsőcsatár)

A Felsőcsatári Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola hagyományosan jó kapcsolatokat ápol a szomszédos Vaskeresztesen elhelyezkedő MAM-Hungária Kft.-vel, mely a világ vezető cumigyára. A jó kapcsolat fontos alapja – a földrajzi közelségen túl –, hogy a cég dolgozóinak jelentős része egykor ennek az iskolának a tanulója volt. Ebből is kifolyólag számos élő kommunikációs csatorna adott az iskola, ill. a cég között, másrészt ettől függetlenül is: az állandó munkaerő-hiánnyal küzdő Kft.-nek is jól felfogott érdeke az aktív pályaeorientációs tevékenység folytatása.

Ennek keretében 2024 őszén 80 diák számára szervezett a MAM-Hungária Kft. pályaeorientációs napot, ahol a délelőtti első részében a diákok részletes betekintést nyerhettek a vállalat működésébe és termékeibe, miközben elméleti előadások keretében ismerték meg annak kulcsfontosságú folyamatait. A különböző szakterületeken dolgozó munkatársak – sokan közülük a felsőcsatári iskola egykori tanulói – személyesen mutatták be saját munkakörüket, elmagyarázva, milyen végzettségre, készségekre és tapasztalatokra van szükség ahhoz, hogy sikeresen betölthessenek egy-egy pozíciót. Ezen előadások során a diákok nemcsak a szakmák részleteit ismerték meg, hanem betekintést nyerhettek a vállalati kultúrába, a munkavégzés környezetébe és az ott alkalmazott innovatív megoldásokba is. Az előadók személyes tapasztalataik megosztásával nemcsak a szakmák reális képét adták, hanem motiváló példákat is bemutattak arra vonatkozóan, hogyan lehet előrejutni a vállalatban belül, milyen karrierlehetőségek várnak a szorgalmas és elkötelezett dolgozókra.

Ezt követően a diákok egy interaktív gyárlátogatáson vehettek részt, amely során három különböző csoportban, forgószínpadszerűen fedezték fel a gyár legfontosabb részegységeit. A látogatás során betekintést nyertek a gyártósorok működésébe, a laboratóriumokban zajló kutatásokba, a raktárkezelés folyamatába, valamint a karbantartó műhelyek munkájába. A gyárlátogatás

különlegessége abban rejlett, hogy nem csupán passzív szemlélődők voltak, hanem aktívan kipróbálhatták magukat az egyes munkafolyamatokban. Lehetőségük volt termékek tesztelésében részt venni, különböző összeszerelési feladatokat végezni, és még az iskolai feladatokhoz hasonló teszteken vehettek részt, amelyek segítettek abban, hogy megértsék, valóban érdekelné-e őket egy-egy ilyen munkakör, és fel tudnák-e tölteni az adott pozíciókat.

A rendezvény pályaorientációs szempontból rendkívül értékes volt a diákok számára, hiszen a látogatás során a fiatalok közvetlenül találkozhattak a különböző szakmák képviselőivel, és nem csupán a szükséges elméleti tudást kapták meg, hanem gyakorlati tapasztalatokat is szerezhettek. A diákok így jobban megértették, milyen munkakörök állnak rendelkezésre a közvetlen lakóhelyük közelében, és hogyan illeszkedhetnek be a vállalati környezetbe. Az ilyen típusú rendezvények különösen fontosak a pályaválasztás előtt álló fiatalok számára, mivel nemcsak az elérhető lehetőségekről adnak átfogó képet, hanem segítenek a diákoknak abban, hogy tudatosan és informáltan hozzák meg döntéseiket a jövőjükkel kapcsolatban.

A diákok visszajelzései alapján a rendezvény jelentős hatással volt a pályaválasztásukra. Sokuk számára a gyárlátogatás és a személyes találkozók segítettek abban, hogy jobban megértsék, milyen követelményeknek kell megfelelniük, ha egy-egy pozícióra pályáznak, és melyek azok a képességek, amelyek a legnagyobb értéket képviselik a munkaerőpiacon. Ezen kívül a látogatás lehetőséget biztosított arra, hogy a diákok saját szemükkel lássák, hogy a modern ipari környezetek hogyan működnek, és miként lehet kombinálni az elméleti tudást a gyakorlati alkalmazással. A rendezvény tehát nemcsak a fiatalok pályaorientációját segítette elő, hanem inspirációt is adott számukra ahhoz, hogy bátran nézzenek a jövő felé, és nyitott szemmel keresgéljenek az őket érdeklő szakmák között.

Fenti példa azért is külön kiemelendő, mert nagymértékű nyilvánossági tevékenység kísérte, melynek keretében Vas megye első számú nyomtatott sajtóorgánuma is beszámolt az eseményről. Ennek a fajta nyilvánosságnak pedig kiemelt szerepe van mind a résztvevők - egyfajta pozitív visszacsatolás révén történő - megerősítése, mind pedig a Talent School „védjegy” bevezetése vonatkozásában. A megjelent híradás tehát önmagában is jó példaként szolgálhat:

https://www.vaol.hu/pr/2024/10/szakmakkal-ismerkedtek-testkozelbol-a-felsocsatari-iskola-csatlakozott-a-talent-school-projekthez?utm_source=facebook&utm_medium=social&utm_campaign=vaol&fbclid=IwY2xjawJsRuNleHRuA2FlbQlXMQABHom8UNsHoK6OG6uPLTQATl9rumBlgFkDy99n-SisQXQe0Jm95N8xMa_D7GdJ_aem_2uAMNNYKCw-V-pneSjdkdA

Gyakorlati jó példa vállalkozás – iskola találkozásra Magyarországon (Jánossomorja)

A Klafszky Tagiskola hetedikesei szerdán pályaaorientációs program keretében látogattak el Dunakilitire, a Veritas Kft. gyárába. A tanulók kellemes környezetben, interaktív módon, rendkívül kedves vendéglátás mellett, jó hangulatban vettek részt a gyár különböző részlegeinek bemutatásán. Diákjaink rengeteg tartalmas, hasznos információval és névre szóló ajándékokkal gazdagodva tértek haza. Az alapos munkával összeállított egész napos program lehetővé tette, hogy a diákok számos szakmát megismerjenek, belelássanak az irodai munkák világába éppúgy, mint a gyártás folyamataiba.

Fogadás	1. Autós bemutató érkezéskor az udvaron	8:30-8:45
	2. Reggeli, névkártyák megírása, ajándékok kiosztása	8:45-9:00
	3. Ügyvezetői köszöntő	9:00-9:10
	4. Ki mit vár a mai naptól, szabályok ismertetése, munkavédelmi cipővédők kiosztása	9:10-9:25
	5. Részlegek bemutatása	9:30-12:50
	Részlegek:	Időpont
A	HR	9:30-9:50
B	Munka-tűz- és környezetvédelem	
A	Karbantartás	9:55-10:15
B	Gazdasági részleg	
A	Minőségügy	10:20-10:40
B	Logisztika	
A	Gazdasági részleg	10:45-11:05
B	Termelés	
Szünet		11:05-11:15
A	Munka-tűz- és környezetvédelem	11:15-11:35
B	Mérnökség	
A	Logisztika	11:40-12:00
B	HR	
A	Mérnökség	12:05-12:25
B	Minőségügy	
A	Termelés	12:30-12:50
B	Karbantartás	
	6. Ebéd	13:00-13:25
Zárás	7. Tapasztalatok megosztása,	13:30-13:35
	8. Pontgyűjtés eredménye - 1-3. hely +ajándék	13:35-13:45
	9. Mit kaptatok a várthoz képest?	13:45-13:50
	10. Osztályozás, elköszönés	13:50-14:00

2.3.3. Vállalkozások előkészítése a tanulókkal való találkozásra

Az iskolák és a vállalkozások nagyon különböző világot képviselnek, eltérő tempóval, dinamikával és nyelvezettel. Ezért fontos, hogy a célok és az elvárások a két intézmény közötti együttműködés kialakításakor előzetesen közösen tisztázásra kerüljenek. Ki mit szeretne behozni az együttműködésbe? Kinek milyen elvárásai vannak? Milyen ötleteket lehetne közösen továbbfejleszteni?

A sikeres együttműködés kulcsfontosságú sikertényezője az iskolai és a vállalati felelősségi körök tisztázása. Ki melyik területen a kapcsolattartó személy?

Az elvárások tisztázásával az időkeret és a szükséges erőforrások is jobban felbecsülhetők és könnyebben megbeszélhetők.

Különösen akkor van szükség előzetes kommunikációra, amikor cégek képviselői érkeznek a tanórára. Mi az, amit a tanulók már tudnak? Mi az óra/órák célja? Hogyan tudja támogatni vagy hogyan kell támogatnia a tanárnak a külsősöket? stb. Mit kell figyelembe venni a tanulók életkorát, szókincsét és figyelmét illetően? ...

Az is segíthet abban, hogy a tanulókat előzetesen fel lehessen készíteni a céggel való találkozásra, ha a dokumentumokat előzetesen rendelkezésre bocsátják. Ehhez a leginkább céges videók alkalmasak. Az információk megfelelő rögzülése érdekében munkalapokat vagy interaktív feladatokat is lehet adni a tanulóknak, amelyeket a film megtekintése után fel tudnak dolgozni. A munkalapok önreflexív kérdéseket és munkafeladatokat is tartalmazhatnak.

Az alábbiakban néhány dokumentumot mutatunk be különböző intézményektől az iskolákban külsős személyként jelen lévőkhöz számára:

Dokumentum és ellenőrző lista céglátogatásokhoz

<https://www.servicestelle-schule->

[wirtschaft.de/sites/default/files/broschuere_sssw_kooperationen.pdf](https://www.servicestelle-schule-wirtschaft.de/sites/default/files/broschuere_sssw_kooperationen.pdf)

„Teach for Austria” szervezetének dokumentumai kívülállóak számára tanórák megtartása céljából

TEACH FOR AUSTRIA-WOCHE 2023

Ziel einer gemeinsamen Stunde ...

... für die Schüler:innen

- Schüler:innen erleben Sie hautnah als Führungsperson und lernen über Ihr (Berufs-)Leben
- Sie vermitteln die **Anwendbarkeit** des unterrichteten Faches im späteren Leben
- Sie schaffen Bewusstsein für die Relevanz bestimmter **Kompetenzen** (Durchhaltevermögen, Auftreten etc.) bei den Schüler:innen
- Sie zeigen den Schüler:innen **neue Perspektiven** auf

... für Sie

- Sie **erhalten ein besseres Verständnis** für ungleiche Bildungschancen und den Alltag in Teach For Austria-Zielschulen
- Sie erhalten Einblicke in die **Bedürfnisse, Wünsche und Lebenswelten** der Zielgruppe
- Sie erfahren was **Selbstwirksamkeit für die zukünftige Generation** an Fachkräften bedeutet

Voraussetzungen für eine gelungene Stunde:

Vorbereitung:

- Zeit für **gemeinsame Vorbereitung** mit Fellow einplanen (nach Matching)
- **Erfahrung & Tipps der/s Fellows** einholen: sind Thema und Umfang **zielgruppengerecht**
- **Interessen & Bedürfnisse** der Klasse erfragen

Während der Stunde:

- **Einfache Sprache** verwenden (Fremdwörter/komplizierte Begriffe erklären)
 - z.B. große Zahlen in **Relation zur Lebensrealität** der Kinder herunterbrechen ("Was kann man sich unter 300€ vorstellen?" → Ein Auto wiegt zwischen 1-2 t)
- **Augenhöhe** – wir wollen immer voneinander lernen :)
- **Keine Frontalvorträge** → Kids **viel involvieren (abwechslungsreich)**
 - z.B. durch Fragen ("Wer weiß, was eine Flüssigkeit ist?" → 2-3 Kids sollen Beispiele für Flüssigkeiten nennen)
- **Tafel statt Powerpoint**: Begriffe/Zahlen (von Schüler:in) aufschreiben (lassen) etc.
- **Kernaussage** Ihrer Stunde am Ende nochmal hervorheben (Worum ging es heute?)
- **Zeit im Auge** behalten – notfalls kürzen; 10 Minuten am Ende für **Feedback** einrechnen

TEACH FOR AUSTRIA-WOCHE 2023

Methodische Tipps für eine interaktive Unterrichtsstunde

• Icebreaker

für ein schnelles Kennenlernen zum Stundenbeginn: Nehmen Sie ein paar Gegenstände mit, die eine bestimmte Rolle in Ihrem Leben haben und lassen Sie die Kinder raten. Idealerweise sind sie verknüpft mit dem Stundeninhalt. Das funktioniert auch, indem ein paar Zahlen auf die Tafel geschrieben werden und die Kinder erraten müssen, welchen Bezug diese Zahlen zu Ihrem Leben haben (z.B.: Anzahl der Kinder / Geschwister; Jahre im Unternehmen / in dieser Position; Alter; usw.).

• Think – Pair – Share

Stellen Sie den Kindern eine Frage, über die sie zuerst bspw. 30 Sek alleine nachdenken sollen (evtl. auch Notizen machen). Danach tauschen sie sich ca. 1 Min mit dem/der Nachbar:in aus. Im Anschluss wird 2 Min lang im Plenum besprochen, was untereinander diskutiert wurde.

• Check for Understanding

Um bei einem längeren oder komplizierten Input sicherzustellen, dass die Kinder verstanden haben, worum es geht, fragt man in der Klasse, wer das gerade Präsentierte noch einmal für alle erklären kann.

• Zeit zum Denken

Stellen Sie eine komplizierte Frage (z.B. Schätz- oder Meinungsfrage) und sagen Sie gleich dazu, dass die Kinder bspw. 15 Sekunden Zeit haben nachzudenken. Fragen Sie nach 15 Sekunden, welche Antworten den Kindern eingefallen sind.

Weitere Tipps und Tricks für die Stunde mit den Schüler:innen holen Sie sich am besten **direkt** von dem/r Fellow, mit dem Sie Ihre Unterrichtsstunde halten. Alle **Teach Austria Fellows** verfügen über ein umfangreiches Portfolio an spannenden Methoden, um einen interaktiven Unterricht zu gestalten.

Gyakorlati jó példa vállalkozások előkészítésére – iskolákkal való találkozásra Magyarországon (Beled, Jánossomorja, Kapuvár)

Említett két iskola jó gyakorlata részint összefügg a következő fejezet – ti. a szülők bevonása – témájával. Leginkább a kisebb méretű településeken jól kivitelezhető módszer, ha azok a helyi vállalkozások kerülnek első körben megkeresésre, melyek vezetőinek gyermekei az adott intézménybe járnak. Sok esetben a vállalkozás vezetője, vagy épp munkatársa maga is öregdiák, az adott intézmény korábbi tanulója.

Ezeket a fajta személyes kapcsolatokat, kötődéseket nem lehet eléggé túlbecsülni. Mind a kapuvári, mind a beledi, mind pedig a jánossomorjai minta erősen épít ezeknek az erőforrásoknak a bevonására. A módszer közvetlen lehetőséget ad a vállalkozás felkészítésére, hiszen adott a közvetlen kommunikációs csatorna megléte a vállalkozással.

2.3.4. Szülők, mint erőforrások alkalmazása és használata

A nevelésre jogosult személyek nélkülözhetetlen kapcsolattartónak számítanak a gyermekeik számára az oktatási és pályaválasztási orientáció során. Pontosan ismerik lányaik és fiaik erősségeit és tehetségét, és támogatni tudják őket a döntéshozatali folyamatban. Mivel a rendelkezésre álló, megtanulható szakmák és iskolarendszerű képzési programok számát nehéz nyomon követni, a szülők inkább a jól ismert és „kipróbált” szakmákat részesítik előnyben. A lányokat és fiúkat ritkán bátorítják arra, hogy „nem hagyományos” szakmát válasszanak.

Ezért az iskolában különböző módokon be kell vonni a szülőket gyermekeik pályorientációjába. Íme néhány példa arra, hogy hogyan lehet a szülőket aktívan bevonni a folyamatba:

1. Szakmai információs napok és vásárok

A szülők részt vehetnek tájékoztató rendezvényeken, és saját szakmai tapasztalataikat és hálózataikat felhasználva betekintést nyújthatnak a tanulóknak a különböző szakmai területekbe.

2. Gyakorlati helyek felkínálása

Azok a szülők, akik cégeket vezetnek vagy cégeknél dolgoznak, felkínálhatnak gyakornoki helyeket a tanulóknak. Ezáltal a diákok gyakorlati tapasztalatot szereznek, és jobban megértik a különböző szakmák lényegét.

3. Workshopok és előadások

A szülők workshopokat vagy előadásokat tarthatnak az iskolában, amelyeken saját pályafutásukról, a szakma követelményeiről, valamint a szakmájukban rejlő kihívásokról és lehetőségekről beszélnek.

4. Mentorálás

A szülők mentorként segíthetik a tanulókat a pályaválasztásban, a pályázati dokumentumok elkészítésében és az állásinterjúkra való felkészülésben. Megfontolandó lehet, hogy adott szülő ne töltsen be a mentor szerepét a saját gyermekénél.

5. Szülői értekezlet a pályorientációval kapcsolatosan

Az iskolák szülői értekezleteket szervezhetnek, hogy tájékoztassák a szülőket a munka világának aktuális fejleményeiről és arról, hogyan tudják a legjobban támogatni gyermekeiket. Különösen a „Talent School” program kínál jó lehetőséget a szülők megfelelő tájékoztatására és rendezvények szervezésére.

- 6. Hálózatok használata

A szülők felhasználhatják szakmai hálózataikat, hogy vendégelőadókat vagy kapcsolatokat találjanak olyan vállalkozásokhoz, amelyek hajlandók tájékoztatni a diákokat, vagy valós találkozásokat tesznek lehetővé.

7. „Kóstoló napok” és céglátogatások

A szülők felhasználhatják szakmai hálózataikat, hogy vendégelőadókat vagy kapcsolatokat találjanak olyan vállalkozásokkal, amelyek hajlandók tájékoztatni a diákokat, vagy valós találkozásokat tesznek lehetővé. A szülőket is meg lehet hívni a releváns tanulmányi kirándulásokra.

8. Részvétel tanácsadó beszélgetéseken

A szülők részt vehetnek a pályaorientációs tanácsadásokon, és a tanárokkal és a diákokkal együtt megvitathatják a lehetséges karrierutakat.

9. Támogatás projektek kapcsán

A szülők támogathatják a diákokat az iskolai projektekben, különösen a partnercégekkel való együttműködésben, vagy közvetlenül be is kapcsolhatják a saját munkahelyüket.

10. Tájékoztatás hivatalos szülői eseményeken

A szülőkkel való találkozókon (tájékoztató beszélgetések, ünnepek, konzultációs napok stb.) tájékoztatást lehet nyújtani a „Talent School” projektről, a diákok pedig állomásokat is kialakíthatnak az egyes szakmaterületekhez.

Gyakorlati jó példa szülők bevonására (Beled, Jánossomorja, Kapuvár)

Összhangban az előző fejezetben írtakkal ismét ki kell emelni azoknak a vállalkozást vezető szülőknek a szerepét, akik nemcsak üzleti szereplőként, hanem érintett, elkötelezett családtagként - esetleg öregdiákként - is kötődnek az iskolához, így természetes módon nagyobb hajlandóságot mutatnak az együttműködésre.

Ezek a kapcsolatok kiemelt jelentőséggel bírnak, hiszen az iskolához fűződő szülői vagy öregdiáki kötődés erős motivációs tényezőt jelenthet. A gyermekük tanulmányi előrehaladásában és közösségi életében érdekeltek szívesebben nyitnak az iskolával való partnerség felé, legyen szó anyagi támogatásról, eszközfelajánlásról, szakképzési lehetőségekről vagy közös programok lebonyolításáról.

Mind a kapuvári, mind a beledi, mind pedig a jánossomorjai példa jól szemlélteti, milyen hatékonyan lehet ezekre a kapcsolatokra támaszkodni a helyi erőforrások bevonásában. Az érintett szülők, mint a vállalkozások döntéshozói vagy befolyásos munkatársai, gyakran szívesen vállalnak aktív szerepet az iskolai életben, ha azt látják, hogy valódi partnerként tekintenek rájuk. Ez a fajta személyes érintettség hosszú távon egy erős, támogató közösség kialakulását segíti elő. Beleden pl. a vállalkozások oly módon is megjelennek az iskolában, hogy adott tématerület, szakma vonatkozásában egy-egy bevont szülő/hozzá tartozó az iskolában ismerteti annak főbb jellemzőit, saját és cége tapasztalataira alapozva. Alábbi kép egy ilyen pénzügyi, könyvelői előadást mutat:

Ez a fajta modell azt is elősegíti, hogy az iskolák ne csupán oktatási intézményként, hanem a helyi közösség aktív és megbecsült szereplőjeként működve az „alap” oktatási szerepkörön messze túlmutató funkciókat is betöltve.